Programmabegroting 2020

Inhoudsopgave

Inleiding 3
Programma's 8
Bestuur 9
Veilige stad 15
Duurzame leefomgeving 21
Vitale samenleving 29
Aantrekkelijke stad, met een sterke economie 40
Overzicht algemene dekkingsmiddelen 48
Paragrafen 51
Lokale heffingen 52
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 56
Onderhoud kapitaalgoederen 66
Financiering 71
Bedrijfsvoering 77
Verbonden partijen 79
Grondbeleid 87
Gebiedsgerichte programma's 92
Duurzaamheid 100
Financiële begroting 104
Inleiding 108
Overzicht baten en lasten (2018-2020) 111
Overzicht baten en lasten (2021-2023) 111
Uitgangspunten begroting 2020 111
Meerjarige incidentele baten en lasten per programma 112
Structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves 2020-2021 110
Structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves 2022-2023 112
Meerjarenbegroting 2020 - 2023 114
Nieuw beleid 2020 - 2023 115
Meerjarige ontwikkelingen reserves en voorzieningen 119
Investeringsplan 120
Subsidies 123
Overzicht producten per programma 126
Overzicht taakvelden 129
Overzicht beleidsindicatoren 129
Geprognosticeerde balans 138

Inleiding

Het beleid

Inleiding programmabegroting 2020

In 2020 richten we ons op twee zaken: we zetten alles op alles voor een financieel gezond Zutphen en we gaan op zoek naar nieuwe wegen om Zutphen krachtiger te maken. De financiële situatie van Zutphen is nog steeds zorgelijk. Als we kijken wat er in onze gemeente gebeurt, zien we op diverse plekken het effect van de economische voorspoed in Nederland. Er komen meer bedrijven naar Zutphen, onze ondernemers profiteren van het toerisme dat in de lift zit en de woningmarkt floreert. Tegelijk moeten we als gemeentelijke organisatie alles op alles blijven zetten om de financiën op orde te krijgen.

We hebben vorig jaar samen met u hard maar bijtijds op de rem getrapt. Sindsdien is er met ontzettend veel inzet gewerkt om orde op zaken te stellen: er zijn veel -en vaak pijnlijke- bezuinigingen doorgevoerd, we hebben gezorgd voor meer grip op onze uitgaven en het lukt steeds beter om sturing te geven aan de hoge kosten binnen het sociaal domein. We zetten alles op alles om het geld dat er is, zo eerlijk mogelijk te verdelen. We zoeken daarbij naar de balans tussen zorgen voor onze (kwetsbare) inwoners en wegen om Zutphen voor de toekomst krachtiger te maken. Dit gaat met pijnlijke keuzes gepaard en we zijn ons er van bewust dat de inwoners van onze stad dat ook daadwerkelijk merken.

We vertrouwen op de veerkracht en weerbaarheid van onze samenleving. Zutphen is een gemeente waar iedereen kan meedoen en waar velen zich inzetten voor elkaar. We geloven in samenwerken, in ontwikkelingen mogelijk maken en in ons laten uitdagen. We zien dit vertaald in concrete resultaten van bijvoorbeeld het Torenfonds, in de Zutphense Uitdaging, in Verbindkracht Zutphen en bij Zutphen Energie.

Zutphen financieel gezond

Uw raad heeft een heldere financiële koers uitgezet en we hebben de programmabegroting conform de door u mee gegeven uitgangspunten ingericht. Uw verzoek om zo reëel mogelijk te ramen leidde tot een aanpassing van diverse posten. Voor de jaren 2020 – 2023 zijn wij wederom geconfronteerd met een zogenaamd dekkingstekort, de uitgaven zijn hoger dan de inkomsten. Weliswaar niet met de omvang van 2019, toen er voor €13.000.000 omgebogen moest worden. In 2020 bedraagt het dekkingstekort €1.600.000. Wij zijn erin geslaagd om de begroting 2020 nagenoeg geheel structureel sluitend te krijgen en het laatste jaar van deze begrotingscyclus, 2023, geheel structureel sluitend.

Wij zijn blij dat het ons is gelukt om in een tijdbestek van 2 jaren bijna €15.000.000 aan maatregelen vast te stellen. We constateren ook dat het langzamerhand echt moeilijk wordt om nog begrotingsonderdelen te vinden waarop kan worden bezuinigd c.q. extra inkomsten op kunnen worden gegenereerd. Dat is ook wat zorgen baart. Er zijn nog geen signalen dat de financiële situatie van onze gemeente op korte termijn gaat verbeteren. De uitgavenstijging binnen het Sociaal Domein vlakt weliswaar af maar stijgt nog steeds en de berichtgeving over de ontwikkeling van de Algemene Uitkering is voor de gemeenten niet gunstig. Dit maakt dat naast een goed financieel beheer er ook

veel aandacht gegeven moet worden aan het actief informeren van onze partners zoals Rijk en provincie zodat ook zij weet hebben van onze situatie en daar op kunnen acteren.

In 2019 is het ons gelukt om ruim 85% van de geplande bezuinigingen te realiseren. Dat geeft ons het vertrouwen dat wij samen met uw raad en de inwoners krachtig genoeg zijn om ook in financieel opzicht weer voldoende in balans te komen.

Versterken algemene reserve

Naast balans in inkomsten en uitgaven is ook een sterke Algemene Reserve van belang. Deze reserve heeft als belangrijkste doel het opvangen van onverwachte tegenvallers. U hebt besloten dat Zutphen minimaal een Algemene Reserve moet hebben van ongeveer €7.500.000. Per 1 januari 2020 zal deze reserve echter een omvang hebben van maximaal €2.000.000, hetgeen te laag is. Daarom hebben wij in de zomer van 2019 aan een extern onderzoeksbureau de opdracht gegeven te onderzoeken welke besparingen mogelijk zijn binnen het fysieke domein en binnen het domein bedrijfsvoering. Wij hopen dat, aan de hand van dit onderzoek, er aanvullende besparingen gevonden worden die aangewend kunnen worden voor versterking van de Algemene Reserve.

Andere manier van werken

U heeft de urgentie om onze sociaal-economische kracht te versterken tijdens het Voorjaarsgesprek onderschreven. Een deel van onze inwoners doet een (groot) beroep op zorg en steun van de overheid. We willen dat mensen minder afhankelijk van hulp van de overheid worden, zich beter zelf kunnen redden. We zetten daarom de beschikbare middelen in als opmaat naar werk en opleidingen. Met onze partners zoeken we naar nieuwe wegen om middelen te verdelen (zoals de thematafels) cq middelen te genereren. Dit geldt overigens ook voor de investeringen in het fysieke domein. Door de nijpende financiële situatie kunnen we beperkt investeren in de stad en hebben we partners echt nodig om nieuwe ontwikkelingen te realiseren. De ervaringen in het afgelopen jaar hebben ons er van overtuigd dat we de gemeentelijke visie op het sociaal domein moeten herijken. De ontwikkelingen van de afgelopen jaren zoals de veranderende kijk op zorg, de behoefte aan meer persoonlijke regie, de informatisering, de afnemende middelen maken het nodig om onze beleidsregels en manier van werken te herzien zodat we beter in staat zijn om te sturen. We werken aan Zutphen in Balans; een project om de interne beheersing op orde te krijgen, sturing en organisatieontwikkeling aan te laten sluiten bij de opgaven die we hebben.

Krachtig Zutphen

Sinds 2016 is de koers van Zutphen expliciet gericht op versterking van onze sociaal-economische kracht. Met het focustraject Krachtig Zutphen werken we aan een versnelling van deze opgave. Er zijn door u vier programma's benoemd die tezamen moeten zorgen voor een Krachtig Zutphen. Twee gebiedsgerichte: Waterkwartier en Binnenstad en twee themaprogramma's: Werk en Duurzaamheid.

Met de middelen van Krachtig Zutphen werken we aan een versnelling en versterking van deze vier programma's. We kiezen voor een compacte agenda met een aantal projecten die een vliegwielfunctie hebben: ze leiden tot een versnelling op onze doelen en maken partnerschappen mogelijk. We kiezen voor gericht partnerschap: investeren met de markt en intensiever samenwerken met de provincie.

Door te kiezen voor Binnenstad en Waterkwartier kiezen we voor een integrale aanpak van de opgaven en kansen die er in deze twee gebieden zijn. We willen bestaande instrumenten en middelen gericht inzetten. Kiezen voor de Binnenstad en Waterkwartier scherpt onze agenda aan en geeft daardoor gericht mogelijkheden om investeerders te trekken. De betrokkenheid van inwoners en ondernemers kan gebiedsgericht beter georganiseerd worden.

De twee themaprogramma's staan voor inhoudelijke prioriteiten die voor zichzelf spreken. Zonder energietransitie en zonder voldoende werkgelegenheid is het moeilijk toekomst te zien voor een Krachtig Zutphen. Beide programma's zijn niet nieuw, maar krijgen een extra lading door ze in verbinding met elkaar en de twee gebieden als de kern van Krachtig Zutphen te zien. Ook hiervoor geldt dat we de lange termijndoelen willen realiseren met de bestaande middelen en Krachtig Zutphen inzetten als versneller.

De financiën

Financieel perspectief bedragen x € 1.000

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Saldo programmabegroting 2019	**0**	**0**	**0**	**0**
Effecten opgetreden na programmabegroting				
- gevolgen circulaire algemene uitkering (voordeel)	1.036.300	447.000	-1.575.700	546.700
- indexering	-425.000	-979.000	-979.000	-979.000
- wegvallen dekking exploitatie kosten Warnshuus	-55.500	-55.500	-55.500	-55.500
- overige mutaties (2019)	15.500	97.200	70.800	16.300
Subtotaal	**571.300**	**-490.300**	**-2.539.400**	**-471.500**
voorstellen realistisch ramen	-1.964.300	-1.506.800	-1.420.300	-1.453.400
Nieuw wettelijk nieuw beleid	-230.000	-90.000	-90.000	-90.000
Subtotaal	-1.623.000	-2.087.100	-4.049.700	-2.014.900
Mutaties (2020 e.v.)	23.000	-321.500	-419.400	-296.100
Subtotaal programmabegroting 2020	**-1.600.000**	**-2.408.600**	**-4.469.100**	**-2.311.000**
Bezuinigingsvoorstellen	**2.600.000**	**2.555.000**	**2.555.000**	**2.555.000**
Resultaat voor bestemming	**1.000.000**	**146.400**	**-1.914.100**	**244.000**
Storten/onttrekking algemene reserve	1.000.000	146.400	-1.914.100	244.000
Saldo programmabegroting 2020	**0**	**0**	**0**	**0**

Programma's

Bestuur

Burgemeester Annemieke Vermeulen

Bestuurlijke coördinatie, bestuurlijke samenwerking (regionaal en nationaal), justitiediensten (contacten en huisvesting), representatie en communicatie, verkiezingen

Wethouder Harry Matser

Inwonersparticipatie, dienstverlening

Wethouder Annelies de Jonge

Regionale samenwerking

Ambitie

We zijn als vanzelfsprekend in verbinding met de samenleving: met onze inwoners, ondernemers, organisaties en andere overheden. Samen werken we aan een sterk Zutphen. We dragen zelfbewust bij aan regionale opgaven en zijn een betrouwbare, aantrekkelijke samenwerkingspartner.

Doelstellingen

We ontwikkelen ons steeds meer tot een organisatie die op samenwerking gericht is en ondernemend is. We staan open voor initiatieven van inwoners en organisaties en faciliteren die. We maken ons beleid en onze plannen in samenspraak.

Inwoners, ondernemers, organisaties en bezoekers weten waarom zij voor Zutphen moeten kiezen. Samen met de Stichting Zutphen Promotie blijven we ons inzetten voor goede informatievoorziening, een breed aanbod aan activiteiten en sterke profilering van Zutphen. We houden vast aan de historische waarden en benadrukken ook de innovaties en ontwikkelingen. We richten ons daarbij nadrukkelijk op huidige en toekomstige ondernemers in Zutphen. Voor Zutphen is behoud van de rechtbank belangrijk.

Het gesprek met onze inwoners en ondernemers is kenmerkend voor onze werkwijze. In onze communicatie zijn we zorgvuldig, open en herkenbaar. We gaan uit van de vraag en de behoefte in de samenleving en kiezen de communicatievorm die past bij de situatie.
Wij houden onze goede dienstverlening aan inwoners, ondernemers en instellingen op peil. We willen dat inwoners zich welkom, veilig en uitgenodigd voelen om van onze diensten gebruik te maken en om ons feedback te geven. We zorgen ervoor dat zaken zorgvuldig worden opgepakt. We zijn transparant en aanspreekbaar.

Onze inzet

Samen met inwoners, organisaties en ondernemers

Kennis en creativiteit die in de samenleving aanwezig is, gaan we beter benutten. De wijkregisseurs hebben hierbij een belangrijke rol als ´aanjagers en verbinders’. Zij hebben jarenlange ervaring opgebouwd om met inwoners, organisaties en medewerkers te werken aan een veerkrachtige, redzame samenleving met leefbare wijken en mensen die meedoen. Coproductie is voor onze organisatie een vanzelfsprekend onderdeel van ons werk. Zo gaan we inwoners vanaf het begin betrekken bij veranderingen in de openbare ruimte. Het gaat vooral om het ‘samen doen’. De Omgevingswet geeft hier een mooi kader voor. We gaan de huidige Samenspraakwijzer aanpassen waarbij de positie van de inwoner centraal staat.

Ondernemers zijn belangrijke partners als het gaat om werkgelegenheid en ook bij innovaties, duurzaamheid en onderwijs. We zetten daarom stevig in op directe contacten met het bedrijfsleven. Door korte lijnen en de ondernemers zoveel mogelijk te ontzorgen als het gaat om zaken zoals huisvesting en vergunningen. Ondernemers stellen de directe lijnen op prijs en ervaren zo partnerschap en gelijkwaardigheid.

Ook samen met kinderen en jongeren

Kinderen die in buurten wonen waar we iets veranderen, vragen we mee te denken bij de ontwikkeling van speelplekken en de herinrichting van de openbare ruimte. Samen met jongeren werken we aan een stad waarin het leuk is om op te groeien.

Meebeslissen over inzet middelen

Fonds voor Zutphen

Vorig jaar hebben we aangekondigd om een ZutphenFonds in te richten. Dit fonds zien we als een stap naar meer zeggenschap van de samenleving over besteding van onze begroting. Met dit fonds willen we initiatieven uit de samenleving ondersteunen die gaan over leefbaarheid, zorg, sport, cultuur en onderwijs. Een raadsvoorstel over de uitwerking van dit fonds volgt in het najaar van 2019. In 2020 gaan we dit verder uitvoeren. Onze gemeentelijke rol bij besteding zal beperkt zijn: we bieden kennis en ondersteuning.

Wij laten ons graag uitdagen

Via de werkwijze 'Right to challenge' kunnen inwoners en organisaties ons ´uitdagen´. Als inwoners en organisaties taken van de gemeente beter en goedkoper kunnen organiseren, staan wij daarvoor open. Dit recht om de gemeente uit te dagen, zetten we gericht en actief in.

Samenwerken in groenbeheer

Via de nieuwe aanbesteding van het groenbeheer willen we het mogelijk maken dat inwoners – die dat willen – kunnen meewerken aan en mee helpen bij het beheren van het groen in hun eigen buurt. Zelfs het overnemen van het totale beheer is wat ons betreft mogelijk.

Rechtbank

We blijven alert op de ontwikkelingen. We spreken de president van de rechtbank een aantal malen per jaar. We verwachten niet dat de rechtspraak uit Zutphen zal verdwijnen. We krijgen signalen dat, als gevolg van de verbouwing van de Rechtbank in Arnhem, meer mensen in Zutphen komen te werken. Hierdoor kan de kantoorfunctie in Zutphen onder druk komen te staan.

Dienstverlening aan ondernemers en inwoners

We stimuleren het digitaal aanvragen van producten en diensten. Ons uitgangspunt is: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet. We houden rekening met mensen die niet zo digitaal vaardig zijn. Waar nodig helpen we hen, bijvoorbeeld met ondersteuning bij digitale aanvragen in de hal van ons stadhuis.

Communicatie als cement van de samenleving

Een optimale verbinding en contact met onze gemeente. Dat is wat we willen bereiken met de inzet van communicatie. We werken aan en faciliteren een goede relatie tussen media en het college. En we betrekken onze inwoners via onze eigen (social) media, of door hen te informeren of uit te nodigen. Daarnaast zetten we communicatie zo gericht mogelijk in om onze dienstverlening te ondersteunen en de sociaal economische kracht van Zutphen te blijven versterken. Een van de

bijzondere activiteiten die voor 2020 op de planning staan, is de vernieuwing of aanpassing van de website.

Samen met partners in de regio

In de Cleantech Regio werken we samen met Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst. Met deze gemeenten doen wij dat samen met ondernemers, onderwijs/onderzoek in de Strategische Board.

Wij dragen met mensen en middelen bij aan de regio Stedendriehoek. Vanwege onze financiële situatie staat de geldelijke bijdrage aan de regio onder druk. Het uitgangspunt blijft dat we een actieve partner zijn en dat we onze ambtelijke en bestuurlijke inzet onverminderd leveren.

Wij leveren in 2020 een actieve bijdrage aan de Agenda Cleantech Regio (2019-2023). Dit doen wij door het uitvoeren van projecten op het gebied van energietransitie (zoals het verduurzamen van woningen en bedrijven, opwekken van duurzame energie) en door samen met de regio te werken aan de Regionale Energietransitie (RES). Ook op het gebied van circulaire economie (doorontwikkeling van De Mars als circulaire hotspot), arbeidsmarkt, mobiliteit (bijv. de snelfietsroute Zutphen-Deventer), leefomgeving en vestigingsklimaat werken wij samen in de regio. Bestuurlijk dragen wij bij aan de regionale samenwerking door onder meer de rol van vice-voorzitter van het Dagelijks Bestuur van de Regio Stedendriehoek op ons te nemen.

Via de regio zoeken we de samenwerking met de provincie Gelderland, het Rijk en Europa. Vaak is schaalvergroting en/of een gebiedsaanpak een vereiste om kans te maken op ondersteuning, financiële bijdragen of aanpassing van regelgeving. De Agenda Cleantech Regio is ambitieus: kennisdeling en samenwerken met de regionale partners in triple helix verband (ondernemers, onderwijs/onderzoek en overheden) helpen ons ook lokaal vooruit.

Naast de samenwerking in de Cleantech Regio, werken we op bepaalde thema's ook buiten de regio samen. Dan gaat het bijvoorbeeld over samenwerking in een groter verband waarin de regio als geheel is vertegenwoordigd. Voorbeelden zijn de Veiligheidsregio en de Arbeidsmarktregio. Of het betreft samenwerking op het gebied van toerisme, zoals met de Hanzesteden en in de Achterhoek.

Provincie Gelderland

Samen met het nieuwe college van Gedeputeerde Staten werken we aan Krachtig Zutphen. Aan de hand van concrete projecten willen we deze samenwerking inhoud geven. Projecten die aansluiten op onze ambities en die van de provincie. Focus op een duurzaam, verbonden en een economisch krachtig Zutphen. We zoeken partnerschap op kennis en expertise, netwerk, lobby en financiering.

Met Doetinchem, Harderwijk en Tiel maken we ons hard voor een goede samenwerking met de provincie. Als middelgrote steden zijn we een belangrijke schakel in het stedelijk netwerk van de provincie. Onze unieke positie vraagt specifieke aandacht en ondersteuning van de provincie. Met de G-8 gemeenten (Arnhem, Nijmegen, Apeldoorn, Ede, Doetinchem, Harderwijk en Tiel) spreken we elkaar over wijkgericht werken en inwonersparticipatie.

Samenwerken in verbonden partijen

De gemeente Zutphen neemt deel in een aantal zogenaamde Verbonden Partijen. In de Paragraaf Verbonden Partijen staan alle partijen met wie we taken in een gemeenschappelijke regeling uitvoeren.

Financiën

Bedragen x € 1.000	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	5.093	4.347	4.310	4.370	4.379	4.379
Baten	-1.710	-871	-620	-648	-610	-593
Saldo exclusief mutaties reserves	**3.384**	**3.476**	**3.690**	**3.723**	**3.770**	**3.786**
Mutaties reserves						
Toevoeging reserves						
Onttrekking reserves	-104					
Totaal mutaties reserves	**-104**					
Eindtotaal	**3.280**	**3.476**	**3.690**	**3.723**	**3.770**	**3.786**

Aanvullende informatie

Subsidies programma 1

Subsidies

Programma	Subsidieregeling	Subsidiedoel	Raming 2020
1: Bestuur	Wijkgericht werken	Versterken leefbaarheid in de wijk .	14.200

Beleidsindicatoren programma 1

Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provincie	Nederland	Bron
Programma 1. Bestuur							
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1000 inwoners	2020	8,1			Eigen gegevens
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2020	821			Eigen begroting
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2020	2,10%			Eigen begroting
0. Bestuur en ondersteuning	overhead	% van totale lasten	2020	9,30%			Eigen begroting

Taakvelden programma 1

Bedragen x € 1.000		Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
Omschrijving		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
0.1	Bestuur	2.814	-3	2.811	2.818	-3	2.815	2.822	-3	2.819	2.826	-3	2.823
0.5	Treasury	0	-34	-34	0	-34	-34	0	-34	-34		-34	-34
0.4	Overhead	18	0	18	18	0	18	18	0	18	18		18
0.2	Burgerzaken	1.150	-583	568	1.207	-611	596	1.212	-573	639	1.207	-556	651
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	329	0	329	329	0	329	329	0	329	329		329
Totaal taakvelden		**4.311**	**-620**	**3.692**	**4.372**	**-648**	**3.724**	**4.381**	**-610**	**3.771**	**4.380**	**-593**	**3.787**

Veilige stad

Burgemeester Annemieke Vermeulen

Openbare orde en veiligheid, politie en brandweer

Wethouder Laura Werger

Vergunningverlening en handhaving

Ambitie

Inwoners en instanties zorgen samen dat het zo veilig mogelijk is in Zutphen en Warnsveld. Gelukkig voelen de meeste mensen zich hier veilig. Dat moeten we zo houden en waar het kan verbeteren. Hiervoor werken we samen met politie en justitie, omliggende gemeenten, organisaties, ondernemers en inwoners. Inwoners kunnen samen zorgen voor veilige straten en wijken. Wij vinden het belangrijk dat mensen meedoen in de samenleving. Als mensen meedoen verwachten wij minder criminaliteit en meer veiligheid in onze gemeente.

Doelstellingen

Een kleine groep inwoners kampt met ernstige en complexe problemen die raken aan het zorg- én het veiligheidsdomein. We werken samen op het snijvlak van zorg en veiligheid om te voorkomen dat mensen tussen wal en schip raken.

We streven naar minder criminaliteit en een nog groter gevoel van veiligheid. We stimuleren inwoners, bedrijven en organisaties mee te helpen om Zutphen veiliger te maken. De verschillende veiligheidspartners dragen daaraan bij vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid. Zij worden steeds meer betrokken bij het verbeteren van de veiligheid en bij veiligheidsacties.

Onze inzet

We werken aan een veilige stad. Dat doen we niet alleen, maar samen met onze partners waaronder politie, Openbaar Ministerie, Veiligheidsregio, inwoners, instellingen en ondernemers. Samen bereiden we maatregelen voor, zetten we waar nodig instrumenten in en bedenken we creatieve oplossingen. In 2020 zetten we in op het versterken van deze samenwerking met partners, wordt ondermijning aangepakt, vraagt gedigitaliseerde criminaliteit onze aandacht en werken we verder aan een veilige binnenstad.

Veilige wijken

Woonoverlast

Om de woonoverlast te beperken heeft de gemeente Zutphen samen met Woonbedrijf Ieder1 in 2018 voor 3 jaar een regievoerder extreme woonoverlast aangesteld. Er worden verschillende instrumenten ingezet om op te treden tegen onder andere ernstige geluid- of geurhinder, overlast door vervuiling of verwaarlozing.

We zetten we de proef om woonoverlast bij inwoners met alcohol- en drugsproblemen te verminderen door. Deze bewoners zijn onvoldoende weerbaar tegen bezoekende gebruikers en dealers. Deze inwoners kunnen er zelf voor kiezen om geholpen te worden en sluiten daarvoor een contract met de politie.

Er zijn mensen die niet in een reguliere voorziening terecht kunnen en die in een woonwijk te veel overlast veroorzaken. Voor deze groep worden verschillende (woon)mogelijkheden bekeken. Uiteindelijke doel is om deze mensen goede zorg te bieden en tegelijk de overlast aan te pakken.

Personen met verward gedrag

Personen met verward gedrag willen we snel en effectief helpen. De aanpak is gericht op preventie, het snel signaleren van problemen en het doorbreken van de neerwaartse spiraal.

Er zijn duidelijke afspraken gemaakt met partners. Gemeenten in de regio Midden-IJssel, Oost-Veluwe en soms de Achterhoek hebben plannen gezamenlijk ontwikkeld. We werken onder andere verder aan een betere samenwerking in de wijk tussen behandelaars en welzijnswerkers, een regionaal advies- en meldpunt en passend vervoer voor personen met verward gedrag.

Wet verplichte GGZ

Per 1 januari 2020 treedt de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) in werking. Deze wet geeft mogelijkheden om zorg aan te bieden aan mensen met psychische problemen die niet vrijwillig zorg willen. Nieuw is dat iedereen zijn zorgen over een mede-inwoner bij de gemeente moet kunnen melden en dat de gemeente die melding ook moet onderzoeken en tijdig afhandelen. Dit pakken we op en we verwachten in 2020 een beter beeld te krijgen van de effecten van deze wet.

Eind 2019 zijn we gestart met een nieuwe vorm van samenwerken met de drie grote lokale instellingen geestelijke gezondheidszorg Tactus, Traject en GGNet en het Openbaar Ministerie, Politie, Veiligheidskamer. Dit zetten we door in 2020.

Ondermijning wordt aangepakt

Het aanpakken van ondermijnende criminaliteit is een zaak van de lange adem. Het gaat om het aanpakken van criminelen die gericht zijn op het verwerven van geld en macht. Voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit werken we samen met partners als politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst. We worden voor de uitvoering ondersteund door het Regionaal Informatie en Expertisecentrum Oost Nederland.

De kracht van samenwerking zit in het gezamenlijk delen van informatie. Vervolgens kijken we wie de beste bevoegdheden in handen heeft om in een specifieke situatie strafrechtelijk, bestuursrechtelijk en/of fiscaalrechtelijk op te treden. We zetten daarbij niet alleen juridische middelen in.

Een deel van de aanpak is ook het vergroten van de weerbaarheid van partijen die hiermee in aanraking kunnen komen zoals inwoners en ondernemers. We willen dat mensen verschijnselen herkennen die op ondermijning kunnen wijzen én willen de bereidheid vergroten om hier ook melding van te maken. Verder zijn we actief in het versterken in kwetsbare wijken en buurten in de stad.

Digitale misdrijven vragen onze aandacht

Onze samenleving digitaliseert steeds meer. Digitalisering heeft positieve kanten maar ook een keerzijde: naast de gebruikelijke invloedssferen van thuis, school en buurt hebben we te maken met de invloed van internet. Denk hierbij bijvoorbeeld aan sexting bij vooral jongeren. Verder zien we een grote groep potentiële slachtoffers van internetcriminaliteit en de gevolgen van digitaal analfabetisme. Dit vraagt om een brede en regionale aanpak. Zowel jongeren als ouderen worden met deze problemen geconfronteerd. We zetten samen met de politieregio in op preventie en voorlichting om deze problemen te verminderen.

Veilige binnenstad

Naast een levendige en leefbare binnenstad die aantrekkelijk is voor inwoners, bezoekers en bedrijven moet de binnenstad veilig zijn en een gemoedelijke sfeer uitstralen op de uitgaansavonden. Het project Veilig Uit, waarin we intensief samenwerken met politie, Openbaar Ministerie, horeca, inwoners, hulpverleners en uitgaanspubliek, is vol op stoom.

Onze focus ligt op:

- minder incidenten in de binnenstad;
- goede samenwerking tussen en betrokkenheid van alle partners;
- een groter veiligheidsgevoel bij uitgaanspubliek, omwonenden, personeel en hulpverleners;

In januari 2019 zijn de sluitingstijden losgelaten. Dit is één van de maatregelen uit het project Veilig Uit. Ondernemers werken mee aan deze proef van een jaar. Huis- en gedragsregels zijn opgepoetst, er staan gekwalificeerde portiers aan de deur, bezoekers die zich misdragen krijgen een ontzegging en mogen zich niet meer vertonen in de horecazaken etcetera. Voorlichting over alcohol en drugs maken onderdeel uit van het project.

Door het project zien we een intensievere samenwerking tussen de partners, meer betrokkenheid bij elkaar en bij het uitgaan. Geheel volgens de uitgangspunten betrekken we ook jongeren en bewoners zelf bij de aanpak van veiligheidsproblemen in de binnenstad.

Toezicht & Handhaving

Landelijke ontwikkelingen zorgen ervoor dat er steeds meer wordt verwacht van onze handhavers. Ze krijgen steeds meer taken en gaan meer in de nachtelijke uren werken. Dit vraagt wat van de handhavers, de capaciteit en de prioritering van het werk.

In het kader van het project Veilig Uit gaan de handhavers in het weekend dienst draaien. Onze handhavers beschikken niet over geweldsmiddelen zoals pepperspray of handboeien. Dit vraagt om extra afstemming met de politie en het zeer nauw volgen want de veiligheid van de handhavers in de nacht mag niet in het geding komen.

Ontwikkelingen en bezuiniging Veiligheidsregio

De financiële problematiek van de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG) is groot. In onze regio is de brandweerzorg op een hoog niveau georganiseerd. Er moeten fundamentele keuzes worden gemaakt over de toekomst van de VNOG. Een onafhankelijke commissie heeft scenario’s uitgewerkt en het bestuur neemt eind 2019 een besluit over het gewenste dienstverleningsniveau.

Financiën

Bedragen x € 1.000	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	4.361	4.219	4.536	4.517	4.490	4.488
Baten	-166	-46	-21	-21	-21	-21
Saldo exclusief mutaties reserves	**4.195**	**4.173**	**4.516**	**4.496**	**4.469**	**4.468**
Mutaties reserves						
Toevoeging reserves	46			46	46	46
Onttrekking reserves	-11	-14	-5	-4	-4	-4
Totaal mutaties reserves	**34**	**-14**	**-5**	**41**	**41**	**41**
Eindtotaal	**4.230**	**4.159**	**4.511**	**4.537**	**4.510**	**4.509**

Aanvullende informatie

Subsidies programma 2

Subsidies

Beleidsindicatoren programma 2

Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provincie	Nederland	Bron
Programma 2. Veilige stad							
1. Veiligheid	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2018	4,4	1,7	2,2	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2018	5,5	4	4,8	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen
1. Veiligheid	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2018	1,6	2	2,5	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen
1. Veiligheid	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2018	6,1	4,6	5,4	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	per 10.000 inw.	2018	98	91	119	Bureau Halt
1. Veiligheid	Hardekern jongeren	per 10.000 inw.	2014	0,9	1	1,3	Korps Landelijke Politiediensten (KLPD)

Taakvelden programma 2

Bedragen x € 1.000		Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
Omschrijving		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.144	-15	3.129	3.124	-15	3.109	3.122	-15	3.107	3.121	-15	3.106
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.393	-6	1.387	1.393	-6	1.387	1.368	-6	1.362	1.368	-6	1.362
0.10	Mutaties reserves	0	-5	-5	46	-4	41	46	-4	41	46	-4	41
Totaal taakvelden		**4.537**	**-26**	**4.511**	**4.563**	**-25**	**4.537**	**4.536**	**-25**	**4.510**	**4.535**	**-25**	**4.509**

Duurzame leefomgeving

Wethouder Harry Matser

Duurzaamheid, energie en klimaat, mobiliteit, project Noorderhaven

Programma duurzaamheid

Wethouder Mathijs ten Broeke

Wonen

Programma Waterkwartier

Wethouder Annelies de Jonge

Fysieke leefomgeving, project Rivier in de stad

Wethouder Laura Werger

Omgevingswet en stadsontwikkeling, vergunningverlening en handhaving, GR omgevingsdienst Achterhoek

Ambitie

Jongeren, ouderen, gezinnen, mensen met een hoog of laag inkomen: iedereen voelt zich thuis in Zutphen, Warnsveld en De Hoven. We willen dat woningen betaalbaar zijn, ook qua woonlasten. De binnenstad is aantrekkelijk, de daar omheen liggende woonwijken zijn groen en de voorzieningen zijn goed bereikbaar. Over 10 jaar zijn we energieneutraal en zijn de 1e woningen van het aardgas af. Een duurzame, aantrekkelijke en klimaatbestendige leefomgeving. Daar zetten we samen de schouders onder.

We gaan ons op een andere manier vervoeren. Openbaar vervoer, deelauto's, de e-bike en slim parkeren worden belangrijker. Binnen de stad kun je snel en veilig lopen en fietsen. CO2- en stikstofrijke brandstoffen verdwijnen op termijn. Iedereen kent Zutphen als een stad die goed bereikbaar is per spoor, over water, over de weg én over snelfietspaden.

Voor duurzaam wonen, werken en verplaatsen zijn denkkracht en doorzettingsvermogen nodig. We doen dit niet alleen, veel organisaties voelen zich daarvoor medeverantwoordelijk.

Doelstellingen

De doelstellingen voor duurzaamheid voor de periode 2019 - 2022 zijn gevat in een gemeentelijk programmaplan. Voor energietransitie richt de gemeente zich op het mogelijk maken van zonne- en windenergie, vermindering van aardgasverbruik voor wonen en werken en het stimuleren van duurzame mobiliteit.

Wij richten onze openbare ruimte en leefomgeving zo in dat het bestand is tegen verandering in het klimaat. Denk daarbij aan grotere buien, langdurige perioden van droogte en laag water, en ecologische verrijking van soorten.

Op economisch terrein stimuleren we het hergebruik van reststromen, duurzame vormen van vervoer en koppeling van bedrijfsprocessen. Bij de bedrijventerreinen verbeteren we het energienetwerk, zodat duurzame energie zoveel mogelijk lokaal benut wordt.

We gaan spaarzaam met onze ruimte en gebouwde omgeving om. Bij herontwikkeling of nieuwbouw kijken we goed naar de mogelijkheden van bestaande gebouwen en stedelijke ruimte.

Wij geven het goede voorbeeld op het gebied van circulair inkopen en afvalscheiding.

We gaan aan de slag met de uitvoering van de nieuwe woonvisie. We houden een sterke positie als centrumgemeente. Ook zijn we ambitieus in de energietransitie en het verlagen van de woonlasten. Tegelijkertijd werken we hard aan het sociaaleconomisch evenwicht in de wijken. We gaan al deze ambities gebiedsgericht en samen met onze partners uitvoeren.

Rond verkeer maken we een pakket projecten dat goed uitvoerbaar is. Dat gaat soms over investeren (van veiligheid via autoluwe binnenstad naar industriehaven en N348) en soms over een beroep op andere overheden (regio, provincie). Verkeersveiligheid en schoon vervoer krijgen binnen Zutphen bijzondere aandacht.

Verder gaan we op weg naar een klimaatbestendige en waterrobuuste ruimtelijke inrichting. Samen met de provincie, het waterschap, de inwoners van Zutphen en andere partners werken we aan een klimaatbestendige aantrekkelijke stad. De komst van de Omgevingswet in 2021 en daarmee de omgevingsvisie helpt ons in het richting geven aan een duurzame ontwikkeling op de langere termijn.

Onze inzet

Wijken in balans

In 2020 voeren we de Woonvisie uit (vastgesteld juli 2019). We investeren in een sterke positie als centrumgemeente en spreken met omliggende gemeenten en de provincie over onze woningopgave. We bouwen vooral in het middeldure en dure segment. Zo werken we verder aan de balans in onze woningvoorraad, bevolkingsopbouw en inkomenspositie van inwoners. Nieuwbouw is per definitie gasloos en we streven naar energieneutraal. Daarover gaan we met alle bouwers in gesprek.

Herontwikkeling in en rondom de binnenstad biedt ruimte voor centrumstedelijk wonen bij de historische kern. We scheppen kansen zodat inwoners kleine maar gewenste stappen kunnen maken: bijvoorbeeld van koop naar huur, van kleiner naar groter, van groot naar passend. Daarvoor gaan we de wijk in, in gesprek met bewoners én met corporaties. Met de corporaties maken we afspraken over de toekomst van de verouderde woningvoorraad. Dit doen we in goed overleg met de bewoners.

Wij hebben met de corporaties de afspraak gemaakt dat zij in 2020 doorgaan met het verbeteren van hun huizen. Zij verduurzamen ongeveer 200 tot 300 woningen per jaar. Het is belangrijk dat dit zorgvuldig gebeurt en leidt tot betaalbare woonlasten voor huurders.

Huurschulden voorkomen we steeds beter of lossen we op een verstandige manier op. Daar zijn al goede stappen in genomen. Op dezelfde manier proberen we – samen met verschillende organisaties - energiearmoede tegen te gaan. Met energiearmoede bedoelen we: huurders die hun energierekening niet meer of nauwelijks kunnen betalen.

Wijken met kwaliteit en met kansen

Voor de Zutphense leefomgeving zijn in de afgelopen jaren meerdere visies en plannen vastgesteld. Uiteindelijk gaan die allemaal over de vraag: welke kwaliteiten willen we beschermen en welke ontwikkelingen dragen bij aan een sterke, mooi en goed functionerende gemeente. De gemeente is daarbij zowel wetgever als ontwikkelpartner als kennisbron, in goede en stevige participatie met de samenleving. De Omgevingswet, die in 2021 van kracht wordt, gaat ons daar verder bij helpen. De instrumenten voor de fysieke leefomgeving worden namelijk minder sectorgericht en meer integraal, samenhangend en flexibel. Niet meer op basis van wat wel en wat niet kan, maar op basis van een ‘gewenste ontwikkeling’, met oog voor gebiedskwaliteit. En meer in samenhang met sociale thema’s als gezondheid en veiligheid.

In 2016 zijn wij gestart met het opstellen van een omgevingsplan voor het landelijk gebied van Zutphen. De Crisis- en herstelwet geeft ons de mogelijkheid om vooruitlopend op de Omgevingswet te werken aan een bestemmingsplan met een verbrede reikwijdte, dat in de eerste helft van 2020 wordt vastgesteld. Het is een dynamisch plan, dat ook na vaststelling doorontwikkeld wordt. In 2019 is begonnen met een omgevingsvisie voor het stedelijk gebied. Deze visie vervangt de structuurvisies en een aantal sectorale visies en vormt het integrale beleidskader voor alle aspecten van de fysieke leefomgeving. Samen met het programma ‘implementatie omgevingswet’ en een aantal

experimenten op het gebied van bijvoorbeeld vergunningverlening zorgt dit er voor dat de gemeente goed is voorbereid op de nieuwe wet. Zodat Zutphen zich flexibel kan blijven ontwikkelen met behoud van de vele kwaliteiten en waarden.

Toekomstbestendige wijken

Klimaatadaptatie

Het klimaat verandert. We hebben steeds meer last van intensieve buien, verdroging, en soms langere perioden met warm weer. De leefomgeving van Zutphen is, op enkele plekken na, relatief goed ingericht op meer neerslag en grotere afvoer van rivierwater. In en rondom Zutphen speelt met name verdroging en lagere grondwaterstanden.

De omgeving om in te leven en te werken willen we gezond houden. Klimaatverandering betekent aanpassing aan nieuwe omstandigheden. Dit heeft gevolgen voor hoe we werken en wonen en de inrichting van de leefomgeving en openbare ruimte. Dit vraagt om een andere manier van ruimtelijk inrichten en een andere wijze van beheer.

Energietransitie

Het verduurzamen van huizen vraagt om investeringen, maar leidt ook tot lagere woonlasten en groter comfort. Op langere termijn stopt de levering van aardgas en komt warmte en elektriciteit van duurzame bronnen. Dit is een flinke ingreep voor bestaande woningen, maar ook bij nieuwbouw betekent het een verandering.

Met het project Wijk van de toekomst zijn we per wijk aan de slag. Het wijkgericht werken heeft veel voordelen. Inwoners staan er niet alleen voor. Bovendien werkt het effectiever en maken we gebruik van verschillende kennis door stapsgewijs met de verschillende partners aan de slag te gaan. Met onder andere de coöperatie Zutphen Energie, de corporaties van Zutphen en het Waterschap worden per buurt bewoners benaderd. Voor sommige huizen zijn eenvoudiger alternatieven voor te stellen vanwege de ouderdom van het vastgoed of mogelijkheden voor collectieve aanpak. Andere wijken en buurten vergen meer studie. Sowieso is het isoleren van bestaande huizen een verstandige keuze om het energieverbruik te verminderen. Voor De Mars zijn we in overleg met ondernemers of we daken kunnen benutten voor het plaatsen van zonnepanelen.

Met de provincie Gelderland, Alliander en het Waterschap verkennen we de mogelijkheden voor collectieve warmtevoorzieningen voor de bebouwde omgeving en de locaties van opwek van duurzame stroom.

Circulair

Wij gaan het goede voorbeeld geven op het gebied van circulair inkopen en afvalscheiding. Met behulp van participatie van inwoners gaan we op weg naar minder afval. Met de betrokken bewoners willen we kringlopen sluiten en een nieuw afvalstoffenplan presenteren en uitvoeren. We willen koploper worden in de regio op het gebied van grondstoffeninzameling en daarmee het verminderen van de hoeveelheid restafval.

Focus op slimme en schone mobiliteit

We willen dat Zutphen bekend staat als een gemeente die goed bereikbaar is met de fiets, het openbaar vervoer en de auto. Binnen de stad willen we dat je je gemakkelijk te voet of met de fiets kunt verplaatsen.

Voor autorijders wordt het gebruik van slim parkeren, elektrisch rijden en deelauto's steeds vanzelfsprekender. We stimuleren elektrisch vervoer en zorgen voor voldoende (snel)laadpalen in samenwerking met provincie en energiebedrijven. Bus- en treinvervoer wordt wat ons betreft slimmer, flexibeler en elektrisch, waarbij we specifiek aandacht hebben voor vervoer van en naar werk. We stellen een uitvoeringsagenda Mobiliteit binnenstad op (als vervolg op de vastgestelde visie). Hier betrekken we inwoners en ondernemers bij.

Met buurgemeenten, de regio en provincie werken we aan het verbeteren van regionale mobiliteit. Wij werken verder aan de snelfietsroute Deventer-Zutphen. We denken mee over de uitgangspunten voor de concessie van regionale treindiensten. Met het oog op schone mobiliteit verbeteren we de toegang van De Mars en De Revelhorst. Ook faciliteren we watergebonden bedrijvigheid beter. Het aantal spoorgerelateerde bedrijven kan omhoog, aan de bestaande vraag komen we graag tegemoet. Dat geldt ook voor de kansen van bulkvervoer vanuit de aan te passen Industriehaven.

De bereikbaarheid over de weg kan beter. Voor bedrijven, werkenden en voor lokaal verkeer is van belang dat de N314, N345, N346 en met name de N348 goed blijven doorstromen. Met de provincie en de gemeenten in de Cleantech Regio trekken we samen op om dit doel te bereiken.

Plannen voor mobiliteit

Vanwege de beperkte financiële middelen hebben we een keuze moeten maken voor de projecten die we in 2020 gaan uitvoeren. En we werken aan de planvorming van projecten die, al dan niet voor een deel, kansrijk zijn om met cofinanciering te worden uitgevoerd. Dit zijn in ieder geval:

- Herinrichting Deventerweg: een verkeersveilige en aantrekkelijke weg van en naar de binnenstad.
- Herinrichting kruispunt Van der Capellelaan: het verhogen van de verkeersveiligheid op het gevaarlijkste kruispunt van Zutphen.
- Planvorming De Hoven: de voorbereiding van de aanpassing van de Weg naar Voorst en Kanonsdijk.
- Packagedeal fiets De Mars: het uitvoeren van enkele infrastructurele fietsmaatregelen voor de verkeersveiligheid en een stimuleringscampagne om fietsgebruik te verhogen.
- Uitvoeringsagenda Mobiliteit in de binnenstad: het opstellen van een uitvoeringsagenda met een investeringsoverzicht.

Financiën

Bedragen x € 1.000	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	38.150	42.097	39.239	25.423	22.908	26.587
Baten	-32.840	-33.525	-28.638	-15.068	-12.926	-16.558
Saldo exclusief mutaties reserves	**5.310**	**8.572**	**10.600**	**10.355**	**9.982**	**10.029**
Mutaties reserves						
Toevoeging reserves	5.380	2.522		204	204	204
Onttrekking reserves	-2.054	-784	-186	-183	-167	-165
Totaal mutaties reserves	**3.326**	**1.738**	**-186**	**20**	**37**	**38**
Eindtotaal	**8.636**	**10.310**	**10.414**	**10.375**	**10.018**	**10.067**

Aanvullende informatie

Subsidies programma 3

Subsidies

Programma	Subsidiedoel	Subsidieontvangers	Raming 2020
3: Duurzame leefomgeving	Ondersteuning van activiteiten die bijdragen aan educatie en voorlichting op het gebied van bescherming van Flora en Fauna met als doel een duurzame samenleving.	Diverse instellingen	8.500
	Afkoppelen hemelwater op particulier terrein	Bevorderen duurzame inzameling afvalwater door hemelwater zoveel mogelijk te infiltreren.	15.500

Beleidsindicatoren programma 3

Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provincie	Nederland	Bron
Programma 3. Duurzame leefomgeving							
7. Volksgezondheid en milieu	Omvang huishuidelijk restafval	kg	2017	129	130	174	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval
7. Volksgezondheid en milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	2017	6,3	8	13,5	RWS Leef-omgeving
2. Verkeer en vervoer	Ziekenhuisopname nav verkeers-ongeval met een motor-voertuig	%	2015	7	7	8	VeiligheidNL
2. Verkeer en vervoer	Ziekenhuisopname nav vervoersongeval met een fietser	%	2015	9	10	9	VeiligheidNL

Taakvelden programma 3

Bedragen x € 1.000		Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
Omschrijving		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
0.2	Burgerzaken	44	0	44	44	0	44	44	0	44	44		44
2.1	Verkeer en vervoer	5.561	-179	5.382	5.788	-179	5.610	5.804	-179	5.626	5.829	-179	5.650
5.7	Openbaar groen en openlucht recreatie	2.815	-12	2.803	2.875	-12	2.863	2.833	-12	2.821	2.873	-12	2.861
0.10	Mutaties reserves	0	-186	-186	204	-183	20	204	-167	37	204	-165	38
5.5	Cultureel erfgoed	10	0	10	10	0	10	10	0	10	10		10
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	4	-4	0	4	-4	0	4	-4		4	-4	
2.3	Recreatieve havens	16	0	16	16	0	16	16	0	16	16		16
2.4	Economische havens en waterwegen	138	-12	127	138	-12	126	138	-12	126	136	-12	125
7.2	Riolering	3.730	-4.308	-578	3.771	-4.354	-582	3.742	-4.415	-673	3.724	-4.415	-691
3.4	Economische promotie	5	-11	-6	5	-11	-6	5	-11	-6	5	-11	-6
7.3	Afval	4.445	-5.549	-1.104	4.445	-5.548	-1.104	4.445	-5.548	-1.104	4.446	-5.548	-1.103
6.3	Inkomensregelingen	377	0	377	377	0	377	377	0	377	377		377
7.4	Milieubeheer	1.948	-42	1.906	1.371	-42	1.329	1.328	-42	1.286	1.328	-42	1.286
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	612	-351	261	610	-351	260	598	-351	247	599	-351	248
8.1	Ruimtelijke ordening	1.019	-26	993	1.069	-26	1.043	868	-26	842	868	-26	842
8.3	Wonen en bouwen	1.805	-1.292	513	1.805	-1.292	513	1.805	-1.292	513	1.805	-1.292	513
0.5	Treasury	0	-251	-251	0	-251	-251	0	-251	-251		-251	-251
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventer.)	14.844	-14.818	27	2.557	-2.530	27	354	-327	27	2.734	-2.707	27
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.854	-1.786	68	526	-457	68	526	-457	68	1.777	-1.709	68
3.3	Bedrijvenloketen bedrijfsregelingen	10	0	10	10	0	10	10	0	10	10		10
Totaal taakvelden		**39.237**	**-28.827**	**10.412**	**25.625**	**-15.252**	**10.373**	**23.111**	**-13.094**	**10.016**	**26.789**	**-16.724**	**10.064**

Vitale samenleving

Wethouder Mathijs ten Broeke

WMO, GR GGD Noord- en Oost-Gelderland

Programma Waterkwartier

Wethouder Annelies de Jonge

Jeugd en onderwijs

Wethouder Laura Werger

Participatiewet, werk en inkomen, sport

Programma Werk

Ambitie

Onze ambitie is om de sociaal economische positie van Zutphen te versterken. We werken aan een inclusieve samenleving waarbij we streven naar een positieve ontwikkeling van “zorgen voor” naar “zorgen dat”. We willen de hulpafhankelijkheid van inwoners waar mogelijk verminderen.

Voor de meeste mensen gaat deelnemen aan de samenleving vanzelf. Sommige mensen redden het niet op eigen kracht en ook niet met behulp van hun eigen netwerk. We zorgen dat ze meer grip op hun leven krijgen door gericht te investeren in het verminderen van hun kwetsbaarheid en hun afhankelijkheid van (overheids)steun. We faciliteren en stimuleren deze inwoners bij het vinden van werk, goede en betaalbare zorg dichtbij huis, inkomen en woonruimte.

De ervaringen in het afgelopen jaar hebben ons er van overtuigd dat we de gemeentelijke visie op het sociaal domein moeten herijken. Een andere kijk op zorg, de behoefte aan meer persoonlijke regie, informatisering en de afnemende rijksmiddelen maken het nodig om onze beleidsregels en manier van werken te herzien zodat we beter in staat zijn om te sturen. Minder bureaucratie, slimmer samenwerken en scherpere keuzes zijn noodzakelijk. Zodat we met het beschikbare budget inwoners kunnen ondersteunen die zichzelf echt niet kunnen redden.

Doelstellingen

- Herstel van het financieel evenwicht in het sociaal domein heeft wat ons betreft nog steeds hoge prioriteit.
- We willen samen met partners zo dicht mogelijk bij de mensen de zorg verlenen door goede, laagdrempelige voorzieningen in de wijk te hebben. Door vroegtijdig signalering voorkomen we uitgaven voor kostbare zorg en ondersteuning. Zo willen we de instroom in duurdere voorzieningen zoveel mogelijk voorkomen en snel weer kunnen afschalen naar het vangnet in de wijk.
- We streven naar een ontwikkeling in het verminderen van hulp- en zorgafhankelijkheid. Waar mogelijk blijven we een beroep doen op ieders eigen talenten en mogelijkheden en dat van zijn/haar sociale netwerk. We stimuleren inwoners zoveel mogelijk te participeren, bij voorkeur in een betaalde baan bij een reguliere werkgever.
- We zijn trots op ons gevarieerde onderwijsaanbod. Zutphense kinderen kunnen de school kiezen die bij hen past en daar een diploma halen. Met de scholen werken we aan het in standhouden en versterken van dit aanbod.
- Ieder kind moet gezond en veilig kunnen opgroeien. We stimuleren onze jongeren hun talenten te ontwikkelen en in te zetten. We willen zoveel mogelijk voorkomen dat jeugdhulp nodig is, maar als het nodig is, willen we de hulp snel en dichtbij kunnen inzetten.
- De in 2019 vernieuwde organisatie van huishoudelijke zorg maakt het mogelijk dat cliënten vertrouwde hulp hebben en medewerkers vaste contracten krijgen met volwaardige arbeidsvoorwaarden.

- We hebben de gezinnen die kampen met een stapeling van problemen (geen werk, verslaving, schulden, armoede en psychische problemen, laaggeletterdheid) steeds beter in beeld. Verbetering van kwaliteit van leven en lagere maatschappelijke kosten staan ons daarbij voor ogen.

- Sporten en bewegen blijven we stimuleren omdat het gezond is en zorgt dat mensen mee blijven doen.

Onze inzet

Herstel financieel evenwicht

Herstel van het financieel evenwicht in het sociaal domein heeft de hoogste prioriteit. Tekorten kunnen we niet meer opvangen met opgebouwde reserves. In 2019 zijn de eerste stappen gezet in het anders organiseren van het sociaal domein. Hier gaan we in 2020 mee door. De focuspunten voor het herstellen van het financieel evenwicht zijn:

- nog efficiënter organiseren van de toegang Sociaal Domein. GelreWerkt! wordt onderdeel van de gemeentelijke organisatie;
- meer focus op algemene oplossingen;
- verbeteren van de integrale aanpak van huishoudens met veel voorzieningen;
- herprioritering van het ondersteuningsaanbod.

De noodzaak om te werken aan herstel van het financieel evenwicht heeft ons in de zomer van 2019 doen besluiten om een reeks van aanvullende maatregelen te treffen die bijdragen aan het beoogde herstel. In 2020 geven we hoge prioriteit aan de feitelijke implementatie van die aanvullende maatregelen.

Bezuinigingen op subsidies zijn onontkoombaar. In combinatie met andere maatregelen binnen de gemeente proberen we in een passend tempo het noodzakelijke evenwicht te herstellen.

Toegang tot sociaal domein

De toegang tot het sociaal domein op het niveau van de inwoners is in de wijk. De (hybride) sociale wijkteams spelen daarin een belangrijke rol. We zetten in op betere dienstverlening aan inwoners tegen lagere kosten door de mogelijkheden van het sociaal netwerk en algemene voorzieningen optimaal te benutten. We nemen meer dan voorheen de regie op de uitvoeringspraktijk van het toegangsteam om daarmee meer sturingsmogelijkheden te hebben.

Voorkomen is altijd beter dan genezen. Dat is een belangrijk aandachtspunt in onze gesprekken met Perspectief Zutphen. In ons streven naar vermindering van hulpafhankelijkheid passend binnen onze visie van “zorgen voor” naar “zorgen dat” zien we een belangrijke rol weggelegd voor Perspectief Zutphen. Het gaat wat ons betreft ondermeer over versterking van gemeenschapszin en sociale netwerken rondom mensen die het moeilijker hebben. Binnen dezelfde context van voorkomen is beter dan genezen blijven we in 2020 inzetten op laagdrempelige vroegsignalering, vooral van betaalachterstanden om problematische schulden (en daarmee nog hogere saneringskosten) te voorkomen.

Werk en inkomen

We zetten ons in om zoveel mogelijk mensen aan het werk te krijgen. Voor hen die daarbij een steuntje in de rug nodig hebben bestaat GelreWerkt!. GelreWerkt! richt zich op inwoners en werkgevers met de focus op werk en meedoen. Ondernemers en het onderwijs zijn voor ons belangrijke partners om deze inwoners naar werk te begeleiden. De gerichte focus van GelreWerkt! op innovatie, ondernemerschap en werkgevers helpt daarbij. De waarden van GelreWerkt! zijn:

- Werken leer je door te werken
- Iedereen heeft kwaliteiten
- Wij kijken naar de mogelijkheden in plaats van de beperkingen
- Ons doel is dat iedereen op een zo regulier mogelijke werkplek kan werken

GelreWerkt! zet onder meer in op ontzorgen van werkgevers en werkbegeleiding en op de ontwikkeling van “beschut werk” als arbeidsmatige dagbesteding. We kijken daarbij meer vanuit mogelijkheden dan vanuit regels.

Gevarieerd onderwijsaanbod

We gaan voortvarend verder met de uitvoering van het (bijgestelde) masterplan onderwijshuisvesting. Samen met onder meer scholen, ouders en leerlingen blijven we ons sterk maken voor behoud van de waardevolle diversiteit aan onderwijs in Zutphen.

We zijn gestart met de nieuwbouw van een nieuwe cluster 4 school en met de nieuwbouw van het Mozaïek samen met een deel van de Anne Flokstraschool en een basisschool. Op de locatie van het voormalige Flamco-terrein wordt in de toekomst een nieuwe school voor VMBO en Mavo XL (Het Kompaan) gebouwd; de plannen hiervoor worden verder vormgegeven. Alle projecten die vanaf nu worden gestart zullen “Bijna energieneutraal” (BENG) worden gebouwd. Dit heeft een enorm effect op de benodigde investeringskredieten.

Inclusief onderwijs blijven we belangrijk vinden. Ook kinderen met een beperking kunnen in onze optiek zoveel mogelijk deelnemen aan regulier onderwijs. Het masterplan voeren we niet alleen uit omdat scholen nu eenmaal een gebouw nodig hebben, maar ook omdat we hiermee stevig kunnen investeren in de verbinding onderwijs-arbeidsmarkt. Onderwijs moet ondermeer opleiden naar werk. Met dat doel voor ogen werken we samen met VMBO, ROC, bedrijfsleven en instellingen. Zowel lokaal als in regionaal verband. We blijven een actieve partner in het onderzoeken van de mogelijkheden en kansen van een ‘techniekfabriek’ in Zutphen.

Gezond en veilig opgroeien

We herijken het beleidsplan jeugd. De basis daarbij is preventie en de samenhang met voorschools aanbod, onderwijs, jeugdhulp, gezondheid en veiligheid.

We streven naar een doorlopende lijn van opvoed- en opgroei ondersteuning voor kinderen tot 6 jaar. We blijven voor- en vroegschoolse educatie voor kinderen met taalachterstand, en gezinnen met een sociaal medische indicatie daarom ondersteunen, terwijl we ook maatregelen gaan treffen om de kosten beter te beheersen. Uiteraard blijven we oog houden voor de juiste kwaliteit.
Ook in de jeugdzorg willen we de beweging van zware naar lichtere hulp zo dicht mogelijk bij huis

versnellen. De samenwerking met huisartsen én met zorgaanbieders gaan we versterken om tot beter passende hulp en tot minder en lichtere indicaties te komen. Voor kinderen die aangewezen zijn op relatief kostbare verblijfsvoorzieningen gaan we op zoek naar alternatieve voorzieningen en vormen van ondersteuning: ‘voor ieder kind een thuis’.

We gaan in het preventief jeugdbeleid breed samenwerken met de organisaties in de gemeente. Ook het onderwijs is een belangrijke partner in het streven naar het voorkomen van problematiek bij kinderen. We nemen daarom actief deel aan de pilots jeugdhulp in de school, geïnitieerd door het samenwerkingsverband passend onderwijs.

We streven naar een integrale aanpak voor de ondersteuning van jongeren in een kwetsbare positie. We willen doen wat nodig is en maken daarvoor samen met onze partners een plan voor het voorkomen van schooluitval en jeugdwerkloosheid.

Organisatie huishoudelijke zorg

Huishoudelijke zorg is een belangrijke voorziening die vooral ouderen in staat stelt om langer zelfstandig te wonen en te leven.

In de afgelopen twee jaar hebben we verschillende overeenkomsten gesloten met aanbieders van huishoudelijke hulp. Twee daarvan zijn werknemerscoöperaties die bij hun start zijn ondersteund met de subsidieregeling van de gemeente voor werknemerscoöperaties in oprichting. In 2019 heeft opnieuw een tariefuitvraag plaatsgevonden. Op basis daarvan is het tarief voor HZ2 aangepast. In 2019 en 2020 zetten we in op contractmanagement en kwaliteitssturing. In 2021 lopen de huidige contracten af. In het plan van aanpak Toekomst huishoudelijke zorg werken we verschillende scenario's uit. De uitgangspunten uit het coalitieakkoord zijn daarbij leidend.

Hulp aan huishoudens met meerdere problemen

Het gaat om ruim 80 huishoudens in Zutphen. De aanpak van deze problematiek heeft in 2019 vertraging opgelopen maar daarmee is onze ambitie niet verlaagd. In de herfst van 2019 pakken we in samenwerking met passende ondersteuning met behulp van de zogenaamde doorbraakmethode dit dossier weer op. We blijven streven naar een verbetering van de beleefde kwaliteit van leven van deze huishoudens tegen lagere maatschappelijk kosten. We gaan hiermee in 2020 volop verder.

Maatschappelijke opvang en begeleid wonen en de opstap woningen

Voor personen die niet of nog niet helemaal zelfstandig kunnen wonen, bieden we een breed spectrum aan beschermde en begeleide woonvoorzieningen. Ons doel is het mogelijk maken dat de doelgroep zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen en zo snel mogelijk uitstromen uit beschermd wonen. Bijvoorbeeld met Opstapwoningen, dit zijn sociale huurwoningen met aanvullende huurvoorwaarden, voor personen die vanuit een instelling (weer) op zich zelf gaan wonen en daarin extra begeleiding kunnen gebruiken. Voor degenen die dat nodig hebben zijn de zorginstellingen goed bereikbaar en is er een soepele overgang van instellingszorg naar ambulante zorg thuis. Daarbij werken we regionaal samen met Deventer als Centrumgemeente.

Aanpak Huiselijk Geweld

In de aanpak van huiselijk geweld werkt Zutphen samen met verschillende ketenpartners, zoals jeugdbescherming, Veilig Thuis en Raad voor de Kinderbescherming. Dat doen we vanuit Zorg, de toegangen sociaal domein en vanuit Veiligheid onder andere via de Veiligheidskamer. De integrale benadering krijgt in 2020 een extra impuls met de ingevoerde wet Meldcode (die professionals verplicht te melden bij Veilig Thuis). Er komt een multidisciplinaire aanpak voor een gezamenlijke analyse en aanpak van hulpverlening (zorg, politie en justitie). Per casus wordt het hulpteam samengesteld, met professionals uit verschillende instanties en een vaste contactpersoon voor het hele gezin (en de ex-partner).

Stimuleren van sporten en bewegen

Sporten en bewegen blijven belangrijk voor jong en oud. Hiervoor is een goede basis infrastructuur nodig. Daarom zijn we volop bezig met het oprichten van een Sport B.V. De planning is om per januari 2020 het zwembad in deze Sport B.V. onder te brengen.

Het interim-bestuur van het zwembad heeft mooie stappen gezet om te komen tot een gezonde exploitatie. Daarmee is het zwembad in rustiger vaarwater gekomen. Wel is het jaarlijks door de gemeenteraad beschikbaar gestelde subsidiebedrag onvoldoende om in een goede bedrijfsvoering te voorzien. Vanaf 2020 is er structureel een verhoging van € 100.000,- nodig van de subsidie.

Financiën

Bedragen x € 1.000	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	104.151	96.030	93.518	91.972	91.724	91.728
Baten	-24.983	-22.610	-24.923	-24.818	-24.718	-24.738
Saldo exclusief mutaties reserves	**79.169**	**73.420**	**68.595**	**67.154**	**67.005**	**66.990**
Mutaties reserves						
Toevoeging reserves	2.269	396	746	872	872	872
Onttrekking reserves	-12.286	-3.099	-613	-546	-558	-557
Totaal mutaties reserves	**-10.017**	**-2.703**	**133**	**325**	**314**	**315**
Eindtotaal	**69.151**	**70.717**	**68.728**	**67.479**	**67.319**	**67.305**

Aanvullende informatie

Subsidies programma 4

Subsidies

Programma	Subsidiedoel	Subsidieontvangers	Raming 2020
4: Vitale samenleving	Buurtsportcoaches	Sportstimulering, sport, bewegen en meedoen.	227.300
	Sportsubsidies	Het stimuleren van incidentele activiteiten die sportdeelname cq sport en bewegen in brede zin bevorderen en bijdragen aan een sportief en levendig sportklimaat.	35.500
	In stand houden van sportaccommodaties.	Organisaties.	659.700
	Jeugdsubsidie regeling	Het organiseren van stimuleringsactiviteiten t.b.v. jeugd.	52.000
	Armoede en Schulden	Voorkomen en verminderen van armoede en schulden.	172.558
	Veilig thuis	Uitvoering geven aan de zorgplicht van de gemeente benoemd in artikel 4.1.1, eerste lid van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.	289.200
	Het stimuleren van de verbinding tussen scholen en samenleving	diverse onderwijsinstellingen.	45.100
	Zoveel mogelijk jonge kinderen met een (dreigende) taalachterstand deel te laten nemen aan educatieve programma's die ten doel hebben deze achterstand in te halen.	Diverse instellingen.	900.000
	Schooluitval-Jeugdwerkloosheid	Voorkomen en verminderen van schooluitval en jeugdwerkeloosheid.	224.113
	Opvoed- en opgroei ondersteuning	Versterken van opvoed- en opgroei ondersteuning.	485.455

	Dementie	Ondersteuning van mensen van dementie en ontlasten van de betrokken mantelzorgers.	135.664
	Eenzaamheid	Voorkomen en verminderen van eenzaamheid.	50.000
	Gezondheid-Gezond in de stad	Verbeteren van gezondheid.	38.922
	Categorie overige	Overige activiteiten ter versterking van de zelfredzaamheid van de Zutphense inwoners.	612.730
	Lumpsum:		
	PERSPECTIEF	Versterking van de leefbaarheid van de wijk en inwoners ondersteunen bij zelfredzaamheid.	3.240.110
	STATUSHOUDERS	Ondersteuning van statushouders en stimuleren integratie.	135.478
	MEE-Oost	Onafhankelijke cliëntenondersteuning en ondersteuningsprojecten voor inwoners.	100.000

Beleidsindicatoren programma 4

Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provincie	Nederland	Bron
Programma 4. Vitale samenleving							
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	2016	47,7	46,8	48,7	RIVM - Zorgatlas
6. Sociaal domein	Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2018	721,2	764	774	LISA
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2018	64,5	68	67,8	CBS - Arbeidsdeelname
6. Sociaal domein	Bijstandsuitkeringen	per 1.000 inw 18jr eo	2018	52,1	34,3	40,1	CBS - Participatie Wet
6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	per 1.000 inw 15-65jr	2018	81	22,4	30,5	CBS - Participatie Wet
6. Sociaal domein	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 1.000 inw	2018	76	55	59	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO

6. Sociaal domein	% kinderen in armoede	%	2015	7,89	5,05	6,58	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
6. Sociaal domein	% jeugdwerkloosheid	%	2015	2,5	1,35	1,52	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
4. Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2017	1,6	1,6	1,9	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2017	0,52	2,28	1,82	Ingrado
4. Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2017	35,48	23,1	26,58	Ingrado
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2017	12,3	10,4	10,4	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2018	1,5	1,1	1,1	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2018	0,3	0,3	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
6. Sociaal domein	Jongeren met delict voor rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2015	1,09	1,29	1,45	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel

Taakvelden programma 4

Bedragen x € 1.000		Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
Omschrijving		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
4.1	Openbaar onderwijs	6	0	6	6	0	6	6	0	6	6		6
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.784	-986	1.798	2.721	-986	1.735	2.721	-986	1.735	2.721	-986	1.735
4.2	Onderwijshuisvesting	5.130	-356	4.775	5.567	-356	5.212	5.479	-356	5.124	5.444	-356	5.088
0.10	Mutaties reserves	746	-613	133	872	-546	325	872	-558	314	872	-557	315
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.094	45	5.139	4.711	57	4.768	4.711	57	4.768	4.711	57	4.768
5.2	Sportaccommodaties	2.319	-732	1.587	2.230	-732	1.498	2.228	-732	1.495	2.224	-732	1.491
5.1	sportbeleid en activering	440	-441	-1	440	-441	-1	440	-441	-1	440	-441	-1
6.3	Inkomensregelingen	26.481	-20.036	6.445	26.256	-20.036	6.220	26.256	-20.036	6.220	26.256	-20.036	6.220
6.5	Arbeidsparticipatie	13.624	-125	13.499	13.470	0	13.470	13.473	0	13.473	13.476		13.476
6.4	Begeleide participatie	1.690	-1.638	52	1.690	-1.638	52	1.690	-1.638	52	1.690	-1.638	52
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.105	-24	1.081	1.055	-24	1.031	1.055	-24	1.031	1.055	-24	1.031
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	13.361	-510	12.851	13.112	-541	12.570	13.097	-562	12.535	13.138	-582	12.556
1.2	Openbare orde en veiligheid	57	0	57	57	0	57	57	0	57	57		57
6.2	Wijkteams	1.204	0	1.204	1.224	0	1.224	1.211	0	1.211	1.211		1.211
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	277	-120	157	277	-120	157	157	0	157	157		157
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	16.802	0	16.802	16.062	0	16.062	16.062	0	16.062	16.062		16.062
7.1	Volksgezondheid	1.694	0	1.694	1.694	0	1.694	1.682	0	1.682	1.682		1.682
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	60	0	60	60	0	60	60	0	60	60		60
3.3	Bedrijvenloketen bedrijfsregelingen	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2		2
0.4	Overhead	1.386	0	1.386	1.336	0	1.336	1.336	0	1.336	1.336		1.336
Totaal taakvelden		**94.262**	**-25.536**	**68.727**	**92.842**	**-25.363**	**67.478**	**92.595**	**-25.276**	**67.319**	**92.600**	**-25.295**	**67.304**

Aantrekkelijke stad, met een sterke economie

Wethouder Mathijs ten Broeke

Cultuur en erfgoed

Wethouder Annelies de Jonge

Economie en arbeidsmarkt, inkoopbeleid en GR Cleantechregio

Programma Binnenstad

Wethouder Laura Werger

Grondzaken en vastgoedbeheer, werk & inkomen

Ambitie

Zutphen wil haar sociaal-economische kracht versterken. We zetten daarom in op een krachtige economie en arbeidsmarkt. Creativiteit is een belangrijk handelsmerk van Zutphen en dat handelsmerk willen wij benutten. Wij bieden ruimte aan ondernemers die creatief zijn in het vinden van de oplossingen die deze tijd nodig heeft. Alleen zó komen er nieuwe bedrijven en nieuwe arbeidsplaatsen. Alleen zó krijgt de ambitie om zuinig te zijn met energie en met grondstoffen handen en voeten.

Ook de historische, bruisende binnenstad is een belangrijk handelsmerk van Zutphen. Bijzonder zijn de vele winkels met een eigen 'kleur'. Gastvrijheid, variatie en beleving staan voorop. Veel erfgoed is zichtbaar en toegankelijk en er zijn veel en vooral gevarieerde uitingen van kunst en cultuur. Zutphen wil in het oosten van het land een belangrijke trekpleister zijn voor creatieve makers en voor mensen die van cultuur en erfgoed houden. Kunst en cultuur is voor onze eigen inwoners een belangrijk middel voor ontplooiing en ontmoeting.

Doelstellingen

Zutphen Investeert: doen en investeren, dát is wat ondernemers, onderwijs en overheid bindt. Ondernemers investeren in nieuwe producten en in verbeterde productiecapaciteit. Samen investeren we in nieuwe arbeidsplaatsen, in gericht onderwijs, in sociaal ondernemen en in toeleiding naar werk. Samen zoeken we naar ruimte voor vernieuwing en voor kansen om op te schalen. We werken samen om de Industriehaven tot een succes te maken en werken hard aan nieuwe mobiliteitsoplossingen. De komende jaren maken we grote stappen met de energietransitie en met circulair werken.

Binnenstad, cultuur en erfgoed kennen dezelfde peilers: doen, investeren en samenwerken. In de stad zijn veel betrokkenen: winkeliers, dienstverleners, bewoners, horeca-ondernemers, vastgoedeigenaren, marketeers, culturele aanbieders, scholen. Door samen te werken, en door inzet en investeringen van elke betrokkene, kan de stad zich blijven ontwikkelen. Zutphen is een dynamische stad met initiatiefrijke ondernemers en makers, die boeiend blijft voor bewoners én bezoekers.

Onze inzet

Economie en arbeidsmarkt

Stimulerend partnerschap

Economie en arbeidsmarkt hebben hun eigen dynamiek. Als gemeente kan je niettemin een stimulerende, faciliterende en adequate rol spelen, of het nu om onderwijs gaat, om infrastructuur of om circulair werken. Juist het ontbreken van directe zeggenschap vraagt om precieze keuzes en om goede samenwerking.

We willen de Zutphens ondernemers kennen én begrijpen. We willen weten wat ze doen, wat hun markt is, welke ketens en relaties voor hen bepalend zijn, hoe ver hun polsstok reikt, waar ze behoefte aan hebben, hoe sterk hun marktpositie is, wat hun plannen zijn. Ondernemers en overheid moeten de weg in elkaars werelden makkelijk kunnen vinden. Alleen dán kan de gemeente ook de goede dingen doen.

Stichting Zutphen Promotie (SZP) geeft invulling aan de marketingfunctie. Dat gaat langs 3 lijnen: binnenstad en toerisme, economie en wonen. SZP heeft de afgelopen 3 jaren een sterk en breed pakket aan diensten en producten ontwikkeld. Naar de toekomst toe wil de SZP - ná de verbreding - een aantal diensten en producten verdiepen en aanscherpen.

Bij toerisme staat de identiteit als Hanzestad voorop. Bij toerisme draait het altijd om samenwerking, als gemeente kom je er 'solo' niet. De deelname aan Hanzesteden Marketing blijft in stand, dat is een sterk merk in een groeiende markt. De deelname aan de Stichting Achterhoek Toerisme wordt daarentegen verkleind.

Koersvast

Belangrijk is ook dat de gemeente vasthoudend is in haar doelen en instrumenten. Economie en samenleving verhouden zich slecht tot snelle wisseling van ambities. De Industriehaven, een Microgrid op de Mars, de Techniekfabriek en een extra ontsluiting van de Revelhorst komen alleen door vasthoudendheid tot stand. Dat gold de afgelopen jaren, en dat zal ook zo zijn in de kómende jaren. Alleen door vasthoudendheid bereik je resultaten.

Open staan voor nieuwe inzichten en vasthoudend zijn verhouden zich goed. Het traject van de Industriehaven krijgt extra kracht door een bovenregionaal traject inzake de bevaarbaarheid van IJssel en Twentekanaal. Ons initiatief verbinden we met de havenbedrijven van Deventer en Twente, én we haken (samen) in op het werk van Rijkswaterstaat aan investeringsplannen op de middellange termijn. Het traject van de Microgrid is niet een eenmalige "tekening" gericht op uitvoering, maar beweegt mee met kansen die zich lopende het traject voordoen. De opzet van de Techniekfabriek werken we met ondernemers en onderwijs verder uit.

Innovatieve ontwikkelingen

Voor de korte termijn geldt dat in 2020 in ieder geval de spade in de grond gaat voor zowel Industriehaven als Microgrid. Rond de jaarwisseling 2019/2020 kunnen knopen worden doorgehakt over de Techniekfabriek (wel/niet, hoe) en lopende 2020 kunnen de procedures voor de extra ontsluiting van de Revelhorst worden afgerond.

Goed nieuws is dat die toekomstige ontsluiting nu al leidt tot grondverkopen. De terugkeer van Motrac, straks op de Revelhorst, is daarin een hele belangrijke. Overigens ook de grondverkopen op De Mars trekken aan, en de leegstand op dit grote bedrijventerrein loopt terug. Economie is en blijft dynamisch. Daarom is het goed dat in het regionale programma werklocaties vooralsnog ruimte wordt gegeven aan groei. In 2021 wordt gemeten of die groei doorzet.

Jammer is dat het vertrek van enkele bedrijven veel meer aandacht krijgt dan groeiende bedrijven en nieuwe bedrijven. De opening van Kaumera is echt groot nieuws, en boven alles een prachtige verrijking van het circulair cluster op De Mars. Spannend is ook of het ontwikkelaars gaat lukken op het Liandercomplex een innovatief werk- en onderwijsmilieu van de grond te krijgen.

De energietransitie op de bedrijventerreinen blijft een kwestie van de lange adem. Het warmtenet, dat gegeven de bron vooral geschikt is voor ruimteverwarming, komt stap voor stap verder in zijn voorbereiding. Hetzelfde geldt voor zon-op-daken, zonneparken en windenergie.

Met het Cleantech Center hebben we een goed platform voor de ambities van de drie O's: ondernemers, overheid en onderwijs. Toch menen wij dat dit platform beter kan worden benut. Met

het bestuur van het Cleantech Center zijn we in gesprek hoe een volgende fase in te gaan. Het is van belang dat het platform Cleantech Center evolueert naar een podium dat de lokale ondernemers bindt en stimuleert in cleantech en in circulair werken. Dat moet met een bredere funding - en met minder geld van de gemeente.

FactorWerk is het regionale platform om de samenwerking tussen onderwijs, overheid en ondernemers vorm te geven met betrekking tot de arbeidsmarkt. In 2020 wordt uitvoering gegeven aan 'Perspectief Op Werk' waarmee we inspelen op de kansen die de huidige arbeidsmarkt biedt aan doelgroepen met een kwetsbare positie. Een intensieve samenwerking tussen publieke en private partijen moet zorgen voor een goede match tussen vraag en aanbod.

Binnenstad

De aantrekkelijkheid van onze Binnenstad wordt sterk bepaald door het historisch karakter, door de vele bijzondere winkels van zelfstandige ondernemers en door de talrijke culturele plekken. De IJssel en de Berkel maken van Zutphen bovendien een stad aan de rivier - een Hanzestad. In Zutphen ervaar je persoonlijke aandacht. Het zijn precies déze kwaliteiten die aandacht vragen van ons doen van alledag. Drie actielijnen vragen bijzondere aandacht.

Gastvrije binnenstad. De VVV / Stichting Zutphen Promotie (SZP) speelt samen met de stadsgidsen een belangrijke rol. Bezoekers weten ons te vinden en waarderen de gevarieerde producten en diensten. Gastvrijheid vertaalt zich ook in de horeca. Op basis van de in 2019 gestarte pilot zal een nieuw terassenbeleid worden vastgesteld. Afstemming tussen horeca en bewoners is hierin belangrijk. Klimaatadapatie klinkt wellicht als bedreiging, maar meer groen en water in de stad is óók een kwaliteit. Daarbij wordt aangesloten op de mogelijkheden om de vestingstad beter zichtbaar te maken.

Poorten van de stad. Verbonden met gastvrijheid, het gaat om de kwaliteit van de entrees van de stad. Samen met bewoners, eigenaren en ondernemers aan de Stationsstraat en de Polsbroekpassage (en ook Schupstoel) zoeken we naar maatregelen om de wandeling naar het historisch centrum aantrekkelijker te maken. Fietsparkeren blijft een belangrijk aandachtspunt. Ook het groeiende bustoerisme vraagt aandacht en eventuele maatregelen. Verder onderzoeken we hoe we het autoparkeren goed kunnen faciliteren aan de rand van de historische stad. In overleg met een private ontwikkelaar bekijken we of het haalbaar is om bij Vispoortplein de parkeerfaciliteiten te verbeteren. De contouren van de vesting willen we stap voor stap verbinden tot robuuste groen- en waterzones die koelte bieden bij klimaatverandering.

Erfgoed. Hanzestad en Vestingstad zijn beide (beeld)merken die we samen met Zutphen Promotie strategisch inzetten. Openstelling van monumenten begint goede vorm aan te nemen en vergroot de aantrekkelijkheid van Zutphen. Voor de korte termijn is hiervoor de openstelling van de Bourgonjetoren belangrijk. Voor de middellange termijn onderzoeken we de mogelijkheid om de historische palts op de 's Gravenhof beleefbaar te maken. Plannen voor de openstelling van de Elisabethkapel, de kappen van het Broederenklooster en de Spanjaardpoort zijn in ontwikkeling voor de komende jaren. Verder blijven we in goed overleg mét eigenaren (ook winkeliers) om de monumentale waarde beter zichtbaar te maken, en tegelijkertijd wat te doen aan de verduurzaming van historische gebouwen.

We werken verder aan de *Koersnotitie Toerisme.* Na het startgesprek met de raad is nu de samenleving aan de beurt. De koersnotitie is géén uitvoeringsplan, wel een gereedschapskist die samenleving, raad en college ondersteunen bij de keuzes waar we de komende jaren voor staan.

Cultuur

Bij de 'basis voor de culturele infrastructuur' wordt vaak alleen gedacht aan de grote dragers van cultuur. Maar ook kleinere instellingen, zoals Luxor en Dat Bolwerck, spelen een rol van betekenis. Zowel voor de eigen inwoners als voor bezoekers. Die schaal van denken hoort bij Zutphen. Zo zoeken we ook met de lokale theatergezelschappen én met de verschillende clubs rond literatuur en beeldende kunst de samenwerking. Wij geloven in netwerken als drijvende kracht achter de verschillende cultuuruitingen.

De nieuwe subsidieregeling voor cultuur biedt toetsingscriteria die bijdragen aan de gewenste kwaliteitsimpuls voor het evenementenbeleid.

Ten aanzien van de bibliotheek streven we naar evenwicht tussen de beschikbare middelen en de te leveren prestaties.

Met Theater Hanzehof en andere culturele partners in de stad geven we invulling aan het begrip 'Podium van de stad'. Het toekomstscenario voor Theater Hanzehof wordt uitgewerkt en getoetst op haalbaarheid. Daarbij wordt inzicht verschaft in zowel de noodzakelijke investeringen als de exploitatiekosten.

Financiën

Bedragen x € 1.000	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	12.515	12.239	11.345	11.306	11.275	11.257
Baten	-6.383	-6.741	-5.487	-5.487	-5.487	-5.487
Saldo exclusief mutaties reserves	**6.133**	**5.498**	**5.858**	**5.819**	**5.788**	**5.770**
Mutaties reserves						
Toevoeging reserves	757	260	360	854	454	454
Onttrekking reserves	-1.016	-1.018	-403	-403	-403	-403
Totaal mutaties reserves	**-259**	**-758**	**-43**	**451**	**51**	**51**
Eindtotaal	**5.874**	**4.739**	**5.816**	**6.270**	**5.840**	**5.821**

Aanvullende informatie

Subsidies programma 5

Subsidies

Programma	Subsidiedoel	Subsidieontvangers	Raming 2020
5: Een aantrekkelijke stad	Stimuleren van een goed ondernemersklimaat	Organisaties	10.300
	Het aantrekken van krachtige inwoners en het versterken van kwetsbare inwoners. Het bevorderen van vernieuwing in de culturele sector.	Organisaties	1.050.300
	Stimuleren en versterken op diverse fronten van economische zaken en toerisme.	Organisaties	345.300
	Activiteiten dragen bij aan een goede culturele infrastructuur, waarmee een breed publiek wordt bereikt.	Organisaties	2.634.400
	Ondernemersfondsen	Diverse instellingen	712.840
	Voorzien in het onderhoud van de molens.	St. Warkense Molen, Vereniging De Hollandsche Molen	26.700
	Stimuleren van een goed ondernemersklimaat	Samenwerking Zutphense bedrijven	10.300
	Subsidieregeling stimulans gemeentelijke monumenten	Het versterken van de lokale en regionale positie als centrum voor kunst en cultuur	26.000
	meerjarige iniatieven	Een goede, culturele infrastructuur, waarmee een breed publiek bereikt wordt.	127.600
	Incidentele subsidies	Het versterken van de lokale en regionale positie als centrum voor kunst en cultuur	119.900
		Stimuleren en versterken op diverse fronten van economische zaken en toerisme.	5.300

Beleidsindicatoren programma 5

Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provincie	Nederland	Bron
Programma 5. Aantrekkelijke stad							
3. Economie	Vestigingen	per 1.000 inw 15-64jr	2018	140,1	140,8	145,9	LISA
3. Economie	Functiemenging	%	2018	49,7	53,1	52,8	LISA

Taakvelden programma 5

Bedragen x € 1.000		Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
Omschrijving		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
2.2	Parkeren	529	0	529	517	0	517	517	0	517	512		512
0.63	Parkeerbelasting	146	-2.223	-2.077	146	-2.223	-2.077	146	-2.223	-2.077	146	-2.223	-2.077
5.5	Cultureel erfgoed	619	-12	607	619	-12	607	618	-12	606	612	-12	600
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	7	-44	-37	7	-44	-37	7	-44	-37	7	-44	-37
8.1	Ruimtelijke ordening	34	-50	-16	34	-50	-16	34	-50	-16	34	-50	-16
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	266	-100	167	255	-100	155	255	-100	155	255	-100	155
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.014	-1.085	-71	1.012	-1.085	-73	1.008	-1.085	-77	1.006	-1.085	-79
5.3	Cult.presentaties, productie en parti.	2.194	-31	2.163	2.194	-31	2.163	2.175	-31	2.144	2.174	-31	2.143
5.6	Media	1.049	-139	910	1.049	-139	910	1.048	-139	910	1.047	-139	909
5.4	Musea	2.468	-481	1.987	2.467	-481	1.986	2.460	-481	1.979	2.459	-481	1.978
6.3	Inkomensregelingen	816	-633	183	816	-633	183	816	-633	183	816	-633	183
5.7	Openbaar groen en openlucht recreatie	104	-89	14	103	-89	14	103	-89	14	102	-89	13
7.1	Volksgezondheid	82	-104	-22	82	-104	-22	82	-104	-22	83	-104	-22
0.2	Burgerzaken	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1		1
3.3	Bedrijvenloketen bedrijfsregelingen	1.321	-196	1.125	1.321	-196	1.125	1.321	-196	1.125	1.322	-196	1.126
3.4	Economische promotie	439	-19	420	437	-19	418	437	-19	418	437	-19	418
0.10	Mutaties reserves	360	-403	-43	854	-403	451	454	-403	51	454	-403	51
4.2	Onderwijshuisvesting	61	0	61	61	0	61	61	0	61	60		60
2.5	Openbaar vervoer	25	0	25	25	0	25	25	0	25	25		25
0.5	Treasury	0	-280	-280	0	-280	-280	0	-280	-280		-280	-280
3.1	Economische ontwikkeling	167	0	167	157	0	157	157	0	157	157		157
2.1	Verkeer en vervoer	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3		3
Totaal taakvelden		**11.705**	**-5.889**	**5.816**	**12.160**	**-5.889**	**6.271**	**11.728**	**-5.889**	**5.840**	**11.712**	**-5.889**	**5.823**

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000		Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten							
(excl. toevoegingen reserves)							
911	Geldleningen	-1.010	16				
913	Beleggingen	83	92	59	59	59	59
920	Belastingen	694	645	662	554	554	554
921	Algemene uitkering						
922	Algemene baten en lasten	3.056	532	848	1.105	1.602	1.602
960	Overhead	12.756	14.410	16.977	17.310	17.321	17.172
Totaal lasten		**15.579**	**15.695**	**18.546**	**19.028**	**19.536**	**19.387**
Baten							
(excl. toevoegingen reserves)							
911	Geldleningen	-14	-919	-19	-18	-18	-18
913	Beleggingen	-927	-642	-792	-792	-792	-792
920	Belastingen	-11.706	-11.962	-13.905	-13.906	-11.982	-11.982
921	Algemene uitkering	-90.264	-90.711	-94.035	-95.402	-95.305	-97.427
922	Algemene baten en lasten	-213	-131	-133	-133	-133	-133
960	Overhead	-1.010	-782	-796	-796	-796	-796
Totaal baten		**-104.134**	**-105.147**	**-109.680**	**-111.047**	**-109.026**	**-111.148**
	Mutaties reserves						
	Toevoeging reserves	3.220	1.392	1.077	987	840	1.084
	Onttrekking reserves	-3.895	-5.340	-3.103	-1.353	-2.809	-811
	Totaal mutaties reserves	**-674**	**-3.949**	**-2.026**	**-366**	**-1.969**	**273**
	Saldo Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	**-89.230**	**-93.401**	**-93.160**	**-92.385**	**-91.457**	**-91.487**

Aanvullende informatie

Beleidsindicatoren Algemene dekkingsmiddelen

Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provincie	Nederland	Bron
Algemene dekkingsmiddelen							
8. Vhrowv	Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2019	615	670	669	COELO, Groningen
8. Vhrowv	Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2019	657	737	739	COELO, Groningen
8. Vhrowv	WOZ-waarde woningen	1.000 euro	2018	189	232	230	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
8. Vhrowv	Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	2016	4,7	9	7,2	ABF - Systeem Woningvoorraad
8. Vhrowv	Demografische druk	%	2018	76,3	73,1	69,6	CBS - Bevolkingsstatistiek

Taakvelden algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000		Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
Omschrijving		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
0.5	Treasury	59	-811	-752	59	-810	-751	59	-810	-751	59	-810	-751
0.61	OZB woningen	550	-9.451	-8.901	442	-9.451	-9.009	442	-9.451	-9.009	442	-9.451	-9.009
0.62	OZB niet-woningen	85	-1.998	-1.913	85	-1.998	-1.913	85	-1.998	-1.913	85	-1.998	-1.913
0.64	Belastingen overig	7	-2.308	-2.301	7	-2.308	-2.301	7	-384	-377	7	-384	-377
2.1	Verkeer en vervoer	0	-2	-2	0	-2	-2	0	-2	-2		-2	-2
3.3	Bedrijvenloketen bedrijfsregelingen	0	-101	-101	0	-101	-101	0	-101	-101		-101	-101
1.2	Openbare orde en veiligheid	0	-19	-19	0	-20	-20	0	-19	-19		-19	-19
0.7	Alg uitkering en ov uitkeringen gemfonds	0	-94.035	-94.035	0	-95.402	-95.402	0	-95.305	-95.305		-97.427	-97.427
0.8	Overige baten en lasten	728	-32	696	1.055	-32	1.023	1.552	-32	1.521	1.552	-32	1.521
0.4	Overhead	16.989	-686	16.304	17.253	-686	16.567	17.264	-686	16.578	17.114	-686	16.429
0.9	vennootschapbelasting (VpB)	50	0	50	50	0	50	50	0	50	50		50
0.10	Mutaties reserves	1.077	-3.103	-2.026	987	-1.353	-366	840	-2.809	-1.969	1.084	-811	273
6.3	Inkomensregelingen	20	0	20	20	0	20	20	0	20	20		20
3.4	Economische promotie	0	-129	-129	0	-129	-129	0	-129	-129		-129	-129
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	58	-110	-52	58	-110	-52	58	-110	-52	58	-110	-52
Totaal taakvelden		**19.623**	**-112.785**	**-93.161**	**20.016**	**-112.402**	**-92.386**	**20.377**	**-111.836**	**-91.458**	**20.471**	**-111.960**	**-91.487**

Paragrafen

Lokale heffingen

Het wettelijke kader voor de lokale belastingen wordt door de Rijksoverheid vastgesteld. De gemeenteraad bepaalt het plaatselijke belastingbeleid en de tarieven, binnen de wettelijke kaders. Naast belastingen hanteren wij heffingen voor individuele dienstverlening aan de inwoners.
De heffingen en belastingen in 2020 zijn:

- Onroerende zaak belastingen (OZB)
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Hondenbelasting
- Precariobelasting
- Toeristenbelasting
- Diverse leges en rechten

Over de hoogte van de tarieven krijgt u dit najaar een voorstel. We gaan daarbij uit van een verhoging van de belastingen van 1,4% vanwege inflatie, daarnaast wordt de OZB, hondenbelasting, toeristenbelasting en parkeerbelastingen extra verhoogd vanwege de bezuinigingsvoorstellen. De opbrengsten van de heffingen voor dienstverlening aan de inwoner mogen maximaal kostendekkend zijn.

Kwijtschelding

Wij voeren een passend kwijtscheldingsbeleid voor mensen met een inkomen op het niveau van een bijstandsuitkering. We schelden de afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting kwijt. In 2020 gaat het college zich buigen over de vraag in hoeverre het kwijtscheldings- en ontheffingsbeleid nog passend is.

Uitvoering

Belastingcentrum Tribuut zorgt voor de heffing en invordering van de gemeentelijke heffingen en de uitvoering van de wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ).

Doelstellingen

Correcte en tijdige uitvoering van de wet WOZ, belastingheffing en een kostendekkende bedrijfsvoering.

Onze inzet

Onroerende zaak belasting (OZB)

De OZB is een algemene heffing die bestaat uit een eigenaren- en een gebruikersdeel. Het gebruikersdeel heffen we alleen voor niet-woningen. Voor 2020 gelden de WOZ-waarden per 1 januari 2019. Door de jaarlijkse herwaardering moeten de OZB-tarieven voor 2020 opnieuw worden berekend en vastgesteld. In 2020 zal de OZB opbrengst vanwege de bezuinigingsvoorstellen stijgen met € 850.000.

Macronorm wordt benchmark

In 2019 wordt de macronorm voor de laatste keer toegepast. Dit is een norm voor de totale opbrengsten OZB in Nederland. Het Rijk en de VNG hebben afgesproken dat de macronorm verdwijnt. Daarvoor in de plaats komt een benchmark, waarin de OZB, de riool- en afvalstoffenheffing worden vergeleken. Het resultaat van deze benchmark komt in de COELO-atlas die in maart 2020 uitkomt.

Afvalstoffenheffing

Via de afvalstoffenheffing berekenen wij alle kosten die te maken hebben met het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval, door aan de inwoners. Uitgangspunt is een kostendekkend tarief. De inwoners van Zutphen hebben invloed op hun rekening door goed te scheiden.

Berekening kostendekkende afvalstoffenheffing

Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€ 4.602.200
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	€ 541.400
Netto kosten taakveld	€ 4.060.800
Toe te rekenen kosten	€ 125.700
Overhead incl. (omslag)rente	€ 61.200
BTW	€ 816.700
Totale kosten	€ 5.064.400
Opbrengst heffingen	€ 5.064.400

dekkingspercentage 100%

Rioolheffing

De rioolheffing bestaat uit een gebruikersdeel en een eigenarendeel. Het eigenarendeel is een vastgesteld bedrag op basis van de kosten van beheer en onderhoud aan de riolering, gedeeld door het aantal woningeigenaren en eigenaren van bedrijven in de gemeente. Omdat de zorgplicht van de gemeente uitgebreid is naar de totale waterhuishouding, berekenen we voor iedereen hetzelfde gebruikersdeel voor waterverbruik tot 500m3. Daarboven berekenen we een toeslag. De tariefvoorstellen voor het eigenarendeel en het gebruikersdeel leggen wij eind 2019 aan de gemeenteraad voor.

Berekening kostendekkende rioolheffing

Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€ 3.125.800
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	€ 12.900
Netto kosten taakveld	€ 3.112.900
Toe te rekenen kosten	€ 713.900
Overhead incl. (omslag)rente	€ 278.400

BTW	€ 189.756
Totale kosten	€ 4.294.956
Opbrengst heffingen	€ 4.295.000

dekkingspercentage 100,00%

Parkeren

Voor het parkeren zijn er 2 soorten heffingen:

1. parkeergelden via betaald parkeren en parkeervergunningen
2. boetes

De opbrengst parkeerbelastingen zal met € 86.400 stijgen in verband met de voorgestelde bezuinigingen. Voor parkeerboetes volgen wij de landelijk vastgestelde maximale bedragen.

Kwijtscheldingsbeleid

Als iemand met schulden door geldproblemen de opgelegde heffing niet kan betalen, kan hij in aanmerking komen voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting. In de begroting zijn daar voor 2020 de volgende bedragen voor opgenomen:

- € 228.200 voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing
- € 122.400 voor kwijtschelding van de rioolheffing
- € 19.400 voor kwijtschelding van de hondenbelasting

Net als in voorgaande jaren kunnen we vooraf kwijtschelding verlenen op basis van de gegevens van het landelijke Inlichtingenbureau van het Ministerie van Sociale Zaken. Hierbij geeft een inwoner vooraf toestemming om zijn gegevens zoals die bij de landelijke overheid bekend zijn, te gebruiken voor de kwijtscheldingsaanvraag. Als voldaan wordt aan de kwijtscheldingsnormen wordt automatisch vooraf kwijtschelding verleend.

Aanvragers die geen automatische kwijtschelding krijgen, omdat bijvoorbeeld niet alle gegevens konden worden gecheckt, kunnen achteraf een aanvraag indienen. Soms wijzen we een aanvraag af vanwege een te hoog inkomen en/of een te hoog vermogen.

Financieel overzicht

Lokale lastendruk

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) brengt jaarlijks een woonlastenmonitor uit. Het COELO is het kennisinstituut op het gebied van lokale en regionale lasten. Volgens deze woonlastenmonitor liggen de woonlasten (2019) in Zutphen iets onder het landelijk gemiddelde. In Zutphen bedragen de woonlasten per huishouden € 637 terwijl de gemiddelde landelijke woonlasten liggen op € 740. Bij de berekening van de woonlasten gaat het COELO uit van de tarieven OZB +afvalstoffenheffing+ rioolheffing.

Lokale lastendruk

	Zutphen	Landelijk gemiddelde
OZB	€ 256	€ 281
Afvalstoffenheffing	€ 201	€ 263
rioolheffing	€ 180	€ 196
totaal	€ 637	€ 740

Hieronder staat een vergelijk van de woonlasten per huishouden binnen het samenwerkingsverband Tribuut gebaseerd op de tarieven in 2019:

(Bron: COELO, Woonlastenmonitor)

Woonlasten per huishouden

	Zutphen	Apeldoorn	Epe	Lochem	Voorst
OZB	€ 256	€ 323	€ 278	€ 262	€ 323
Afvalstoffenheffing	€ 201	€ 229	€ 231	€ 216	€ 145
rioolheffing	€ 180	€ 139	€ 123	€ 318	€ 277
totaal	€ 637	€ 691	€ 632	€ 796	€ 745

De geraamde kosten van kwijtschelding van de belangrijkste gemeentelijke heffingen in Zutphen zijn:

Kwijtschelding

	2019	2020
Afvalstoffenheffing	€ 225.000	€ 228.200
rioolheffing	€ 120.700	€ 122.400
hondenbelasting	€ 19.100	€ 19.400

De geraamde opbrengst van lokale belastingen en heffingen in Zutphen zijn:

Opbrengsten

belastingsoort	2019	2020
OZB	€ 10.087.675	€ 11.098.300
hondenbelasting	€ 281.300	€ 297.200
precario	€ 2.009.100	€ 2.010.300
(water)toeristenbelasting	€ 122.500	€ 174.200
afvalstoffenheffing	€ 4.494.600	€ 5.060.900
rioolheffing	€ 4.199.000	€ 4.295.000
haven- en opslaggelden	€ 11.400	€ 11.600
marktgelden	€ 279.500	€ 283.400
lijkbezorgingsrechten	€ 344.000	€ 348.800
leges	€ 2.069.800	€ 1.928.200
parkeerbelastingen	€ 2.137.000	€ 2.223.200
totaal	€ 26.035.875	€ 27.731.100

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Doelstellingen

Wij hebben een actueel risicoprofiel en een actueel overzicht van het weerstandsvermogen. Risicomanagement is integraal onderdeel van de werkzaamheden. Medewerkers zijn risicobewust. Door het inzicht in de risico's kunnen de raad, het college en de organisatie op een verantwoorde wijze besluiten nemen.

Wij willen het risicobewustzijn van de medewerkers vergroten.

Onze inzet

We actualiseren in 2020 twee keer het gemeentebrede risicoprofiel. Bij werksessies om de risicoprofielen te actualiseren worden medewerkers uitgedaagd risico's, de gevolgen en de beheersmaatregelen te benoemen. Daarnaast houden we bijeenkomsten met de risicocoördinatoren om ervaringen uit te wisselen en de expertise te vergroten.

De risicoprofielen voeren we in softwareprogramma Naris in. Hierdoor hebben we een actueel beeld van de risico's voor de totale gemeente en het hieraan gerelateerde weerstandsvermogen.

Financieel overzicht

Zomer 2019 zijn de risico's geïnventariseerd. In de volgende tabel staat de top 10 van risico's met de grootste financiële impact, gerangschikt op percentage van invloed.

Nr.	Risico	Kans	Financieel gevolg maximaal	Invloed
1	Sociaal Domein WMO: Beperkte sturingsmogelijkheden op budgetten. Zorg- en ondersteuningsbehoefte en daaraan gerelateerde kosten kunnen hoger uitpakken door vergrijzing en beleid gericht op langer zelfstandig wonen. Het aantal aanvragen en de complexe hulpvragen nemen toe. De beweging van het duurdere maatwerk naar algemene oplossingen (waar dat kan) moet worden doorontwikkeld. Invoering van het abonnementstarief.	70%	€ 2.200.000	23,44%
2	Het risico bestaat dat niet het totale pakket van bezuinigingsmaatregelen wordt doorgevoerd.	50%	€ 1.500.000	12,99%
3	Er wordt onvoldoende invulling gegeven aan de wettelijke regels met betrekking tot de beveiliging van persoonsgegevens en informatiebeveiliging.	60%	€ 2.000.000	10,90%
4	Sociaal Domein Jeugdzorg: Beperkte sturingsmogelijkheden op budgetten. De zorgbehoefte en daaraan gerelateerde kosten kunnen hoger uitpakken door een mogelijke toename van de zorgvraag, de complexiteit daarvan en de beperkte invloed op externe verwijzers naar Jeugdzorg.	50%	€ 1.100.000	9,19%

5	Sociaal Domein Participatie: Beperkte sturingsmogelijkheden op de kosten van uitkeringen en bijzondere bijstand. Doordat het gaat om open einderegelingen staat op voorhand niet vast in welke mate er een beroep op zal worden gedaan. Het eigen risico Vangnetuitkering is gestegen van 5% naar 7,5%. Extra kosten voor het oplossen van knelpunten binnen de stichting Gelrewerkt!.	80%	€ 500.000	7,16%
6	Extra kosten voor niet uitstelbare reparaties en onderhoud van Theater en Congrescentrum Hanzehof in afwachting van een definitief besluit over de toekomst van het gebouw.	70%	€ 500.000	4,18%
7	Programma Rivier in de Stad (RIDS): onvoorziene technische problemen bij de uitvoering van het project.	30%	€ 750.000	2,70%
8	Extra kosten voor sportaccomodaties als gevolg van keuringen door sportbonden.	50%	€ 350.000	2,10%
9	Er wordt bezwaar gemaakt tegen het opleggen van belasting (precariorecht) voor voorwerpen onder gemeentegrond zoals pijpleidingen, elektriciteitskabels, buizen en funderingen. Dit kan mogelijk rechtszaken tot gevolg hebben.	10%	€ 1.500.000	1,79%
10	Kosten voor uitkeringen van ex-medewerkers op grond van de Werkloosheidswet (WW) omdat de gemeente verplicht eigenrisicodrager is voor de WW.	50%	€ 250.000	1,69%

Totalen

Totaal maximaal financieel gevolg top 10 risico's: € 10.650.000

Totaal maximaal financieel gevolg overige risico's: € 7.943.750

Totaal maximaal financieel gevolg alle risico's: € 18.593.750

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de vorige risico-inventarisatie (voor de jaarrekening 2018) zijn:

- Het risico met betrekking tot de WMO is verhoogd van 50% kans op maximaal € 500.000 naar 70% kans op maximaal € 2.200.000. De prognoses voor diverse onderdelen binnen de WMO zijn verslechterd. De beleidsverschuiving gericht op 'zorgen voor' naar 'zorgen dat' vraagt om een andere denkwijze van medewerkers.

- Het risico dat de bezuinigingen niet volledig gerealiseerd worden is gedaald van 50% kans op € 3.000.000 naar 50% kans op € 1.500.000. Dit sluit aan bij de eerste kwartaalrapportage Zutphen financieel gezond.

- Het risico met betrekking tot Jeugdzorg is verhoogd van 50% kans op maximaal € 500.000 naar 50% kans op maximaal € 1.100.000. De beleidsverschuiving gericht op 'zorgen voor' naar 'zorgen dat' vraagt om een andere denkwijze van medewerkers.

- Het risico met betrekking tot de Hanzehof is gedaald van 50% kans op maximaal € 1.200.000 naar 50% kans op maximaal € 500.000. De daling heeft te maken met het verslechterde financieel perspectief van de gemeente waardoor bijstelling van de wens tot behoud van het gebouw nodig is.
- Het risico met betrekking tot project de RIDS is gedaald van 30% kans op maximaal € 2.000.000 naar 30% kans op € 750.000. Door versobering van het project is het risico gedaald.
- Het risico inzake de kosten voor uitkering van ex-medewerkers is een nieuw risico. Dit risico is naar voren gekomen bij het in control komen met betrekking tot de loonsom.

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie doen we omdat het reserveren van het maximale bedrag van € 18.593.750 ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Het is voor 90% zeker dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 5.761.407. Dit is dan ook onze benodigde weerstandscapaciteit.

Bij de vorige risico-inventarisatie bedroeg de benodigde weerstandscapaciteit € 5.622.813.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die we hebben om de risico's in financiële zin af te dekken. De berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit is gebaseerd op de stand per 1 januari 2020.

Beschikbare weerstandscapaciteit volgens de op 1 februari 2016 door de raad vastgestelde Nota financieel beleid:

Algemene reserve (niet geblokkeerd deel)	€ 1.300.000
Onbenutte belastingcapaciteit (OZB)	€ 828.000
Raming voor onvoorzien	€ 141.000
Reserve exploitatieresultaten grondbedrijf (niet geblokkeerd deel)*	€ 0
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	**€ 2.269.000**

* Het niet geblokkeerde deel van de reserve exploitatieresultaten grondzaken is reeds in mindering gebracht op de risico’s van de grondexploitaties.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen voldoende is, moet de relatie worden gelegd tussen:

1. de financieel gekwantificeerde risico's en
2. de daarbij de gewenste en de beschikbare weerstandscapaciteit

Onderstaande figuur laat de relatie zien:

Risico's	Weerstandscapaciteit
Bedrijfsproces, Financieel Imago / politiek Informatie / strategie Juridisch / aansprakelijkheid Letsel / Veiligheid Materieel, Milieu Personeel / arbo Product	Algemene reserve (niet geblokkeerd deel) Onbenutte belastingcapaciteit (ozb) Overige ongebonden reserves waarvoor nog geen verplichtingen zijn aangegaan. Raming van onvoorzien Reserve exploitatieresultaten grondbedrijf (niet geblokkeerd deel)

↓ ↓

Weerstandsvermogen

Ratio weerstandsvermogen

Als we de benodigde weerstandscapaciteit, die uit de risicosimulatie voortvloeit, afzetten tegen de formele beschikbare weerstandscapaciteit zoals opgenomen in de Nota financieel beleid, ontstaat als uitkomst de volgende ratio:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandcapaciteit}} = \frac{€2.269.000}{€\ 5.761.407} = 0{,}4$$

Onderstaande normtabel biedt een waardering van de berekende ratio. De formele ratio van onze gemeente valt per 1 januari 2020 in klasse F. Dit duidt op ruim onvoldoende

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	Uitstekend
B	1.4-2.0	Ruim voldoende
C	1.0-1.4	Voldoende
D	0.8-1.0	Matig
E	0.6-0.8	Onvoldoende
F	<0.6	Ruim onvoldoende

Het realistische weerstandsratio en de norm voor het weerstandsratio

Bij het formele weerstandsratio van 0,4 plaatsen wij de kanttekening dat het voldoende zijn van de ratio voor een groot deel gebaseerd is op de onbenutte belastingcapaciteit, oftewel middelen die niet direct inzetbaar zijn als een risico optreedt. De onbenutte belastingcapaciteit bestaat namelijk uit het verschil tussen de maximale tarieven voor de OZB en de tarieven van de gemeente Zutphen voor de OZB. Als we de onbenutte belastingcapaciteit daadwerkelijk willen inzetten, moeten we de

OZB verhogen en dat kan pas vanaf een nieuw begrotingsjaar. Het weerstandsratio van 0,4 geeft daarom naar onze mening een te positief beeld. Als we het weerstandsratio berekenen exclusief de onbenutte belastingcapaciteit, ontstaat een weerstandsratio van =0,3 (beschikbare weerstandscapaciteit van € 1.441.000 gedeeld door een benodigde weerstandscapaciteit van € 5.761.407 = 0,3).

In de nota financieel beleid wordt voorgesteld om het vigerende beleid, om de onbenutte belastingcapaciteit mee te nemen in de beschikbare weerstandscapaciteit, aan te passen.

De raad heeft op 3 juni de financiële kaders vastgesteld. Hierin is opgenomen dat het weerstandsratio minimaal 1.5 moet zijn.

Verloop van de ratio

Onderstaand figuur laat het verloop zien van de ratio weerstandsvermogen en de –capaciteit. Wij zijn uitgegaan van het weerstandsratio waarin de onbenutte belastingcapaciteit niet is meegenomen omdat dan een realistischer beeld ontstaat.

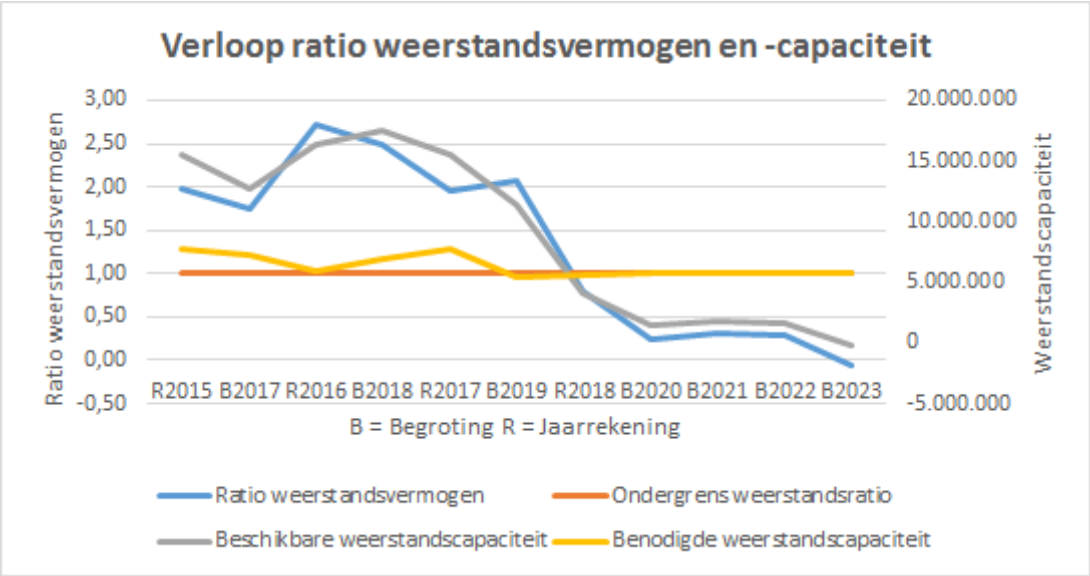

Toelichting bij de X-as (horizontale as): deze as is opgesteld op basis van de chronologische volgorde van het maken van het gemeentelijk risicoprofiel. Dus in het kalenderjaar 2016 maken we in het voorjaar het risicoprofiel voor de jaarrekening 2015 (R2015) en in het najaar het risicoprofiel voor de begroting 2017 (B2017), in het eerste kwartaal van 2017 maken we het risicoprofiel voor de jaarrekening 2016 (R2016) en in het najaar maken we het risicoprofiel voor de begroting 2018 (B2018). In chronologische volgorde wordt het dan R2015, B2017, R2016, B2018 et cetera.

Verplichte financiële kengetallen

Financiële kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting/jaarrekening of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. Gemeenten zijn op grond van artikel 11 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht onderstaande financiële kengetallen op te nemen in de

paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Bij ministeriële regeling is vastgesteld hoe de kengetallen worden berekend en hoe deze in de begroting en jaarrekening moeten staan.

Kengetal	Jaarrek. 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote	93%	122%	109%	114%	111%	102%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	80%	109%	97%	101%	99%	90%
Solvabiliteitsratio	17%	13%	12%	12%	12%	13%
Grondexploitatie	16%	20%	5,6%	7,1%	5,5%	3,7%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%	-1%	0%
Belastingcapaciteit	89%	88%	93,5%	93,5%	93,5%	93,5%

Signaleringswaarden

Er is geen wettelijke normering voor de kengetallen. Het Ministerie van BZK heeft samen met enkele provincies, waaronder de provincie Gelderland, signaleringswaarden opgesteld waaraan de kengetallen kunnen worden getoetst. De signaleringswaarden zijn in 3 categorieën verdeeld, waarbij categorie A als minst en categorie C als meest risicovol wordt bestempeld.

Omschrijving	Signaleringswaarden		
	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	begr. of mjr.>0%	begr. of mjr.>0%	begr. of mjr.<0%
Gemeentelijke belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Op verzoek van de auditcommissie worden de relevante financiële kengetallen ook grafisch weergegeven.

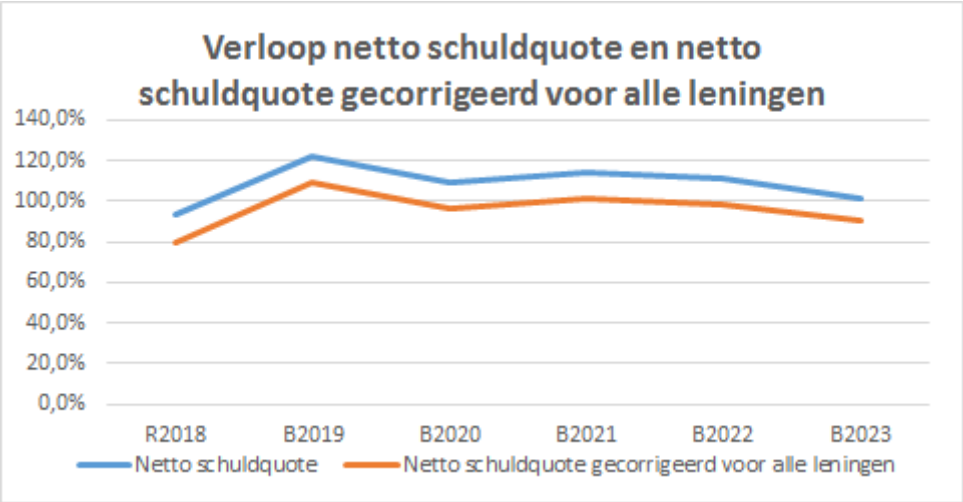

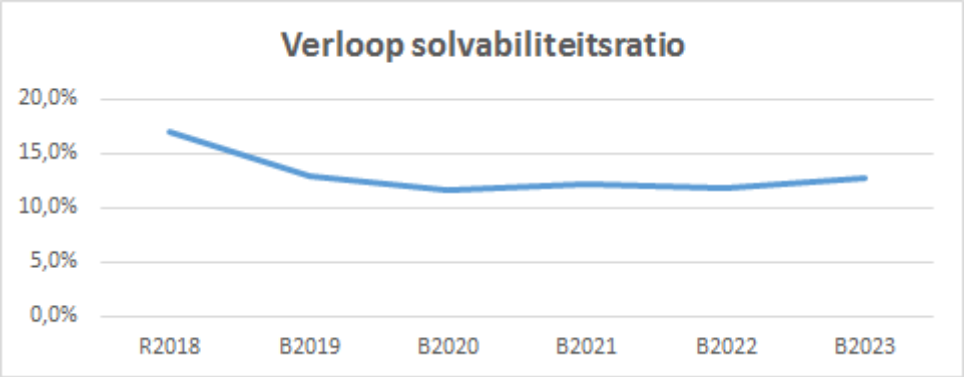
Verloop solvabiliteitsratio
20,0%
15,0%
10,0%
5,0%
0,0%
R2018
B2019
B2020
B2021
B2022
B2023

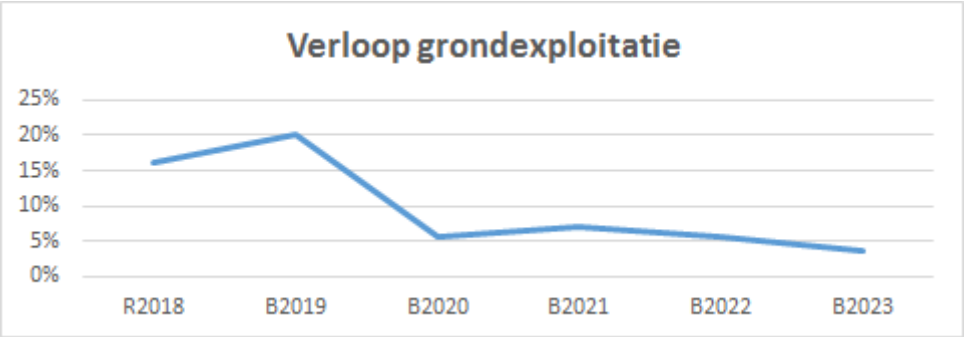
Verloop grondexploitatie
25%
20%
15%
10%
5%
0%
R2018
B2019
B2020
B2021
B2022
B2023

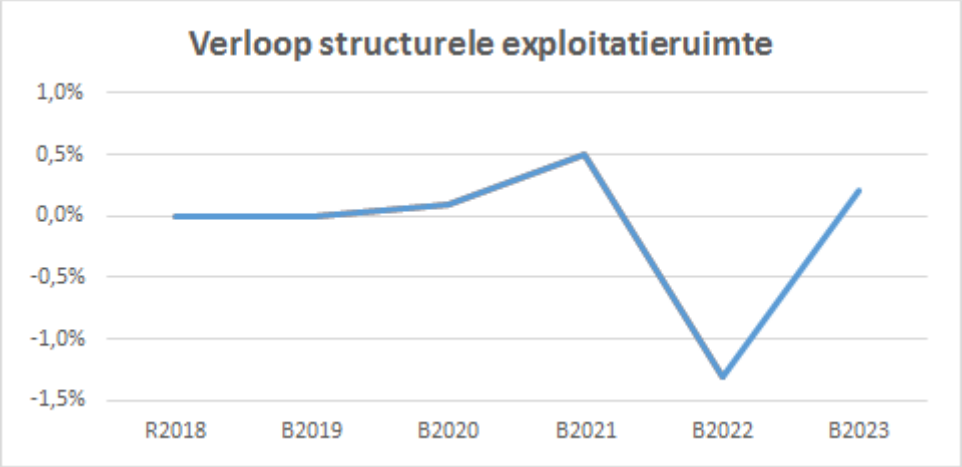
Verloop structurele exploitatieruimte
1,0%
0,5%
0,0%
-0,5%
-1,0%
-1,5%
R2018
B2019
B2020
B2021
B2022
B2023

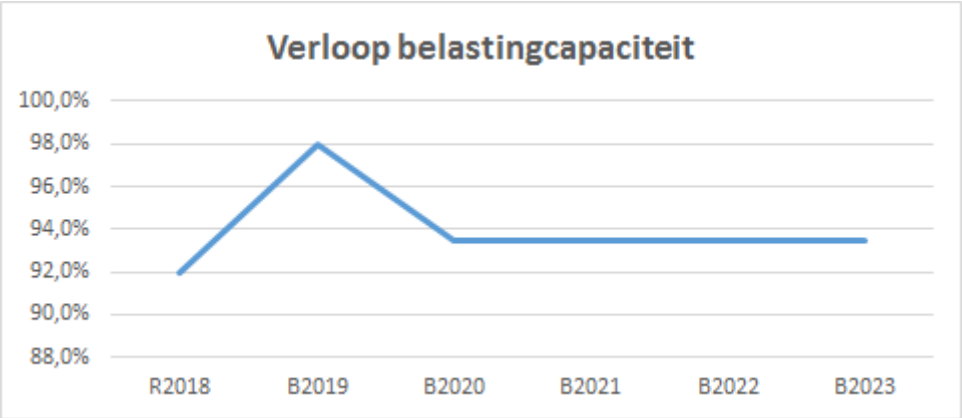

Toelichting financiële kengetallen

Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote laat de hoogte van de schuldenlast van de gemeente zien ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een hoge netto schuldquote hoeft geen probleem te zijn. Een hoge schuld kan ontstaan doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden kunnen vervolgens weer doorgeleend zijn aan derden die op hun beurt weer aflossen. Dan hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen

De netto schuldquote wordt gecorrigeerd voor alle doorgeleende gelden zodat we weten hoeveel geld er is doorgeleend.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Als er een hoge schuld is en veel eigen vermogen, hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Daar is bijvoorbeeld sprake van als een lening is aangegaan omdat het eigen vermogen niet liquide is. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van de gemeente.

Grondexploitatie

Als gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een project hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van deze schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de woningbouwprojecten kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lager solvabiliteitsratio.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder rente en aflossing van een lening) te dekken.

Belastingcapaciteit

De onroerende zaakbelasting (OZB) is voor gemeenten de belangrijkste eigen belasting inkomst. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. De belastingcapaciteit wordt gerelateerd aan landelijk gemiddelde tarieven. In de Meicirculaire van het Gemeentefonds staat een overzicht met de (ontwikkeling van de) gemiddelde lastendruk van de woonlasten van een meerpersoonshuishouden. Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt ook gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld. Er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet gebruikt wordt.

Niet verplichte financiële kengetallen

Naast de verplichte financiële kengetallen wordt op advies van de Auditcommissie een aantal niet verplichte financiële kengetallen opgenomen. Deze kengetallen worden gebruikt voor het op hoofdlijnen inzichtelijk maken van de financiële positie van de gemeente Zutphen.

Exploitatieresultaten	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2015	2016	2017	2018	**2019**	2020	2021	2022	2023
Totale lasten	159.317	170.147	186.206	179.850	175.005	171.496	156.616	154.314	157.826
Totale baten	-156.394	-166.584	-169.317	-170.217	-169.385	-169.369	-157.088	-152.787	-158.544
Resultaat vóór bestemming	2.923	3.563	16.889	9.633	5.620	2.127	-472	1.527	-718
Storting in reserves	23.108	18.113	21.353	11.672	4.466	2.183	2.961	2.414	2.658
Onttrekking aan reserves	-25.955	-22.720	-39.101	-19.366	-10.086	-4.310	-2.489	-3.941	-1.940
Saldo inzet reserves	-2.847	-4.607	-17.748	-7.694	-5.620	-2.127	472	-1.527	718
Resultaat na bestemming reserves	**76**	**-1.044**	**-859**	**1.942**	-	-	-	-	-

Bedragen x € 1.000
Een negatief bedrag is een voordelig resultaat

Reserves/eigen vermogen	Jaarrek. 2015	Jaarrek. 2016	Jaarrek. 2017	Jaarrek. 2018	Begroting **2019**	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Algemene reserve	15.563	14.551	13.073	6.081	9.750	1.300	1.716	1.502	-412
Bestemingsreserves	57.778	52.339	37.115	37.270	30.281	29.492	26.949	27.634	28.022
Jaarresultaat	-76	1.044	859	-1.942	-	-	-	-	-
Totaal eigen vermogen	**73.265**	**67.934**	**51.047**	**41.409**	**40.031**	**30.792**	**28.665**	**29.136**	**27.610**

Bedragen x € 1.000
Een negatief bedrag is een nadelig resultaat

Financiering	Jaarrek. 2015	Jaarrek. 2016	Jaarrek. 2017	Jaarrek. 2018	Begroting **2019**	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Reserves/eigen vermogen	73.341	66.890	50.188	43.351	40.031	30.792	28.665	29.136	27.610
Jaarresultaat	-76	1.044	859	-1.942	-	-	-	-	-
Voorzieningen	7.757	7.595	7.946	8.663	8.179	8.651	8.870	9.089	9.308
Schulden op lange termijn	105.381	113.137	115.084	131.768	131.772	132.659	128.081	116.455	108.211
Beschikbare middelen	186.403	188.666	174.077	181.840	179.982	172.102	165.616	154.680	145.129
Vaste bezittingen	182.789	182.171	180.925	180.792	201.958	212.873	206.206	198.793	193.135
Voorraden	32.500	35.984	30.615	27.371	34.248	9.466	11.154	8.459	5.856
Vastgelegd op lange termijn	215.289	218.155	211.540	208.163	236.206	222.339	217.360	207.252	198.991
Nog te financieren/ kortlopende financiering	**-28.886**	**-29.489**	**-37.463**	**-26.323**	**-56.224**	**-50.237**	**-51.744**	**-52.572**	**-53.862**

Bedragen x € 1.000
Een negatief bedrag is een nadelig resultaat

Risico's bouwgronden	Jaarrek. 2015	Jaarrek. 2016	Jaarrek. 2017	Jaarrek. 2018	Begroting **2019**	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Voorraden onderhanden werk	32.467	35.979	30.613	27.371	34.246	30.314	21.021	22.709	20.014
Verliesverwachtingen (Netto Contante Waarde)	-8.928	-9.347	-8.396	-9.522					
Voorzieningen voor verliezen	10.170	11.692	10.948	11.338	10.552	11.557	11.557	11.557	11.557
Reserve GZ exploitatieresultaten	19	1.109	1.564	5.541	1.126	4.650	4.000	4.040	4.080

Bedragen x € 1.000
Een negatief bedrag is een nadelig resultaat

Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Zutphen beheert ruim 6 vierkante kilometer openbare ruimte. Daarin wonen, werken, recreëren en verplaatsen inwoners, bezoekers en ondernemers zichzelf en diverse goederen. Iedereen maakt gebruik van wegen, rioleringen, bruggen, viaducten, water, openbaar groen, gebouwen en openbare verlichting. Dit noemen we de kapitaalgoederen.

De kapitaalgoederen hebben we nodig voor de economische ontwikkeling en voor een veilige en leefbare woon- en werkomgeving. Wij onderhouden en beheren deze kapitaalgoederen. Een viaduct en brug moeten veilig zijn en een rioolinstallatie moet werken. Beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen doen we efficiënt en duurzaam door zoveel mogelijk hergebruik van materialen. We houden rekening met wettelijke eisen, waterkwaliteit, waterberging, natuurwaarden en maatschappelijke waarden.

Door beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen dragen we bij aan een veilige, schone, aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving en een vitale samenleving. Als kapitaalgoederen niet meer in een behoefte voorzien, ruimen we ze op.

Doelstellingen

- Goede wegen en openbare verlichting houden we in stand.
- De afvalwaterketen beheren we op de best mogelijke manier.
- Het grond-, hemel- en oppervlaktewater beheren we zo goed mogelijk. Daarbij houden we rekening met de klimaat- en duurzaamheidsopgaven.
- De civieltechnische kunstwerken houden we veilig.
- Het openbaar groen beheren we zo, dat het optimaal bijdraagt aan de leefbaarheid van de openbare ruimte en aan de (stads)natuur in de gemeente.
- De gebouwen van de gemeente onderhouden we efficiënt en duurzaam met zorg voor de toekomst. Veiligheid en gebruiksvriendelijkheid zijn daarbij gewaarborgd.
- We hebben een evenwichtige vastgoedportefeuille die een bijdrage levert aan de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen.

Onze inzet

Beheer en onderhoud openbare ruimte

We hebben zicht op het overgrote deel van onze wegen, openbare verlichting, riolering, water, civieltechnische kunstwerken, openbaar groen en speelvoorzieningen. We beheren alles zo doelmatig en planmatig mogelijk. Om dat efficiënter te kunnen doen, ontwikkelen we beheer- en onderhoudsplannen voor wegen, civieltechnische kunstwerken, bomen en riolering op basis van assetmanagement en inspecties. Daarbij wegen we, behalve kosten, ook politiek-bestuurlijke doelen, maatschappelijke effecten en levensduur mee. De beheerplannen geven nog beter inzicht in planningen voor de korte en de lange termijn en in de kosten.

Voor het centrum en de winkelcentra is beeldkwaliteitsniveau (netheidsonderhoud) A vastgesteld. Voor de rest van de gemeente geldt niveau B. De hele openbare ruimte moet schoon, heel, veilig en leefbaar zijn. Bij onderhoud, beheer en (her)inrichting stemmen we zo nodig af met vakgebieden als sport en beweging, jeugdbeleid en preventiebeleid jeugdcriminaliteit.

Wegen

Het wegenbeleidsplan is nagenoeg gereed. Daarin staat hoe de gemeente de komende periode omgaat met de verhardingen. Het beleidsplan stellen we op basis van assetmanagement . Daarbij spelen mee: wet- en regelgeving, beleid en ambitie, de strategische, tactische en operationele kaders en de financiën.

Tegen de achtergrond van wet- en regelgeving is de risicoaansprakelijkheid voor de gemeente als wegbeheerder een factor van belang. Voor wegen en paden die bestaan uit elementenverharding is onderhoudsniveau C (volgens CROW-normen) vastgesteld. Voor het centrum houden we onderhoudsniveau B aan.

Openbare verlichting

De 2e fase van het vervangingsplan voor openbare verlichting loopt. Elke 2 jaar, tot eind 2030, is er een budget voor vervanging beschikbaar. We streven naar een zo energiezuinig mogelijke toepassing.

Riolering

Het rioolbeheerprogramma maakt duidelijk wat er aan de riolering moet gebeuren. Het geeft inzicht in het kwaliteitsniveau en de verwachte levensduur van de riolering. Bij grootschalige veranderingen aan het riool onderzoeken we tevens hoe we het hemelwater zo goed mogelijk gescheiden kunnen verwerken.

Het streven is om het hemelwater ter plaatse in de bodem te infiltreren. Als we iets moeten doen aan het riool, doen we dat zoveel mogelijk tegelijk met andere veranderingen in de openbare ruimte zoals aan wegen, openbare verlichting, water of groen. Zo kan tijd en geld effectief worden gebruikt en blijft de overlast voor bewoners en de schade aan de omgeving zo klein mogelijk. Uitgangspunt is daarbij dat de extra benodigde financiële middelen niet gedekt kunnen en mogen worden uit het rioolbudget.

Stapsgewijs voeren we het gezamenlijke Afvalwaterketenplan van de gemeente Zutphen, Lochem en het waterschap Rijn en IJssel uit. Het plan heeft een looptijd tot en met 2020. Nog in 2019 zal een begin worden gemaakt met een nieuw Afvalwaterketenplan.

Water

We meten en monitoren om inzicht in grondwaterstanden te krijgen. Ons eigen oppervlaktewater beheren en onderhouden we door te maaien. Het overgrote deel van het oppervlaktewater is in beheer en onderhoud bij Waterschap Rijn & IJssel (WRIJ). Al het oppervlaktewater is onderdeel van het watersysteem rond Zutphen.

Civieltechnische kunstwerken

Het onderhoud aan onze kunstwerken stellen we vast op basis van periodieke inspecties en de verwachte levensduur. Met die gegevens actualiseren we het Meerjarenplan Civieltechnische Kunstwerken voor een periode van minimaal 5 jaar. Op grond van het meerjarenplan wordt de

financiering van het groot onderhoud bepaald. Waar mogelijk passen we duurzame materialen en energie toe.

Onderliggende stukken

De Groenatlas Zutphen, de Groengordelnota, het Landschapsontwikkelingsplan, de Visie landelijk gebied, de Inrichtingsvisie Stedelijk Uitloopgebied, de Bomenverordening gemeente Zutphen 2014, de beheervisie voor de Algemene Begraafplaats aan de Warnsveldseweg en Ruimte voor Spelen in Zutphen vormen de kaders voor de (her)inrichting, het beheer en onderhoud van het openbaar groen. Tevens is het beheersysteem van groot belang om areaal en de verschillende producten bij te houden en om overzichten te genereren.

Onderhoud eigen panden

We hebben een meerjarig onderhoudsprogramma (MJOP) voor onze panden. Structureel bekijken we wat aan onderhoud nodig is. Ons beleid is gericht op onderhoud op een redelijk niveau (onderhoudsniveau 3). Eens per 5 jaar wordt een geactualiseerde lijst met onderhoud en kosten vastgesteld en uitgevoerd. Bij investeringen en onderhoud staat duurzaamheid voorop.

Accommodaties

De behoefte aan maatschappelijk vastgoed (bijvoorbeeld sporthallen, buurtcentra) is altijd in beweging. Wij wegen financieel en maatschappelijk rendement tegen elkaar af. Op die manier maken we afgewogen keuzes rond het afstoten of aankopen van panden. Ons accommodatiebeleid ligt vast in een beleidskader, de ontwikkeling van een sportbedrijf wordt onderzocht.

Vastgoedbeleid

Met ons vastgoed helpen wij politiek-bestuurlijke doelen te realiseren. Voor de realisatie zijn de beleidsvelden (denk aan sport, onderwijs) aan zet. Wij stemmen met hen af en adviseren hen.

Financieel overzicht

Financiën

In de programmabegroting voor het onderhoud van kapitaalgoederen zijn budgetten opgenomen voor het dagelijks- en groot onderhoud. In onderstaand overzicht zijn de budgetten weergegeven zoals ze zijn opgenomen bij de programma's.

Financieel overzicht
kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen		Pr	Werkelijk 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Wegen	Straten etc.	3	1.490.441	1.466.000	1.473.000
	Bruggen en tunnels	3	287.670	392.100	354.000
	Waterwerken	3	41.442	31.900	35.400
	Openbare verlichting	3	356.924	392.300	394.700
Totaal wegen			**2.176.477**	**2.282.300**	**2.257.100**
Overige watergangen		3	8.811	22.100	22.100
Afwatering		3	2.215	4.600	4.600
Groen		3	1.151.590	1.096.500	1.096.800
Openluchtrecreatie		3	38.376	36.600	36.200
Speelgelegenheden		3	146.685	163.000	148.700
Riolering		3	653.364	899.100	905.200
Gebouwen*	Vastgoed	5	772.995	1.035.900	0*
Totaal			**4.950.513**	**5.540.100**	**4.470.700**

* volgt via een raadsvoorstel

Kerncijfers kapitaalgoederen

			2018	2019	2020
Wegen			werkelijk	begroot	werkelijk
Oppervlakteverharding	Elementen	m2	1.698.066	1.710.000	1.686.758
	Cementbeton	m2	11090	6.745	11.647
	Asfalt	m2	760.727	775.000	747.211
	Zandwegen/paden	m2	100.609	85.005	100.315
Openbare verlichting	Lichtmasten	st	8866	9.500	8.846
Riolering	Rioolstelsel	km	307	300	311
	Hoofdrioolgemalen	st	39	39	39
	Subgemalen (incl. drukriool)	st	220	225	185
	Drukriolering	km	50	106	50
	Straatkolken	st	16.261	16.262	16.346
	IBA's	st	11	11	11
Groen	Gras	ha	134	140	156
	Bosplantsoen	ha	33	33	35
	Heesters en rozen	ha	26	26	27
	Sierbeplanting	ha	0,5	0,5	1,8
	Waterbeplanting	ha	20	18	21
	Overig	ha	13	30	9
	Bomen	st	30.788	30.665	30.585
Spelen	Openbare gelegenheden	st	180	180	180
civieltechnische constructies	Fiets- en voetbruggen	st	52	52	52
	Verkeersbruggen	st	21	22	22
	Viaducten	st	49	49	49
	Duikers	m1	427	417	427
	Kades	m1	3.936	3.936	3.936

Financiering

Financiering

Hoe we het financieringsbeleid moeten uitvoeren, is vastgelegd in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) en in het Treasurystatuut dat de gemeenteraad heeft vastgesteld. In het Treasurystatuut staan de kaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie binnen de mogelijkheden van de Wet FIDO.

Treasury

Onder treasury verstaan we het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Financieringsrisico's

De wet FIDO heeft twee instrumenten om de financieringsrisico's te beperken: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Doelstellingen

We gaan verstandig om met geld van de inwoners. We lenen alleen geld voor de publieke taak. Om de rentelasten zo laag mogelijk te houden, lenen we alleen als we te weinig eigen geld hebben. Als we lenen, doen we dat tegen zo laag mogelijke kosten en zorgen we dat we de renterisico's in de hand houden. We maken elk jaar een overzicht van alle inkomsten en uitgaven (liquiditeitsprognose). Zo weten we wat we maandelijks moeten lenen.

Door onze eigen reserves te gebruiken, hoeven we geen geld van anderen te lenen. Dit scheelt rentelasten. Voor de berekening van de bespaarde rente hanteren we voor 2020 een omslagrente van 1,3%. Dit betekent dat alle investeringen profiteren van de lage rente en dat wij de bespaarde rente deels weer toevoegen aan de reserves.

Beleggen en schatkistbankieren

Als wij spaargeld hebben, moeten we dat onderbrengen bij het ministerie van Financiën. Dit geld mag alleen in rekening-courant en via deposito’s worden bewaard bij het ministerie of worden uitgeleend aan andere gemeenten.

Kasbeheer

Onze kaspositie schommelt per dag. De NV Bank Nederlandse Gemeenten beheert onze saldi. Maximaal mogen we 1 miljoen in het rood staan. Om dat te voorkomen lenen we tijdelijk geld voor periodes van minder dan een jaar. Dit zijn zogenaamde kasgeldleningen.

Onze inzet

De rente is nog steeds zeer laag. Het herstel van de wereldeconomie is flink toegenomen in 2018/2019. Maar in 2019/2020 vertraagt de economische groei in de eurozone. De vraag uit het buitenland staat onder druk vanwege de handelsoorlog tussen de VS en China. Het remmende effect daarvan op de economische groei is nog niet achter de rug. Daar komt bij dat de politieke situatie

onzeker is. Zo dreigt er een harde brexit en bestaan er twijfels over de overheidsfinanciën in Italië. Als gevolg hiervan zijn bedrijven en gezinnen voorzichtig met investeren en consumeren, zodat de economische groei afneemt en de inflatie afzwakt.

Het Internationaal Monetair Fonds verwacht voor 2019 in Nederland een economische groei van 1,7%. En de Europese Centrale Bank houdt de rente zeker nog tot en met de eerste helft van 2020 op het huidige zeer lage niveau. Op basis van deze verwachtingen zijn bij de begroting 2020 rentepercentages ingezet van -0,4 tot 0% voor kasgeldleningen en 0 tot 1% voor langlopende leningen.

Rentetoerekening

Het schema hieronder toont:

- de rentelasten van de externe financiering
- het renteresultaat
- de wijze van rentetoerekening
- de verwerking van de rentelasten en -baten in de begroting en de jaarstukken

De rentevergoeding over het eigen vermogen wordt berekend met een rentepercentage van 1,64%. Dit percentage is gebaseerd op het gewogen gemiddelde van de externe rentelasten over de lang- en kortlopende leningen. Het toerekenen van de werkelijke rentekosten aan de taakvelden doen we via het renteomslagpercentage. De gemeente Zutphen hanteert een omslagrente van 1,3%. De basis hiervoor is de boekwaarde van de activa die bij de taakvelden hoort.

De omslagrente mag op een veelvoud van een half procent worden afgerond. De omslagrente mag maximaal 0,5% afwijken van het werkelijke rentepercentage dat aan de taakvelden moet worden toegerekend. De gemeente mag dit percentage afronden op 1,5%. Bij toepassing van 1,3% renteomslag bedraagt het renteresultaat -€ 5.000. Dit is een afwijking van 0,14% (=minder dan 0,5%).

Rente toerekening		Bedragen * € 1.000
a. De externe rentelasten ovr de korte en lange financiering		3.574
b. De externe rentebaten		586
Totaal door te rekenen externe rente		**2.988**
c. De rente doorberekend aan de grondexploitatie	-494	
De rente doorberekend aan de betreffende taakveld	0	
		-494
Saldo door te rekenen externe rente		**2.493**
d1. Rente over eigen vermogen		0
d2. Rente over voorzieningen		0
De aan taakvelden toe te rekenen rente		**2.493**
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		2.488
		-5
f. Rente resultaat op het taakveld rente treasury		

Renterisico

Het renterisico op de vaste schuld is in de wet FIDO omschreven als: ‘de mate waarin het saldo van de rentelasten en de rentebaten van een openbaar lichaam verandert door veranderingen in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een oorspronkelijke rente typische looptijd van een jaar of langer’.

Het renterisico op de vaste schuld moet voldoen aan de renterisiconorm. Deze norm is in een wettelijke uitvoeringsregeling uitgewerkt als een bedrag ter hoogte van 20% van de begroting. Het doel is zo spreiding te krijgen in de rente typische looptijden in de leningenportefeuille, waardoor een verandering in de rente vertraagd doorwerkt op de rentelasten.

Prognose renterisico (bedragen x € 1000)

Uit deze tabel blijkt dat het renterisico op de vaste schuld binnen de wettelijk gestelde normen blijft.

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
1a. Rente herziening op vaste schuld o/g	862	0		9.719
1b. Rente herziening op vaste schuld u/g	0			3.824
2. Netto rente herziening op vaste schuld (1a-1b)	862	0	0	5.895
3. Betaald aflossingen	9.577	11.626	8.244	8.294
4. Renterisico op vaste schuld (2+3)	10.439	11.626	8.244	14.189
Renterisiconorm				
5. Rentenorm (20% van omvang begroting per 1-1)	34.727	31.915	31.346	32.097
7. Aflossingen en renteherzieningen (netto)	10.439	11.626	8.244	14.189
6a. Ruimte onder de risiconorm (5-7)	**24.288**	**20.289**	**23.102**	**17.908**

Leningenportefeuille

In onderstaand overzicht geven wij de mutaties in de leningenportefeuille weer.

(bedragen x € 1.000)	Bedrag	Gem. rente	invloed op gem. rente
Beginstand 1-1-2020	132.659	2,52%	
Nieuwe leningen	5.000	0,00%	0,00%
Reguliere aflossingen	-9.577	3,02%	-0,04%
Vervroegde aflossingen			
Eindstand per 31-12-2020	**128.081**	**2,48%**	**-0,04%**

Portefeuille vaste uitzettingen per 1 januari 2020

In onderstaande tabel staan de verstrekte langlopende leningen. De leningen zijn voornamelijk aan woningcorporaties. De rente en aflossing van de leningen verstrekt aan de Stichting Hanzehof Zutphen wordt verrekend met de subsidie die de Hanzehof krijgt.

Naam geldnemer (bedragen x € 1.000)	Nominaal	Restant uitzetting	Weging in portefeuille
Vaste uitzettingen publieke taak			
- Woningcorporaties	20.693	9.346	42,96%
- Overige instellingen	15.800	11.375	52,29%
Totaal uitzettingen publieke taak	36.493	20.721	95,25%
Totaal vaste uitzettingen geen publieke taak	1.905	1.034	4,75%
Totaal vaste uitzettingen	**38398**	**21755**	**100,00%**

Rentekosten en -opbrengsten verbonden aan financieringsfunctie per 1 januari 2020

Dekking (bedragen x € 1.000)	Rente %	Bedrag	Rente kosten
Kort geld	-0,39%	14.759	-58
Onderhandse lening	2,52%	132.659	3.343
Totaal		**147.233**	**3.285**

Kasgeldlimiet

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie (de mate waarin we op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kunnen voldoen) is de kasgeldlimiet belangrijk. De kasgeldlimiet geeft aan hoe hoog de kortlopende schuld maximaal mag zijn. Als kort geldt een termijn van maximaal 1 jaar. Over kort geld krijgen we in de huidige geldmarktsituatie een lagere rentevergoeding dan over lang geld. De kasgeldlimiet is bedoeld om ons ervoor te behoeden dat de rentelasten opeens fors stijgen, omdat de rente voor kort geld sterk kan fluctueren.

De kasgeldlimiet is het begrotingstotaal bij het begin van het jaar x 8,5%. Dit percentage is via een ministeriële regeling vastgesteld. Voor 2020 bedraagt deze limiet €14,6 miljoen gebaseerd op een begrotingsomvang van € 174 miljoen. Binnen de limiet mag in de financieringsbehoefte worden voorzien met kortlopende financieringsmiddelen. Ieder kwartaal wordt de stand van de netto vlottende schuld van de gemeente getoetst aan de kasgeldlimiet.

Liquiditeitspositie

De uitgaven en inkomsten van de gemeente lopen niet synchroon in de tijd. We moeten soms geld lenen om tijdig te kunnen betalen, soms hebben we (tijdelijk) geld over. Ook moeten we investeringen financieren: in korte tijd worden uitgaven gedaan die pas over een veel langere periode worden afgeschreven.

Om de treasuryfunctie goed te kunnen uitvoeren is het tijdig, juist en volledig beschikbaar hebben van financiële informatie van wezenlijk belang. Hiervoor is een liquiditeitsprognose opgesteld. Volgens de liquiditeitsplanning overschrijden we de kasgeldlimiet in het 1e en 2e kwartaal van 2020. Volgens de Wet Fido mag de kasgeldlimiet niet overschreden worden. Om te voorkomen dat de

limiet met een derde kwartaal wordt overschreden zal er in het 2e kwartaal een langlopende lening moeten worden afgesloten van € 5 miljoen.

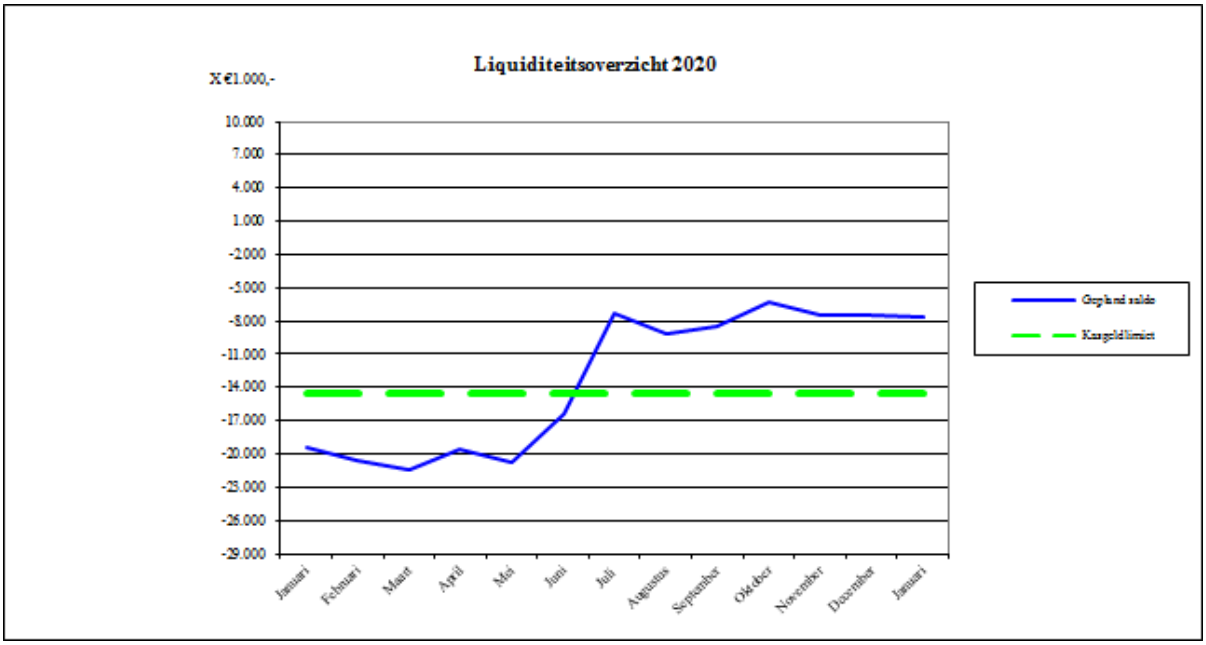

Wet HOF (Houdbare overheidsfinanciën)

In het wetsvoorstel Houdbare overheidsfinanciën gaat het om strengere regels om te zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt wordt tot 3%. Gemeenten dragen bij aan het begrotingstekort van de collectieve sector.

Door een verschil in boekhoudstelsels tussen Rijk en gemeenten worden investeringen nu als tekortvergroting voor het EMU-saldo aangemerkt. Het wetsvoorstel bepaalt dat niet alleen het Rijk maar ook de gemeenten zich moeten houden aan de strengere begrotingsregels en sanctiemogelijkheden. Het aandeel van gemeenten gezamenlijk in de 3% is 0,38%-norm.
Lagere overheden moeten hun tekort onder de af te spreken percentages houden. Als dat niet gebeurt, kunnen gemeenten en provincies een boete krijgen. De berekening van het EMU-saldo voor Zutphen komt uit op € -8,2 miljoen. Hieronder vindt u een gedetailleerde onderbouwing.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	**2019**	**2020**	**2021**
Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2019 Volgens realisatie t/m september 2019, aangevuld met raming resterende periode	2020 Volgens begroting 2020	2021 Volgens meerjarenraming in begroting 2021
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-8.342	-3.603	996
2. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	8.433	8.401	9.084

3. Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	414	388	388
4. Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	9.347	6.982	6.982
5. Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	705	705	705
6. Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	18		
7. Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)			
8. Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord			
9. Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	101	101	101
10. Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
11. Verkoop van effecten: Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee
Berekend EMU-saldo	**-8.220**	**-1.192**	**4.090**

Bedrijfsvoering

De afgelopen en komende periode kenmerkt zich vooral door het implementeren van bezuinigingen om onze algemene reserve op het gewenste niveau te krijgen. Voor 2020 is dit dus ook weer de belangrijkste opgave en derhalve maakt dit binnen bedrijfsvoering een wezenlijk onderdeel uit van de werkzaamheden. Verder wordt veel aandacht en energie besteed aan het project interne beheersing.

We geven aan welke doelstellingen we op het vlak van bedrijfsvoering hebben en geven aan wat we in 2020 gaan doen om die te realiseren. Voorwaarden daarbij zijn voldoende tijd en middelen.

Doelstellingen

Financiën op orde

Het op orde brengen van de financiën is heel belangrijk. Belangrijkste uitgangspunt en voorwaarde voor 2020 is dat de uitgaven de inkomsten niet overschrijden. De realisatie van de eerdere besluiten omtrent de bezuinigingen is onze grootste en belangrijkste uitdaging in ons streven om 'in control' te geraken.

Niet alleen in de begroting, maar ook in de uitvoering gaan we zorgvuldig en verantwoord met ons geld om. Dat vraagt om een actueel inzicht in de inkomsten en uitgaven zodat we duidelijke keuzes kunnen maken over de besteding van de beperkte financiële middelen.

De juiste mens op de juiste plek

Het is belangrijk dat medewerker(st)ers in staat zijn hun huidige rol in de organisatie goed te vervullen en dat ze zich ook ontwikkelen naar rollen die in de toekomst gevraagd gaan worden. De huidige tijd vraagt van medewerk(st)ers, teams en de organisatie als geheel om continue bezig te zijn met het aanpassen aan nieuwe mogelijkheden en nieuwe vraagstukken. Onder leiding van de nieuwe gemeentesecretaris start de uitvoering van het rapport 'op weg naar balans'. Dit betekent onder andere dat wij meer gaan verwachten van onze medewerk(st)ers. Een rol vervullen in team overstijgende projecten en opgaven wordt steeds belangrijker naast het werken in een functie binnen een team.

Beter omgaan met gegevens en informatie

We ondersteunen de organisatie bij het nemen van beslissingen door samen scherp te krijgen aan welke informatie behoefte is door betere ontsluiting van eigen gegevens en informatie en grotere toegang tot beschikbare gegevens van buiten. Zo groeien we toe naar hoogwaardige, actuele en goed toegankelijke informatie. Bij dat alles houden we uiteraard rekening met de voorschriften op het vlak van informatieveiligheid en privacy. In 2020 wordt verder gewerkt aan de organisatie rondom informatieveiligheid en privacy. Deze aspecten vervullen een steeds belangrijkere rol in ons dagelijks functioneren.

Wij blijven organisatie brede processen verbeteren

Een aantal processen waar veel mensen in de organisatie mee te maken kan hebben, is aan verbetering toe. Dat gaat voornamelijk over betere inrichting van deze processen en over betere uitvoering. Dit maakt onderdeel uit het van project interne beheersing.

Onze inzet

Financiën op orde

In 2020 gaan we:

- Samen met de primaire eenheden de bezuinigingen realiseren
- De sturing op onze financiën verbeteren, zo zullen we het budgethouderschap actualiseren
- Onze interne beheersing verder op peil brengen, bijvoorbeeld door op basis van de nieuwe financiële kaders en in samenwerking met de nieuwe accountant onze interne controle te verbeteren.
- Het financiële systeem door ontwikkelen met het oog op betere informatievoorziening

De juiste mens op de juiste plek

In 2020 gaan we

- de HRM werkprocessen verder digitaliseren zodat alle reguliere mutaties papierloos uitgevoerd en gearchiveerd kunnen worden
- er voor zorgen dat wij meer grip hebben op onze loonsom en de goedgekeurde personele formatie
- het cursus- en trainingsaanbod van de Zutphen Academie actualiseren om medewerkers te ondersteunen in het ontwikkelen van de juiste vaardigheden en competenties en aansluiting zoeken bij het rapport ‘op weg naar balans’.

Beter omgaan met gegevens en informatie

In 2020 gaan we

- het databeheer op orde brengen, zodat we gemakkelijk toegang hebben tot de actuele data van alle belangrijke processen inclusief de verschillende basisregistraties
- werken aan een gestructureerde manier om de data te vertalen in informatie die voor de sturing van de organisatie belangrijk is
- de rollen die nodig zijn bij het goed beheren en gebruiken van data en informatie opnieuw inrichten
- verder werken aan het voldoen aan de regels rond privacy en informatieveiligheid, waarbij we veel aandacht geven aan bewustwording

Wij blijven organisatie brede processen verbeteren

In 2020 gaan we

- zoveel mogelijk processen actualiseren en beschrijven in het systeem “Engage” (bijvoorbeeld financieel administratieve processen). Hiervoor is een werkgroep Processen ingesteld.

Verbonden partijen

Verbonden partijen

Wij hebben een financieel en bestuurlijk belang in organisaties die het openbaar belang dienen. Vanwege de bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en de mogelijke risico's, besteden wij in de begroting en jaarrekening expliciet aandacht aan deze verbonden partijen.

Risicoprofielen

Sommige taken voeren anderen voor ons uit. We noemen hen verbonden partijen. Wij houden toezicht op de prestaties van deze verbonden partijen. Na oprichting van een verbonden partij wordt het risicoprofiel van de verbonden partij bepaald. Samenwerking met de ene verbonden partij levert meer risico's op dan met een andere. Hoe hoger het risicoprofiel, hoe intensiever het toezicht.

Relatiearrangementen

In de "nota verbonden partijen" staat een afwegingskader voor het aangaan van een relatie met een verbonden partij en met welk relatiearrangement. Er zijn 3 arrangementen:

- Arrangement 1: verbonden partij minder belangrijk
- Arrangement 2: verbonden partij van gemiddeld belang
- Arrangement 3: verbonden partij heel belangrijk

Regio Stedendriehoek	
Vestigingsplaats	Voorst
Belang	14,3%
Bestuurlijke vertegenwoordiger	A. de Jonge
Arrangement	2
Openbaar belang	Door samenwerking wordt meer bereikt en worden krachtige steden en een vitaal platteland gerealiseerd.
Bijdrage	€ 131.500
Eigen vermogen 1-1-2020	€ 0
Eigen vermogen 31-12-2020	€ 0
Vreemd vermogen 1-1-2020	€ 0
Vreemd vermogen 31-12-2020	€ 0
Resultaat 2020	€ 0
Website	www.cleantechregio.nl

GGD Noord- Oost Gelderland

Vestigingsplaats	Zutphen
Belang	4,5%
Bestuurlijke vertegenwoordiger	M. ten Broeke
Arrangement	3
Openbaar belang	De gezondheidsdienst van 22 gemeenten en de GGD voeren de wettelijke gezondheidstaken uit.
Bijdrage	€ 750.500
Eigen vermogen 1-1-2020	€ 2.862.000
Eigen vermogen 31-12-2020	€ 2.652.000
Vreemd vermogen 1-1-2020	€ 2.675.000
Vreemd vermogen 31-12-2020	€ 2.625.000
Resultaat 2020	€ 0
Website	www.ggdnog.nl

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG)	
Vestigingsplaats	Apeldoorn
Belang	4,5%
Bestuurlijke vertegenwoordiger	A. Vermeulen
Arrangement	3
Openbaar belang	De VNOG omvat de brandweer, de rampenbestrijding en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR)
Bijdrage	€ 2.704.715
Eigen vermogen 1-1-2020	€ 2.184.000
Eigen vermogen 31-12-2020	€ 1.821.000
Vreemd vermogen 1-1-2020	€ 50.663.000
Vreemd vermogen 31-12-2020	€ 61.716.000
Resultaat 2020	€ 0
Website	www.vnog.nl

Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)	
Vestigingsplaats	Bronckhorst
Belang	9,1%
Bestuurlijke vertegenwoordiger	L. Werger
Arrangement	2

Openbaar belang	De ODA zorgt voor een gezonde, schone, veilige en duurzame leefomgeving in de Achterhoek. De belangrijkste taken zijn vergunninglening, toezicht en handhaving milieuregeling.
Bijdrage	€ 602.300
Eigen vermogen 1-1-2020	€ 66.000
Eigen vermogen 31-12-2020	€ 134.000
Vreemd vermogen 1-1-2020	€ 1.578.000
Vreemd vermogen 31-12-2020	€ 1.317.000
Resultaat 2020	€ 0
Website	www.odachterhoek.nl

Basismobiliteit	
Vestigingsplaats	Lochem
Belang	11%
Bestuurlijke vertegenwoordiger	M. ten Broeke
Arrangement	2
Openbaar belang	Een regionaal solide, efficiënt en klantvriendelijke vervoersysteem voor de regio.
Bijdrage	€ 714.200
Eigen vermogen 1-1-2020	€ 1.228.700
Eigen vermogen 31-12-2020	€ 883.700
Vreemd vermogen 1-1-2020	€ 4.120.000
Vreemd vermogen 31-12-2020	€ 4.000.000
Resultaat 2020	€ 0
Website	www.plusov.nl

Tribuut Belastingsamenwerking	
Vestigingsplaats	Epe
Belang	26,3%
Bestuurlijke vertegenwoordiger	H. Matser
Arrangement	2
Openbaar belang	Het realiseren van een toekomstbestendige gemeentelijke bedrijfsvoering op het taakveld belastingen en WOZ tegen zo laag mogelijke kosten.

Bijdrage	€ 1.103.000
Eigen vermogen 1-1-2020	-
Eigen vermogen 31-12-2020	-
Vreemd vermogen 1-1-2020	-
Vreemd vermogen 31-12-2020	-
Resultaat 2020	0
Website	www.tribuut.nl

N.V. Alliander	
Vestigingsplaats	Arnhem
Belang	0,5%
Aantal aandelen	678.642
Nominale waarde	€ 3.398.210
Boekwaarde aandelen	€ 115.810 (na verrekening met reserve herwaardering
Begroot dividend	€ 366.000
Openbaar belang	Alliander is een energienetwerkbedrijf. De aandelen zijn in overheidshanden.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	H. Matser
Eigen vermogen 1-1-2020	-
Eigen vermogen 31-12-2020	-
Vreemd vermogen 1-1-2020	-
Vreemd vermogen 31-12-2020	-
Resultaat 2020	-
Website	www.alliander.com/nl

N.V. Vitens	
Vestigingsplaats	Utrecht
Belang	0,9%
Aantal aandelen	50.739
Nominale waarde	€ 50.739
Boekwaarde aandelen	€ 8.677
Begroot dividend	€ 101.000
Openbaar belang	Vitens draagt zorg voor het waterleidingnet.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	H. Matser
Eigen vermogen 1-1-2020	-

Eigen vermogen 31-12-2020	-
Vreemd vermogen 1-1-2020	-
Vreemd vermogen 31-12-2020	-
Resultaat 2020	-
Website	www.vitens.com

N.V. Luchthaven Teuge	
Vestigingsplaats	Twello
Belang	11,6%
Aantal aandelen	990
Nominale waarde	€ 396.000
Boekwaarde aandelen	€ 225.983
Begroot dividend	€ 0
Openbaar belang	Faciliteren zakelijke en recreatieve vluchten.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	H. Matser
Eigen vermogen 1-1-2020	-
Eigen vermogen 31-12-2020	-
Vreemd vermogen 1-1-2020	-
Vreemd vermogen 31-12-2020	-
Resultaat 2020	-
Website	teuge-airport.nl

N.V. Circulus Berkel	
Vestigingsplaats	Apeldoorn
Belang	44,4%
Aantal aandelen	1122 aandelen D
Nominale waarde	€ 1.122
Boekwaarde aandelen	€ 5.445
Begroot dividend	€ 0
Openbaar belang	Inzameling en transport van huishoudelijke taken
Bestuurlijk vertegenwoordiger	H. Matser
Eigen vermogen 1-1-2020	€ 14.970.000
Eigen vermogen 31-12-2020	€ 15.364.000
Vreemd vermogen 1-1-2020	€ 43.225.000
Vreemd vermogen 31-12-2020	€ 43.915.000
Resultaat 2020	€ 1.005.000
Website	www.circulus-berkel.nl

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	
Vestigingsplaats	Den Haag
Belang	0,2%
Aantal aandelen	95.940
Nominale waarde	€ 239.850
Boekwaarde aandelen	€ 217.679
Begroot dividend	€ 250.000
Openbaar belang	Financiering publieke taak tegen zo laag mogelijke kosten.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	H. Matser
Eigen vermogen 1-1-2020	-
Eigen vermogen 31-12-2020	-
Vreemd vermogen 1-1-2020	-
Vreemd vermogen 31-12-2020	-
Resultaat 2020	-
Website	www.bngbank.nl

Grote subsidierelaties

Stichting Perspectief	
Activiteit	Activiteiten die bijdragen aan meerdere doelen die zijn opgenomen in de programmabegroting en aan de maatschappelijke opgaven die zijn opgenomen in het Sociaal Beleidskader (SBK)
Subsidiebedrag	€ 3.240.110
Website	www.perspectiefzutphen.nl

Hanzehof	
Activiteit	Activiteiten dragen bij aan een goede culturele infrastructuur, waar een breed publiek bereikt wordt.
Subsidiebedrag	€ 1.298.800
Website	www.hanzehof.nl

Muzehof	
Activiteit	Activiteiten dragen bij aan een goede culturele infrastructuur, waar een breed publiek bereikt wordt. Amateuristische kunstbeoefening en culturele kunstuitingen.
Subsidiebedrag	€ 379.300
Website	www.muzehof.nl

Zwembad "IJsselslag"	
Activiteit	Een bijdrage voor een sluitende exploitatie zwembad
Subsidiebedrag	€ 561.600
Website	www.ijsselslag.nl

Stichting Graafschap	
Activiteit	Activiteiten dragen bij aan een goede culturele infrastructuur waar een breed publiek bereikt wordt.
Subsidiebedrag	€ 915.900
Website	www.graafschapbibliotheken.nl

Stichting Zutphen Promotie	
Activiteit	Activiteiten dragen bij aan en positief vestigingsklimaat, een goed economisch klimaat, het vergroten van de kansen en mogelijkheden van de toeristische sector.
Subsidiebedrag	€ 253.500
Website	www.inzutphen.nl

Hanzesteden	
Activiteit	Marketing Hanzesteden
Subsidiebedrag	€ 19.000
Website	www.marketingoost.nl

Stichting Achterhoek	
Activiteit	Gemeentelijke bijdragen voor toerisme in de Achterhoek.
Subsidiebedrag	€ 71.900
Website	achterhoek.nl

Stichting Veilig thuis	

Activiteit	Zorg te dragen voor de uitvoering van een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling.
Subsidiebedrag	€ 289.200
Website	www.veiligthuisnoordoostgelderland.nl

Overig

Stichting Gelrewerkt!	
Activiteit	Uitvoering geven aan de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) en het werkgedeelte van de Participatie wet voor de gemeente Zutphen.
Subsidiebedrag	€ 14.525.800
Website	www.gelrewerkt.nl

Grondbeleid

Grondbeleid beschrijft waarom wij grond in eigendom hebben, waarom en hoe we grond verwerven, transformeren, beheren en uitgeven.

Wij bepalen per geval en locatie onze rol (Nota Grondbeleid 2017).

Doelstellingen

Wij zetten onze gronden in om doelen van onszelf en anderen (binnen en buiten de gemeente) te helpen realiseren. Grondbeleid is niet leidend, maar kan de realisatie van doelstellingen sturen of versnellen. Naast de traditionele opgaven op het gebied van woningbouw zijn er meer grote opgaven waarvoor het grondbeleid van belang is, zoals infrastructuur (smart mobility), duurzaamheid en klimaatadaptatie, commerciële en economische ontwikkelingen. Die keuze is niet of-of, maar en-en: hoe combineren en integreren we functies?

Onze inzet

Om onze doelen (en die van anderen) te kunnen realiseren geven wij grond uit. Waarbij wij op zoek zijn naar een goede mix van gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde.

Woningbouw

Kwalitatief bouwen we voor de gewenste doelgroep (ouderen en economisch sterke inwoners) en duurzaam. Ook in aantallen gaat het goed: alle projecten verkopen snel. Het aantal nog te bouwen woningen: 1.547 (tot 2030), verdeeld als volgt:

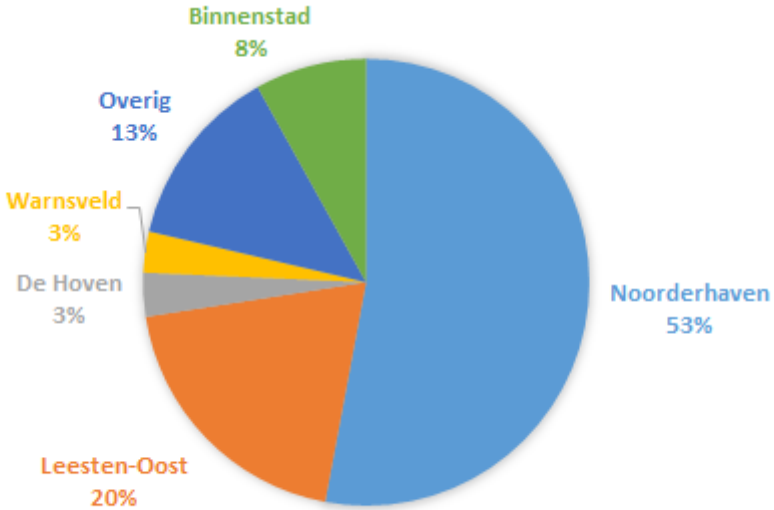

Bedrijventerrein

Na jaren van stagnatie trekt de verkoop aan. Zowel op de Revelhorst, Fort de Pol als de Achtermars. Een deel hiervan wordt uitgegeven voor zonnevelden en windmolens. Er komt een nieuwe ontsluiting voor de Revelhorst. Nog uit te geven: 20,3 ha., verdeeld als volgt:

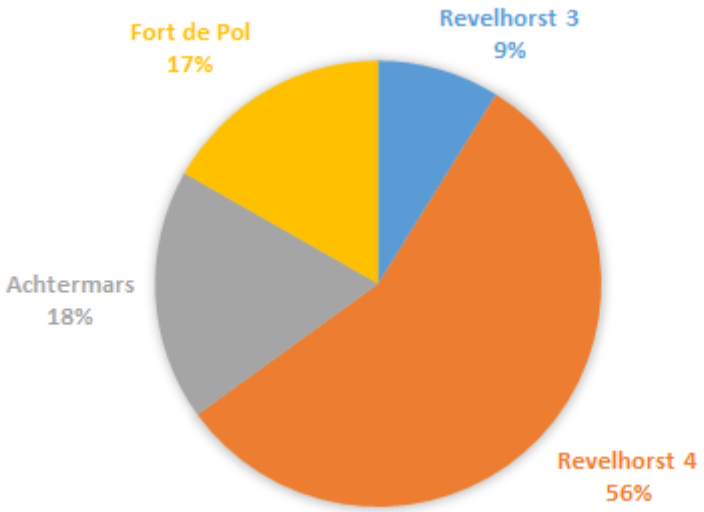

Maatschappelijk

Ten behoeve van maatschappelijke doeleinden zijn veel gronden uitgegeven. Onder andere aan sportverenigingen, scholen en overig. Nog uit te geven: 2,5 ha., verdeeld als volgt:

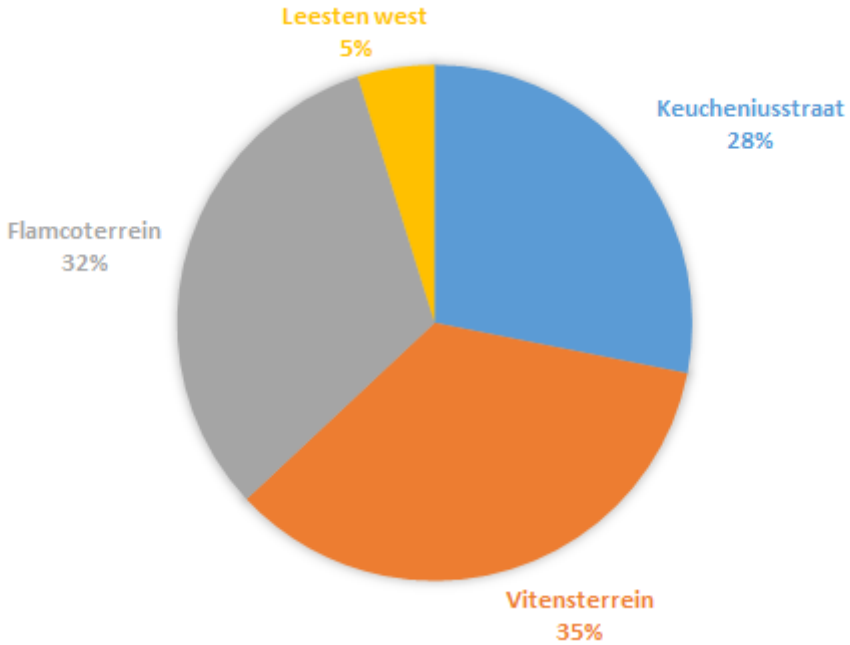

Snippergroen

Wij willen sturen op behoud en versterking van onze groenstructuur en kwaliteit van onze openbare ruimte. Wij beoordelen waar snippers openbare grond niet bijdragen aan deze doelen en bepalen of wij grond gaan verkopen aan particulieren. In die gevallen wordt gesproken over 'snippergroen'.

Na afronding van de pilot snippergroen in de Zuidwijken wordt per wijk gekeken welke gronden in aanmerking komen om te verkopen.

Financieel overzicht

Wanneer het gaat om exploitatie van gronden gaat het al snel om veel geld met daarbij grote risico's. Het zijn vaak complexe projecten met een lange looptijd waar veel partijen bij betrokken zijn. Het totaal financieel overzicht van alle exploitaties, reserves en voorzieningen staat beschreven in de Meerjaren Prognose Grondzaken 2019-1.

De gemaakte kosten en de gerealiseerde opbrengsten zijn samen de boekwaarde. Als daar de nog te maken kosten en nog te realiseren opbrengsten bij worden opgeteld, geeft dat het verwacht resultaat. Wanneer het verwacht resultaat een verlies is, moet een voorziening worden getroffen. Deze voorziening en andere kosten worden betaald uit de reserves.

Boekwaarde

De verwachting is dat de boekwaarde afneemt. Een lage boekwaarde is gunstig omdat we dan minder rente betalen.

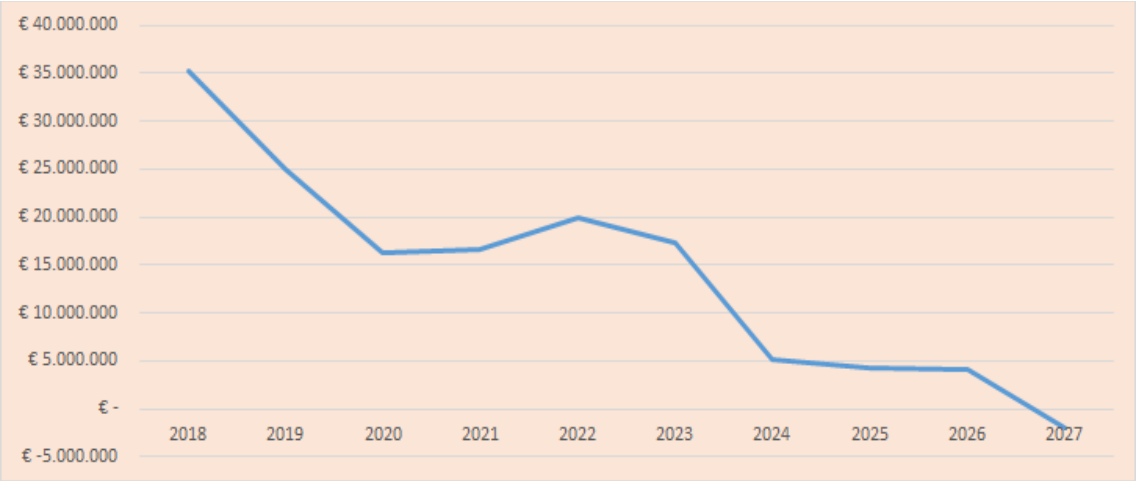

Verwacht resultaat

Zowel de kavels voor woningen als de bedrijfskavels verkopen goed. Hierdoor verbeteren de verwachte resultaten (in 2026).

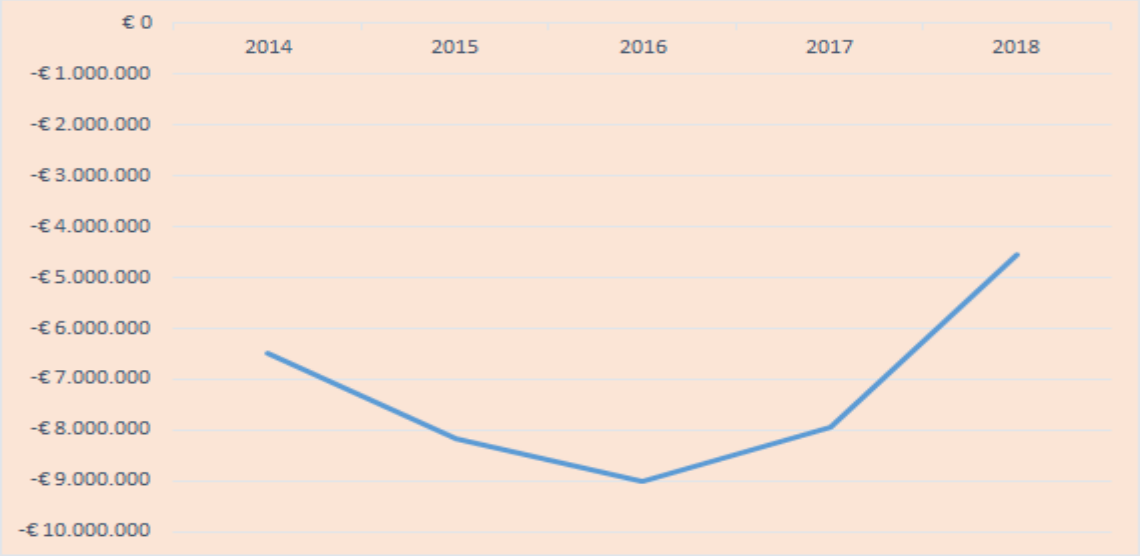

Voorzieningen

Voor de volgende projecten wordt een verlies verwacht en is een voorziening getroffen.

	01-01-2019	01-01-2020	
Leesten-Oost	€ 3.231.000	€ 3.231.000	
Lunettetuin	€ 5.066.000	€ 0	Afgesloten
Fort de Pol	€ 17.000	€ 17.000	
Noorderhaven	€ 1.966.000	€ 1.966.000	
Achtermars	€ 188.000	€ 188.000	
Keucheniusstraat	€ 870.000	€ 870.000	
Woningbouw	€ 407.000	€ 407.000	

Winstneming en verliesneming

Naar verwachting worden de grondexploitaties Halvemaanstraat (€ 32.000 winst) en Lunettetuin (€ 5.066.000 verlies) afgesloten in 2019.

Reserves

	01-01-2019	01-01-2020	
Reserve afgesloten complexen	€ 754.000	€ 350.000	Woonrijpmaken Helbergen € 400.000
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	€ 495.000	€ 151.000	Ontsluiting Revelhorst € 200.000, bijdrage bezuinigingen € 144.000
Reserve GZ exploitatieresultaten	€ 5.540.000	€ 2.390.000	Bijdrage bezuinigingen € 3.150.000
Reserve strategische aankopen	€ 719.000	€ 300.000	Diverse aan- en verkopen
Reserve De Mars	€ 27.000	€ 0	Afronding

De Reserve GZ exploitatieresultaten kan nog fors afnemen door onzekerheden in de grondexploitaties (stikstof wetgeving en waardering onderwijs) waardoor de verliesvoorzieningen opgehoogd moeten worden.

Risico's

Exploitatie van bouwgrond gaat altijd gepaard met risico’s. Afhankelijk van de aard, omvang en duur van een project kunnen deze risico’s groot of klein zijn. Risico’s bestaan uit kansen en bedreigingen. Om de financiële gevolgen van bedreigingen op te kunnen vangen, wordt de Reserve GZ exploitatieresultaten aangehouden. Deze reserve vormt het zogeheten 'weerstandsvermogen van het grondbedrijf'.

Jaarlijks wordt een risicoanalyse gemaakt om te bepalen hoe hoog het benodigde weerstandsvermogen is. De omvang van de reserve is voldoende om de risico's de komende 5 jaren te dekken.

Er zijn 3 risico's die invloed hebben op de hiervoor genoemde exploitatieresultaten (en daarmee de reserves en voorzieningen):

- de wetgeving voor stikstof (PAS);
- de waardering van grond(opbrengsten) voor scholen;
- de waardering van aangekochte gronden.

Met de gevolgen van deze risico's is financieel nog geen rekening gehouden.

Gebiedsgerichte programma's

Op een groot aantal plekken in de gemeente zijn wij aan het werk. De belangrijkste gebiedsprogramma's geven we weer. Steeds gaat het erom de gemeente sociaal, fysiek en economisch te versterken. De programma's dragen hieraan bij.

Programma rivier in de stad

Rivier in de Stad is een gebiedsprogramma voor waterveiligheid, voor de beleving van de stad en de rivier en voor de verbindingen tussen de binnenstad, de IJssel en De Hoven.

Ambitie

Met het programma stimuleren we stedelijke recreatie en toerisme, ruimtelijke kwaliteit en zorgen we voor een veilige rivier. Dit willen we bereiken door natuur, historie en water beter te benutten. We verbinden verleden, heden en toekomst.

Doelstellingen

	Programmadoelen	Beoogde resultaten d.m.v. projecten
1	Verbeteren woon- en leefklimaat in De Hoven en de IJsselkade en omgeving.	IJsselkade, Marspoortstraat / Groenmarkt, Groene dorpsranden, Wijkontwikkelingsplan (WOP) De Hoven, herinrichting wegen en pleinen De Hoven, organische woningbouw.
2	Verbeteren van de fysieke verbinding tussen de binnenstad, Noorderhaven, de IJsselkade en De Hoven.	IJsselkade, Marspoortstraat / Groenmarkt, WOP, Tichelbeeksewaard, verbreding fiets- en voetgangersverbinding Oude Ijsselbrug, Routenetwerk, herinrichting wegen en pleinen De Hoven.
3	Verbeteren van de verkeersontsluiting, bevorderen verkeersdoorstrooming.	IJsselkade, WOP, Tichelbeeksewaard, herinrichting wegen en pleinen De Hoven.
4	Realisatie van een aantrekkelijk verblijfsgebied langs de IJsselkade voor bewoners, recreanten, bedrijven en instellingen. En daarmee bevorderen vestigingsklimaat.	IJsselkade, ontwerp beleving Berkel, Marspoortstraat/Groenmarkt, Tichelbeeksewaard, riviermaatregelen.
5	Verhogen van de ecologische en recreatieve waarden van de IJssel en uiterwaarden en daarmee bevorderen van de vrijetijdseconomie.	IJsselkade, Tichelbeeksewaard, groene dorpsranden, herinrichting wegen en pleinen De Hoven, brugverbreding.
6	Behoud van rivierveiligheid van de IJssel.	Riviermaatregelen IJsselkade en Tichelbeeksewaard
7	Anticiperen op de aanleg van de rondweg langs De Hoven.	Groene dorpsranden, WOP, herinrichting wegen en pleinen De Hoven, glastuinbouw.

Onze inzet

In de afgelopen jaren zijn forse stappen gezet in de uitvoering van het programma Rivier in de Stad. De Marspoortstraat en Groenmarkt zijn vernieuwd, de oude IJsselbrug is verbreed en heeft een flinke opknapbeurt gehad. De Tichelbeeksewaard heeft een nieuwe inrichting en ook de herinrichting van de IJsselkade is voor een groot deel klaar.

Met verschillende projecten werken we verder aan het realiseren van onze ambitie. Eén project kan bijdragen aan verschillende doelstellingen. In 2020 volgen:

- de gedeeltelijke uitvoering van IJsselkade fase 2, met aanleg van de trappen naar de IJssel en een nieuwe inrichting van de omgeving van het waterwerk;
- de aanleg van recreatieve routes in De Hoven;
- de voorbereiding van de inrichting van een parkrandzone in De Hoven;
- de begeleiding van het wijkinitiatief tot een Buurthuis in De Hoven;
- de voorbereiding van de herinrichting van de Weg naar Voorst, het IJsselplein en Hertog van Gelreplein;
- de voorbereiding van het aanbrengen van een nieuwe toplaag en aangepaste belijning op de Kanonsdijk.

Samenwerking

Binnen het programma werken we nauw samen met onder meer provincie Gelderland, waterschappen, Rijkswaterstaat, ProRail, het Binnenstad management en belangenbehartigers. Het programma wordt gefinancierd door de provincie Gelderland, de gemeente Zutphen en bijdragen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Financieel overzicht

In 2019 zijn grote projecten afgerond namelijk de herinrichting van de IJsselkade fase 1, de verbreding van de IJsselbrug en de inrichting van de Tichelbeeksewaard. Het vervolg van het programma is versoberd binnen de resterende beschikbare middelen.

De kosten van het programma Rivier in de Stad worden geraamd op € 10.385.460 en worden gedekt uit de Beklemde middelen (externe subsidies):

Raming versoberd programma Rivier in de stad	Meerjarenraming in €
Ijsselkade 2e fase	3.115.000
Groene dorpsranden (incl. routenetwerk)	500.000
Wijkontwikkelingsplan (MFC) De Hoven	357.000
Herinrichting wegen en pleinen De Hoven	6.000.000
Onvoorzien	413.460
Totaal financiering versoberd programma Rivier in de Stad	**10.385.460**

Programma Leesten oost

Ambitie

Leesten-Oost is een wijk met een goede mix van gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde. Daarom bouwen we:

- een kwalitatief hoogwaardige wijk;
- een duurzame wijk;
- voor de doelgroep die bij onze ambities past.

Doelstellingen

De kwaliteit van de openbare ruimte is hoog: divers, ruim van opzet en klimaatbestendig.

De woningen zijn duurzaam en energiezuinig. Hier worden de eerste cleantech en circulaire woningen gebouwd.

De nadruk ligt op woningen in het (middel)dure segment. Ook worden er (grondgebonden) levensloopbestendige woningen gebouwd.

Onze inzet

De kwaliteit van zowel de woningen als de openbare ruimte wordt getoetst door ons kwaliteitsteam.

Wij zetten in op woningen die duurzamer zijn dan wettelijk verplicht is. Hierover hebben wij afspraken gemaakt met de ontwikkelaars:

- Met ontwikkelaar BPD, die ongeveer 200 woningen gaat bouwen in de periode 2018 - 2022, is overeengekomen dat hun nieuwbouw een hogere energieprestatienorm krijgt dan de wettelijke norm. Alle kopers krijgen de mogelijkheid hun woning energieneutraal te bouwen.
- Met 2 andere ontwikkelaars zijn afspraken gemaakt om te bouwen volgens de BENG-norm (Bijna Energie Neutraal Gebouw). Het gaat om ongeveer 45 woningen.
- We hebben 14 woningen aanbesteed die circulair zijn.

Met de ontwikkelaars zijn afspraken gemaakt over de woningtypes en prijzen.

Samenwerking

Met inwoners is overleg over de goede leefbaarheid van de wijk en aanleg van openbare ruimte gedurende de bouw.

Met de ontwikkelaars is regelmatig overleg om de voortgang van de woningbouw zo soepel mogelijk te laten verlopen. De samenwerking beperkt zich niet tot de gemeente met de individuele ontwikkelaars: ook de ontwikkelaars werken samen. Voor het deelgebied 'De Bolle Enk' hebben 2 ontwikkelaars samen een ontwerp met referentiebeelden van de woningen gemaakt. Ook doen alle ontwikkelaars samen de communicatie en marketing. Zie www.leestenistop.nl. Er is een informatiecentrum met informatie over de wijk, de woningbouwprojecten en de inrichting van de openbare ruimte.

Financieel overzicht

De exploitatie van Leesten-Oost verloopt volgens verwachting, mede door afspraken over onvoorwaardelijke grondafname. De stijging van de kosten voor het bouw- en woonrijp maken wordt gecompenseerd door de snellere grondafname en lagere planontwikkelingskosten.

Einddatum	verwacht resultaat	Risico
31-12-2026	€ 3.200.000 verlies	€ 350.000

Programma Poort van Zuid

Poort van Zuid is een gebiedsontwikkeling aan de zuidelijke entree van de binnenstad.

Ambitie

De ambitie voor Poort van Zuid is in het Structuurbeeld geformuleerd:

- de cultuurhistorische en ruimtelijke betekenis van Zutphen als vestingstad aan de IJssel behouden en versterken;
- integraal vormgeven aan het versterken van de stedelijke groenstructuur, de waterstructuur en de ecologische waarden en vormgeven aan klimaatadaptatie;
- de cultuurhistorische en ruimtelijke betekenis van het 's-Gravenhof en de Palts als ontstaansbasis van Zutphen behouden en versterken en weer zichtbaar en beleefbaar maken in de inrichting van het plein;

- het ’s-Gravenhof versterken als een gastvrij stadsplein met een eigen gebruik en betekenis en het parkeervrij maken van het plein;
- de ontsluiting en het parkeren aan de zuidzijde van de binnenstad adequaat regelen, waarbij de parkeercapaciteit van het ’s-Gravenhof wordt gecompenseerd, de verkeersfunctie van de openbare ruimte wordt gereguleerd en de verblijfskwaliteit wordt versterkt;
- het realiseren van een hoogwaardige loop- en fietsroute tussen de (te realiseren) parkeervoorziening(en) en de binnenstad.

Doelstellingen
Duurzame aantrekkelijkheid en bereikbaarheid van de binnenstad.

Onze inzet
Op dit moment ontbreken middelen om de in het structuurbeeld geformuleerde ambities planmatig te realiseren. Het programma is opgeschort. Binnen onze mogelijkheden nemen we maatregelen:

- In overleg met een private ontwikkelaar bekijken we of het haalbaar is om bij Vispoortplein de parkeerfaciliteiten te verbeteren.
- We onderzoeken hoe de historische palts op het plein weer een centrale betekenis voor de stad kan krijgen.

Samenwerking
Samen de eigenaar en projectontwikkelaar onderzoeken we de haalbaarheid van verbetering van de parkeervoorziening Vispoortplein. De verdere planvorming voor 's Gravenhof en vestingwerken doen we samen met de inwoners, organisaties en ondernemers in het gebied, provincie Gelderland, Rijksdienst Cultureel Erfgoed, Stichting Wijnhuisfonds en andere betrokkenen en belangstellenden.

Financieel overzicht

Project	Bedrag	Jaar
Aanpassing parkeervoorziening Vispoortplein	€ 750.000	2020
Herinrichting 's Gravenhof en zuidelijke entree	€ 2.150.000	2023

Programma Waterkwartier
De gebiedsontwikkeling Waterkwartier zoals opgenomen in de begroting 2019, betrof het gevangenisterrein en Hof van Wesse. Deze ontwikkeling wordt eind 2019 afgesloten. In het kader van Krachtig Zutphen wordt eind 2019 een nieuw programma Waterkwartier geformuleerd.

Programma Helbergen

Ambitie
Helbergen is een villawijk met een hoge toekomstwaarde. Daarom bouwen we:

- een kwalitatief hoogwaardige wijk;

- met een goede verbinding tussen het Emer park en de IJssel;
- voor de doelgroep die bij onze ambities past.

Doelstellingen

Er is bij het ontwerp gekozen voor een robuuste groene verbinding tussen de IJssel met de uiterwaarden en het ecologisch stadspark. De bouwkavels ten noorden en zuiden van dit park worden uitgegeven aan particulieren.

De woningen zijn duurzaam en energiezuinig.

Onze inzet

Het noordelijke en middelste deelgebied zijn in 2019 afgerond. Het zuidelijke deel is tot 2022 uitgegeven aan de Stichting Stadsgoed Helbergen. Wij zijn nu bezig met de plannen voor het zuidelijke deel. Door bouwkavels aan particulieren uit te geven trekken en behouden we economisch krachtige inwoners. Hier kan vanaf 2022 worden gebouwd.

De kwaliteit van de woningen en hun omgeving wordt getoetst door ons kwaliteitsteam.

Samenwerking

Er is bij de totale planvorming nauw samengewerkt met omwonenden, belangstellenden en belanghebbenden. Het was een uniek participatie traject. Bij de uitwerking van de plannen voor het zuidelijk deel worden direct betrokkenen opnieuw in de gelegenheid gesteld mee te denken en te praten.

Financieel overzicht

In 2018 is het noordelijk en middelste deel afgesloten. Er is tussentijds winst genomen. De exploitatie van het zuidelijk deel is geactualiseerd.

Einddatum	verwacht resultaat	Risico
31-12-2026	€ 1.700.000 winst	€ 50.000

Programma Noorderhaven

Met de komst van de woningen en voorzieningen van Noorderhaven maakt de binnenstad een sprong over het spoor. Er verrijst een levendige stadswijk aan de IJssel met ongeveer 1.100 woningen in alle soorten, maten en prijsklassen.

Ambitie

Met Noorderhaven realiseren we een aantrekkelijke en duurzame woonwijk dicht bij de historische binnenstad. Noorderhaven bevat kwalitatief hoogstaande bouw, goede openbare ruimte en publieke voorzieningen.

Doelstellingen

We vervolgen het woningbouwprogramma waarbij we blijven streven naar duurzame energiezuinige woningen en ruimte voor bijzondere doelgroepen.

Onze inzet

In de samenwerkingsovereenkomst met Heijmans zijn de afspraken vastgelegd over de inspanningen door Heijmans respectievelijk de gemeente. Indien nodig, wordt de bestaande samenwerkingsovereenkomst geactualiseerd.

Samenwerking

We werken samen met Heijmans aan het woningbouwprogramma.Ook met andere gevestigde partijen zoals Koelhuis, Pakhuis en Broodfabriek, werken we samen. Met inwoners en andere betrokken partijen realiseren we de publieke voorzieningen.

Financieel overzicht

Einddatum	verwacht resultaat	Risico
31-12-2026	€ 1.966.000 negatief	€ 2.475.000

Verwacht resultaat: bedrag is resultaat op netto contante waarde per 1-1-2019.

Risico: gewogen impact van de projectspecifieke risico's.

Programma Klein Vaticaan

Klein Vaticaan is een programma om tot een integrale aanpak van het gebied rondom de Sint Janskerk te komen.

Ambitie

Sociaal en fysiek versterken van een historisch waardevol gebied in de Zutphense binnenstad.

We maken hiermee de het noordelijk deel van het Zutphense centrum aantrekkelijker voor bewoners, ondernemers en bezoekers. De vestingwerken met hun groen en water worden herkenbaar en beleefbaar, parkeerfaciliteiten worden kwalitatief hoogwaardig ingepast en we streven maximaal naar duurzame en klimaat-adaptieve maatregelen.

Doelstellingen

Met Klein Vaticaan realiseren we:

- in samenwerking met onze partners passende ontwikkelingen, aantrekkelijke openbare ruimte en (bouw)plannen;
- een toegankelijk, herkenbaar en aantrekkelijk gebied zonder leegstand en verpaupering;
- maatregelen op het gebied van duurzaamheid en klimaat adaptatie;
- een sterke(re) sociale structuur in het gebied.

Onze inzet

Met de stakeholders werken we samen aan de uitvoering van projecten binnen een gebiedsvisie. Wij zorgen hierbij voor een gedragen procesregie en het ontwerp van de openbare ruimte.

Samenwerking

Op basis van gelijkwaardigheid werken we samen met de andere eigenaren en partijen in het gebied. Inwoners en aanwezige ondernemers zijn via een zorgvuldige dialoog betrokken bij de planvorming voor de onderdelen. De provincie Gelderland is betrokken vanuit het programma Steengoed Benutten.

Financieel overzicht

Het financieel overzicht volgt na het ontwerp van de gemeentelijke opgave in de openbare ruimte; en die volgt weer na vaststelling van de gebiedsvisie.

Duurzaamheid

Het programma Duurzaamheid richt zich op Energietransitie, Klimaatadaptatie en Circulaire Economie. De doelen van de gemeente Zutphen zijn:

- Energieneutraal in 2030, overstappen van fossiele brandstoffen naar duurzame bronnen.
- Aanpassing van samenleving en ruimtelijke inrichting aan veranderend klimaat en daarvan profiteert.
- Een economie waarin geen grondstoffen en productiemiddelen worden uitgeput met herinzet van reststoffen.

De doelen zijn ambitieus, deze kunnen we niet alleen als gemeente realiseren. Dit kan alleen samen met bewoners en partners.

Doelstellingen

De doelstellingen voor de periode 2019 - 2022 zijn gevat in een gemeentelijk programmaplan. Voor energietransitie richt de gemeente zich op het realiseren van substantiële opwek voor zon en wind, vermindering van aardgasverbruik voor wonen en werken en het stimuleren van duurzame mobiliteit.

De gemeente richt haar openbare ruimte en leefomgeving zodanig in dat het bestand is tegen verandering in het klimaat met grotere buien, langdurige periode van droogte en laag water en ecologische verrijking van soorten vergroot.

Op economisch terrein stimuleren we het hergebruik van reststromen, duurzame vormen van vervoer en koppeling van bedrijfsprocessen. De bedrijventerreinen worden ingericht waarbij van duurzame energie zo veel mogelijk lokaal wordt benut middels verbetering van het energienetwerk.

We gaan spaarzaam met onze ruimte en gebouwde omgeving om. Bij herontwikkeling of nieuwbouw kijken we goed naar de mogelijkheden van bestaande gebouwen en stedelijke ruimte.

Doelstellingen

- Energie besparen van het bestaande vastgoed (woningen, bedrijfspanden, kantoren, winkels, scholen) door schilisolatie en energiezuinige apparatuur. Buurt voor buurt aan de slag met energietransitie samen met de bewoners/partijen en de kennis en kunde in Zutphen benutten.
- Opwekking van energie zo veel mogelijk ten gunste van de lokale economie en lokaal gebruik.
- Energie besparen bij de industrie en waar mogelijk het potentieel van de industrie benutten voor de verduurzaming van de energievoorziening in Zutphen, waaronder restwarmte en aquathermie. Zoveel mogelijk duurzame energie opwekken en opslaan in Zutphen. Daarbij ook de mogelijkheden van de (diepere onder)grond meenemen.
- Schone mobiliteit bevorderen.

- Kansen benutten die de energietransitie geeft voor werkgelegenheid en voor het realiseren van andere opgaven als klimaat, groen en wonen.
- Samenwerken met partijen in Zutphen en de regio.

Onze inzet

Duurzame energievoorziening van gebouwen

Op allerlei manieren werken we aan het verduurzamen van de bebouwde omgeving:

- Buurt voor buurt, wijk voor wijk verduurzamen wij de energievoorziening en gaan wijken van het gas af. Dat doen wij samen met de inwoners en andere betrokken partijen. In het project "Zutphen van de Toekomst " doen wij hierin ervaring op.
- Wij verkennen de mogelijkheden van een (collectief) warmtenet in het Waterkwartier en Noordveen.
- We verkennen de mogelijkheden van versnelling van energietransitie in de nieuwbouw van Leesten.
- In nieuwe plannen voor bebouwing is een aardgasloze energievoorziening standaard. Wij gaan na of geplande woningbouw ook zo veel mogelijk aardgasloos kan worden gerealiseerd.
- Wij nemen onze voorbeeldrol serieus en gaan door met het verduurzamen van onze gebouwen. We geven voortvarend uitvoering aan ons maatschappelijk verantwoord inkoopbeleid, met als doel binnen afzienbare tijd volledig duurzaam en zoveel mogelijk fair trade en circulair in te kopen.
- We juichen het toe dat bedrijven en particulieren zelf duurzaam investeren in hun huizen en panden. Op lange termijn zijn investeringen vaak rendabel, maar ze zijn bij aanschaf en aanleg meestal kostbaar. Dit werpt drempels op. Door bijvoorbeeld hulp bij financiering via Woningabonnementen kunnen we deze drempels verlagen. We streven naar een revolverend transitiefonds energie. We maken hierbij gebruik van bestaande subsidies en werken bij voorkeur samen met provincie en het Rijk.
- We versterken het Energieloket en de energiecoaches samen met Zutphen Energie en de Werkmakers.
- We maken prestatieafspraken met woningcorporaties over verduurzaming van de energievoorziening.
- We willen dat Zutphen een uniek voorbeeld wordt in het verduurzamen van de historische binnenstad. We zoeken hiervoor steun bij provincie en het Rijk en onderzoeken hoe we beeldbepalende en monumentale panden door flexibilisering in regelgeving kunnen verduurzamen, zonder in te boeten op het historisch karakter.

Binnen Zutphen zelf duurzame energie opwekken en opslaan

Wij stimuleren en faciliteren initiatieven voor wind- en zonneparken. We houden er rekening mee dat de komst van wind- en zonneparken invloed heeft op de woon- en leefomgeving. Daarom vragen we de initiatiefnemers vooraf om een compensatieplan als onderdeel van de businesscase.

Waar dat kan, werken wij samen met lokale partijen voor de duurzame energieopwekking. In onze verkenning naar de mogelijkheden van een warmtenet betrekken wij de kansen die De Mars biedt als mogelijke warmtebron. We brengen ook de mogelijkheden van de bodem en diepere ondergrond in beeld als duurzame energievoorziening.

Duurzame industrie

Samen met ondernemers in de industrie van Zutphen zetten we in op een besparing op energieverbruik door het optimaliseren van bedrijfsprocessen en (her)gebruik van grondstoffen. We stimuleren en ondersteunen initiatieven van ondernemers voor het opwekken van energie. De Mars zien wij daarin als speerpunt voor een duurzaam bedrijventerrein.

Schone mobiliteit bevorderen

We stimuleren schone en slimme mobiliteit. Ons mobiliteitsplan verlegt de focus van de auto naar andere vormen van mobiliteit die leefbaarheid en duurzaamheid bevorderen.

We stimuleren elektrisch vervoer en zorgen voor voldoende (snel)laadpalen in samenwerking met provincie en energiebedrijven. Busvervoer wordt wat ons betreft slimmer, flexibeler en elektrisch, waarbij we specifiek aandacht hebben voor vervoer van en naar werk.

We willen meer straten herinrichten als fietsstraten en nadrukkelijk ook inwoners hierbij betrekken. Daarnaast gaan we in samenwerking met de regio en provincie door met het verbeteren van de snelfietspaden.

Met het oog op schone mobiliteit verbeteren we de toegang tot De Mars en willen we vervoer per schip in plaats van met vrachtwagens, beter faciliteren.

Kansen benutten van de energietransitie

In de Woonvisie geven wij ruim aandacht aan het verduurzamen van de bebouwde omgeving. We zetten in op een snelle verbetering van woningen met tocht, vocht en schimmel en van woningen waar de energielasten een groot deel van de woonlasten zijn.

We streven naar een circulaire economie, waarbij afval een grondstof wordt. Dit draagt bij aan een vermindering van de CO2 uitstoot.

In de stedelijke omgeving stimuleren wij groene daken en gevels. Deze reguleren de temperatuur en vormen tegelijk een buffer voor hemelwater. Combinatie met maatregelen voor energie behoort tot de mogelijkheden. We stimuleren gevelisolatie voor energiebesparing en geluidsreductie.

De ontwikkelingen in de energietransitie en in de maatschappelijke ondersteuning leiden tot meer werk en meer vraag naar personeel. We zien kansen voor nieuwe banen in deze sector, zeker

wanneer we investeren in én een energieneutrale gemeente én in circulaire economie. We willen dat het onderwijs beter aansluit op werkgelegenheid in de energietransitie .

Samenwerken met partijen in Zutphen en de regio

Inwoners

We willen dat onze inwoners meedenken, meepraten over en meewerken aan de vraagstukken die hen raken en dat de gemeente naar hen luistert. We benutten de kennis, ideeën en creativiteit van onze inwoners.

Ondernemers

Wij hebben de ambitie om met ondernemers een publiek-private investeringsagenda op te stellen. Een agenda die de verdergaande digitalisering ondersteunt, die antwoord biedt op energie- en klimaatvraagstukken, die de bereikbaarheid en het aanbod op de arbeidsmarkt versterkt en de samenwerking met het (beroeps)onderwijs vergroot.

Cleantech Regio

Vraagstukken rond energie en klimaat beperken zich niet tot de gemeentegrens. Regionale samenwerking in de Cleantech Regio is een voorwaarde. We vertalen de agenda van de Cleantech Regio en het Gelders Energieakkoord naar activiteiten in Zutphen zelf. In het project Transform werken wij samen met Deventer, Apeldoorn en Zwolle aan de aanpak voor het aardgasloos maken van bestaande bebouwing. Wij benutten de inzet die wij hier binnen Zutphen voor doen.

Waterschap

We werken samen met de waterschappen Rijn & IJssel en Vallei & Veluwe aan de opgaven voor energietransitie en de klimaatagenda. Met waterschap Rijn & IJssel werken we intensief samen aan klimaatadaptatie.

Financieel overzicht

Financiële begroting

Inleiding

Financieel perspectief bedragen x € 1.000

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Saldo programmabegroting 2019	**0**	**0**	**0**	**0**
Effecten opgetreden na programmabegroting				
- gevolgen circulaire algemene uitkering (voordeel)	1.036.300	447.000	-1.575.700	546.700
- indexering	-425.000	-979.000	-979.000	-979.000
- wegvallen dekking exploitatie kosten Warnshuus	-55.500	-55.500	-55.500	-55.500
- overige mutaties (2019)	15.500	97.200	70.800	16.300
Subtotaal	**571.300**	**-490.300**	**-2.539.400**	**-471.500**
voorstellen realistisch ramen	-1.964.300	-1.506.800	-1.420.300	-1.453.400
Nieuw wettelijk nieuw beleid	-230.000	-90.000	-90.000	-90.000
Subtotaal	-1.623.000	-2.087.100	-4.049.700	-2.014.900
Mutaties (2020 e.v.)	23.000	-321.500	-419.400	-296.100
Subtotaal programmabegroting 2020	**-1.600.000**	**-2.408.600**	**-4.469.100**	**-2.311.000**
Bezuiningsvoorstellen	**2.600.000**	**2.555.000**	**2.555.000**	**2.555.000**
Resultaat voor bestemming	**1.000.000**	**146.400**	**-1.914.100**	**244.000**
Storten/onttrekking algemene reserve	1.000.000	146.400	-1.914.100	244.000
Saldo programmabegroting 2020	**0**	**0**	**0**	**0**

Overzicht baten en lasten (2018 - 2020)

Bedragen x € 1.000	Rekening 2018			Begroting 2019			Begroting 2020		
Omschrijving	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Bestuur	5.093	-1.710	3.384	4.347	-871	3.476	4.310	-620	3.690
Veilige stad	4.361	-166	4.195	4.219	-46	4.173	4.536	-21	4.516
Duurzame leefomgeving	38.150	-32.840	5.310	42.097	-33.525	8.572	39.239	-28.638	10.600
Vitale samenleving, iedereen doet mee	104.151	-24.983	79.169	96.030	-22.610	73.420	93.518	-24.923	68.595
Aantrekkelijke stad	12.515	-6.383	6.133	12.239	-6.741	5.498	11.345	-5.487	5.858
Totaal programma's	**164.270**	**-66.082**	**98.191**	**158.932**	**-63.793**	**95.139**	**152.948**	**-59689**	**93.259**
Algemene dekkingsmiddelen									
Geldleningen	-1.010	-14	-1.024	16	-919	-903	0	-19	-19
Beleggingen	83	-927	-844	92	-642	-550	59	-792	-733
Belastingen	694	-11.706	-11.012	645	-11.962	-11.316	662	-13.905	-13.244
Algemene uitkering	0	-90.264	-90.264	0	-90.711	-90.711	0	-94.035	-94.035
Algemene baten en lasten	3.056	-213	2.843	390	-131	259	707	-133	574
Overhead	12.756	-1.010	11.746	14.410	-782	13.628	16.977	-796	16.182
Totaal Alg. dekkingsmiddelen	**15.579**	**-104.134**	**-88.555**	**15.553**	**-105.147**	**-89.593**	**18.405**	**-109.680**	**-91.275**
Onvoorzien	0	0	0	141	0	141	141	0	141
Totaal saldo van baten en lasten	**179.850**	**-170.217**	**9.636**	**174.626**	**-168.940**	**5.687**	**171.494**	**-169.369**	**2.125**
Mutaties reserves									
Bestuur	0	-104	-104	0	0	0	0	0	0
Veilige stad	46	-11	34	0	-14	-14	0	-5	-5
Duurzame leefomgeving	5.380	-2.054	3.326	2.522	-784	1.738	0	-186	-186
Vitale samenleving, iedereen doet mee	2.269	-12.286	-10.017	396	-3.099	-2.703	746	-613	133
Aantrekkelijke stad	757	-1.016	-259	260	-1.018	-758	360	-403	-43
Algemene dekkingsmiddelen	3.220	-3.895	-674	1.392	-5.340	-3.949	1.077	-3.103	-2.026
Totaal reserves	**11.672**	**-19.366**	**-7.694**	**4.570**	**-10.255**	**-5.686**	**2.183**	**-4.310**	**-2.127**
Resultaat	**191.523**	**-189.580**	**1.941**	**179.196**	**-179.196**	**0**	**173.677**	**-173.679**	**-1**

Overzicht baten en lasten (2021 - 2023)

Bedragen x € 1.000	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
Omschrijving	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Bestuur	4.370	-648	3.723	4.379	-610	3.770	4.379	-593	3.786
Veilige stad	4.517	-21	4.496	4.490	-21	4.469	4.488	-21	4.468
Duurzame leefomgeving	25.423	-15.068	10.355	22.908	-12.926	9.982	26.587	-16.558	10.029
Vitale samenleving, iedereen doet mee	91.972	-24.818	67.154	91.724	-24.718	67.005	91.728	-24.738	66.990
Aantrekkelijke stad	11.306	-5.487	5.819	11.275	-5.487	5.788	11.257	-5.487	5.770
Totaal programma's	**137.588**	**-46.042**	**91.547**	**134.776**	**-43.762**	**91.014**	**138.439**	**-47.397**	**91.043**
Algemene dekkingsmiddelen									
Geldleningen	0	-18	-18	0	-18	-18	0	-18	-18
Beleggingen	59	-792	-733	59	-792	-733	59	-792	-733
Belastingen	554	-13.906	-13.352	554	-11.982	-11.428	554	-11.982	-11.428
Algemene uitkering	0	-95.402	-95.402	0	-95.305	-95.305	0	-97.427	-97.427
Algemene baten en lasten	964	-133	831	1.461	-133	1.328	1.461	-133	1.328
Overhead	17.310	-796	16.515	17.321	-796	16.526	17.172	-796	16.376
Totaal Alg. dekkingsmiddelen	**18.887**	**-111.047**	**-92.159**	**19.395**	**-109.026**	**-89.630**	**19.246**	**-111.148**	**-91.902**
Onvoorzien	141	0	141	141	0	141	141	0	141
Totaal saldo van baten en lasten	**156.616**	**-157.089**	**-472**	**154.313**	**-152.787**	**1.526**	**154.313**	**-158.545**	**-717**
Mutaties reserves									
Bestuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veilige stad	46	-4	41	46	-4	41	46	-4	41
Duurzame leefomgeving	204	-183	20	204	-167	37	204	-165	38
Vitale samenleving, iedereen doet mee	872	-546	325	872	-558	314	872	-557	315
Aantrekkelijke stad	854	-403	451	454	-403	51	454	-403	51
Algemene dekkingsmiddelen	987	-1.353	-366	840	-2.809	-1.969	1.084	-811	273
Totaal reserves	**2.963**	**-2.489**	**471**	**2.416**	**-3.941**	**-1.526**	**2.660**	**-1.940**	**718**
Resultaat	**159.575**	**-159.577**	**-1**	**156.726**	**-156.727**	**0**	**160.485**	**-160.484**	**1**

Uitgangspunten begroting 2020

De uitgangspunten voor de financiële begroting 2020 zijn:

1. De basis voor de ramingen is de meerjarenraming 2019-2022, jaarschijf 2020, inclusief begrotingswijzigingen met structurele effecten tot en met de raadsvergadering van 8 juli 2019. Ook hebben we rekening gehouden met de structurele effecten uit de jaarrekening 2018.
2. Voor algemene prijsstijging (inflatiecorrectie) is uitgegaan van 1,4%. Voor budgetten op basis van contracten, hanteren we de vastgelegde percentages.
3. In het Centraal Economisch Plan (CEP), raming 2019, van het Centraal Planbureau (CPB) is 1,4% opgenomen als inflatiepercentage voor 2020. Voor ramingen voor energie, onderhoudscontracten, schoonhouden en uitbestede werkzaamheden op contractbasis, waarvoor de contracten al zijn afgesloten, is uitgegaan van de laatst bekende gegevens. Dit is conform bestendige gedragslijn.
4. Als formatie geldt de toegestane formatie per 1 januari 2020.
5. Voor loonkostenontwikkeling per 1 januari 2020 hanteren we 2,6% ten opzichte van de begroting 2019.
6. De rente voor reserves en voor kapitaalverstrekkingen bedraagt 1,6%.
7. De rente-omslag van de activa per 1 januari 2020 bedraagt 1,3%
8. De gehanteerde rente bij de grondexploitatie bedraagt 1,7%
9. Voor de opbrengst van de onroerende zaakbelasting (OZB) en voor de tarieven van de hondenbelasting is de geraamde opbrengst 1,4% (inflatiecorrectie). Voor de overige leges geldt een inflatiecorrectie van 1,4% op de geraamde opbrengst. Uitgangspunt voor riool- en afvalstoffenheffing is: volledig kostendekkend. Dit uitgangspunt vormt een bestendige gedragslijn.
10. De ramingen voor de "open eind" regelingen zijn reëel.
11. De uitgaven waarvan de BTW compensabel is via het BTW compensatiefonds of waar het ondernemers BTW betreft, zijn geraamd exclusief BTW.

Het geraamde aantal inwoners per 1 januari 2020 bedraagt 47.750.

Meerjarige incidentele baten en lasten per programma

Omschrijving	2020		2021		2022	
Bedragen x € 1	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Programma 2 Een veilige stad						
Veilig uitgaan	25.000		25.000			
Programma 3 Duurzame leefomgeving						
Cleantechcenter	125.000		60.000			
Bestemmingsplan en planMEr	150.000		50.000			
Snelfietsroute Zutphen-Deventer*	300.000		400.000			
Programa 4 Een vitale samenleving						
Taalhuis, volwasseneducatie	63.400					
Transformatie werkbedrijf	125.000					
Lage inkomensvoordeel WsW		125.000				
Invoering wet inburgering	140.000					
Exploitatie wijkcentrum Waterkracht 2018-2020	35.000					
Transformatie beschermd wonen / maatschappelijke opvang	120.000	120.000				
Implementatie huishoudelijke hulp	15.000					
Sociaal medische indicatie	138.800					
Inzet gezinsgeneralisten op voortgezet onderwijs	13.600		13.600			
Actieprogramma voor mensen met verward gedrag	12.200	12.200				
Programma 5 Een aantrekkelijke stad						
Overzicht algemene dekkingsmiddelen						
Schulden en armoede	74.700	74.700				
Gezond in de stad	49.900	49.900	49.900	49.900		
Verhoging taalniveau statushouders	55.300	55.300				
Zutphen academie	70.000					
	1.512.900	437.100	598.500	49.900	-	-
Saldo baten en lasten	1.950.000		648.400		-	

Structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves 2020-2021

Overzicht van structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves — **Bedragen x € 1.000**

	2020				2021			
	Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves		Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves	
		waarvan structureel		waarvan structureel		waarvan structureel		waarvan structureel
Algemene reserves								
9802003 Reserve vrij besteedbare middelen			50					
9802004 Saldireserve	1.000		534		146		360	
9802007 Reserve risico's								
9801001 Bespaarde rente								
Totaal algemene reserve	**1.000**	**0**	**584**	**0**	**146**	**0**	**360**	**0**
Bestemmingsreserves tbv dekking kapitaallasten								
9803007 Reserve kantoorautomatisering	77	77	520	520	471	471	514	514
9803029 Reserve kapitaallasten bruggen			131	131	135	135	130	130
9803033 Reserve verv.bedr.midd.Stadsbeheer			342	342	123	123	407	407
9803047 Reserve dekking kapitaallasten Dreiumme			185	185	65	65	185	185
9803049 Reserve vervanging inventaris			78	78	37	37	97	97
9803068 Reserve de Mars			7	0	0	0	0	0
9803073 Reserve vervanging sportaccomodaties	181	181	146	146	181	181	144	144
9803077 Reserve duurzame voorzieningen Zwembad			216	216	74	74	212	212
9803078 Reserve duurz.voorzien.Hof van Heeckeren			1.145	145	67	67	145	145
9803086 Reserve dekking kapitaallasten Kaardebol			6	6	0	0	6	6
9803094 Reserve ontsluitingsweg Revelhorst			9	9			9	9
Totaal bestemmingsreserves tbv dekking kapitaallasten	**258**	**258**	**2.785**	**1.778**	**1.153**	**1.153**	**1.849**	**1.849**
Bestemmingsreserves tbv egalisatie								
9803019 Reserve lokaal huisv.beleid onderwijs	350	350			350	350		
9803091 Egalisatiereserve archeologie								
Totaal bestemmingsreserves tbv egalisatie	**350**	**350**	**0**	**0**	**350**	**350**	**0**	**0**
Reserves grondbedrijf								
9803005 Reserve afgesloten projecten								
9803006 Reserve bovenwijkse voorzieningen								
9803011 Reserve GZ exploitatieresultaten			650					
9803025 Reserve strategische aankopen								
Totaal reserves grondbedrijf	**0**	**0**	**650**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

	2020				2021			
	Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves		Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves	
		waarvan structureel		waarvan structureel		waarvan structureel		waarvan structureel
Overige bestemmingsreserves								
9803010 Reserve risico-inventarisatiefonds					12	12		
9803015 Reserve herwaardering aandelen								
9803023 Reserve BWS-rente kasmiddelen								
9803048 Reserve spoorse doorsnijdingen					7	7		
9803056 Reserve parkeren			7	7	100	100	7	7
9803059 Reserve energieneutrale maatregelen								
9803061 Reserve onderhoud gebouwen			11	11	517	517	11	11
9803063 Reserve onderhoud monumentale bomen								
9803064 Reserve voor de sport	100	100	79	79	100	100	79	79
9803065 Reserve voorbereidingskosten projecten								
9803066 Reserve rentekosten monumentenleningen			16	16			16	16
9803067 Reserve BWS renteverschil								
9803072 Reserve klimaatbeleid BANS								
9803074 Reserve voor de cultuur	60	60	60	60	60	60	60	60
9803075 Reserve justitiediensten / stimulering								
9803076 Reserve Rivier in de Stad								
9803079 Reserve implementatie KTD bez.								
9803082 Reserve Besluit Locatiegebonden Subsidie								
9803083 Reserve Vitale Stad (GSO/ISV)								
9803084 Reserve bedrijfsvoering								
9803085 Reserve degeneratiekosten glasvezelnetw								
9803089 Reserve onderhoud zwembad	115	115	118	118	115	115	108	108
9803091 Reserve snelfietsroute Zutphen-Deventer	300				400			
Totaal overige Bestemmingsreserves	**575**	**275**	**291**	**291**	**1.311**	**911**	**281**	**281**
Totaal reserves	**2.183**	**883**	**4.310**	**2.069**	**2.960**	**2.414**	**2.490**	**2.130**

Structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves 2022-2023

Overzicht van structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves — **Bedragen x € 1.000**

	2022				2023			
	Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves		Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves	
		waarvan structureel		waarvan structureel		waarvan structureel		waarvan structureel
Algemene reserves								
9802003 Reserve vrij besteedbare middelen								
9802004 Saldireserve			1.914		244			
9802007 Reserve risico's								
9801001 Bespaarde rente								
Totaal algemene reserve	**0**	**0**	**1.914**	**0**	**244**	**0**	**0**	**0**
Bestemmingsreserves tbv dekking kapitaallasten								
9803007 Reserve kantoorautomatisering	471	471	465	465	471	471	318	318
9803029 Reserve kapitaallasten bruggen	135	135	128	128	135	135	127	127
9803033 Reserve verv.bedr.midd.Stadsbeheer	123	123	344	344	123	123	410	410
9803047 Reserve dekking kapitaallasten Dreiumme	65	65	185	185	65	65	185	185
9803049 Reserve vervanging inventaris	37	37	96	96	37	37	95	95
9803068 Reserve de Mars	0	0	0	0	0	0	0	0
9803073 Reserve vervanging sportaccomodaties	181	181	144	144	181	181	143	143
9803077 Reserve duurzame voorzieningen Zwembad	74	74	207	207	74	74	207	207
9803078 Reserve duurz.voorzien.Hof van Heeckeren	67	67	145	145	67	67	145	145
9803086 Reserve dekking kapitaallasten Kaardebol	0	0	6	6	0	0	6	6
9803094 Reserve ontsluitingsweg Revelhorst			9	9			9	9
Totaal bestemmingsreserves tbv dekking kapitaallasten	**1.153**	**1.153**	**1.729**	**1.729**	**1.153**	**1.153**	**1.645**	**1.645**
Bestemmingsreserves tbv egalisatie								
9803008 Reserve rente egalisatie	350	350			350	350		
9803019 Reserve lokaal huisv.beleid onderwijs								
Totaal bestemmingsreserves tbv egalisatie	**350**	**350**	**0**	**0**	**350**	**350**	**0**	**0**
Reserves grondbedrijf								
9803005 Reserve afgesloten projecten								
9803006 Reserve bovenwijkse voorzieningen								
9803011 Reserve GZ exploitatieresultaten								
9803025 Reserve strategische aankopen								
Totaal reserves grondbedrijf	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

	2022				2023			
	Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves		Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves	
		waarvan structureel		waarvan structureel		waarvan structureel		waarvan structureel
Overige bestemmingsreserves								
9803010 Reserve risico-inventarisatiefonds	12	12			12	12		
9803015 Reserve herwaardering aandelen								
9803023 Reserve BWS-rente kasmiddelen								
9803048 Reserve spoorse doorsnijdingen	7	7			7	7		
9803056 Reserve parkeren	100	100	7	7	100	100	7	7
9803059 Reserve energieneutrale maatregelen								
9803061 Reserve onderhoud gebouwen	517	517	11	11	517	517	11	11
9803063 Reserve onderhoud monumentale bomen								
9803064 Reserve voor de sport	100	100	79	79	100	100	78	78
9803065 Reserve voorbereidingskosten projecten								
9803066 Reserve rentekosten monumentenleningen			16	16			15	15
9803067 Reserve BWS renteverschil								
9803072 Reserve klimaatbeleid BANS								
9803074 Reserve voor de cultuur	60	60	60	60	60	60	60	60
9803075 Reserve justitiediensten / stimulering								
9803076 Reserve Rivier in de Stad								
9803079 Reserve implementatie KTD bez.								
9803082 Reserve Besluit Locatiegebonden Subsidie								
9803083 Reserve Vitale Stad (GSO/ISV)								
9803084 Reserve bedrijfsvoering								
9803085 Reserve degeneratiekosten glasvezelnetw								
9803089 Reserve onderhoud zwembad	115	115	125	125	115	115	125	125
9803091 Reserve snelfietsroute Zutphen-Deventer								
Totaal overige Bestemmingsreserves	**911**	**911**	**298**	**298**	**911**	**911**	**296**	**296**
Totaal reserves	**2.414**	**2.414**	**3.941**	**2.027**	**2.658**	**2.414**	**1.941**	**1.941**

Meerjarenbegroting 2020 - 2023

Overzicht
meerjarenbegroting

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten						
Bestaand beleid structureel	155.198	169.999	169.983	156.017	154.313	157.825
Bestaand beleid incidenteel	24.653	4.624	1.513	599		
Totaal Lasten	**179.851**	**174.623**	**171.496**	**156.616**	**154.313**	**157.825**
Baten						
Bestaand beleid structureel	-156.004	-168.510	-168.932	-157.038	-152.787	-158.544
Bestaand beleid incidenteel	-14.211	-425	-437	-50	0	0
Totaal Baten	**-170.215**	**-168.935**	**-169.369**	**-157.088**	**-152.787**	**-158.544**
Exploitatieresultaat	**9.636**	**5.688**	**2.127**	**-472**	**1.526**	**-719**
Mutaties reserves structureel	753	-905	-1.186	286	388	478
Mutaties reserves incidenteel	-8.647	-4.783	-941	186	-1.914	241
Saldo van het programma	**-1.742**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Nieuw beleid 2020 - 2023

Bedragen x € 1

Programma	Omschrijving	I/S	Investering	2020	2021	2022	2023
4. Vitale samenleving	Wet verplichte gezondheidszorg	S		80.000	80.000	80.000	80.000
	Financiering regionale arbeidsmarktregio	S		10.000	10.000	10.000	10.000
	Participatie en integratie	I		140.000			
	Totaal			**230.000**	**90.000**	**90.000**	**90.000**

Meerjarige ontwikkelingen reserves en voorzieningen

Meerjarig beeld reserves **(bedragen x € 1.000)**

Bedragen x € 1.000	saldo begin 2020	vermeer-deringen 2020	vermin-deringen 2020	saldo begin 2021	vermeer-deringen 2021	vermin-deringen 2021	saldo begin 2022	vermeer-deringen 2022	vermin-deringen 2022	saldo begin 2023	vermeer-deringen 2023	vermin-deringen 2023	Saldo eind 2023
A. Algemene reserves	1.300	1.000	584	1.716	146	360	1.502		1.914	-412	244		-168
B. Reserves dekking kapitaallasten	12.143	258	2.758	9.616	1.154	1.849	8.921	1.154	1.730	8.345	1.154	1.645	7.853
C. Egalisatiereserves	2.983	350		3.333	350		3.683	350		4.033	350		4.383
D. Reserves grondbedrijf	4.650		650	4.000			4.000			4.000			4.000
F. Overige bestemmingsreserves	9.716	575	291	10.000	1.311	280	11.030	911	297	11.644	911	295	12.260
Totaal reserves	**30.792**	**2.183**	**4.283**	**28.665**	**2.961**	**2.489**	**29.136**	**2.415**	**3.941**	**27.610**	**2.659**	**1.940**	**28.328**

Meerjarig beeld voorzieningen **(bedragen x € 1.000)**

Bedragen x € 1.000	saldo begin 2020	vermeer-deringen 2020	vermin-deringen 2020	saldo begin 2021	vermeer-deringen 2021	vermin-deringen 2021	saldo begin 2022	vermeer-deringen 2022	vermin-deringen 2022	saldo begin 2023	vermeer-deringen 2023	vermin-deringen 2023	Saldo eind 2023
A. Verplichtingen verliezen, risico's	3.750	230		3.980	230		4.210	230		4.440	230		4.670
B. Voorzieningen van derden verkregen middelen	4.901		11	4.890		11	4.879		11	4.867		11	4.856
C. Grondbedrijf	10.875			10.875			10.875			10.875			10.875
Totaal voorzieningen	**19.526**	**230**	**11**	**19.745**	**230**	**11**	**19.964**	**230**	**11**	**20.182**	**230**	**11**	**20.401**

Investeringsplan

Voor het realiseren van gemeentelijke doelstellingen zijn investeringen vereist. Bij het vaststellen van de programmabegroting wordt de 1e jaarschijf (2020) uit de meerjarenraming beschikbaar gesteld. Aan het doen van investeringen zijn kosten verbonden voor de gemeente. Het gaat hierbij om kapitaallasten (afschrijvingen en rentelasten). de kapitaallasten zijn verwerkt in de programmabegroting 2020-2023.

Investeringplan 2020 - 2023	Investering			
Bedragen x € 1	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Gemeentelijk waterketenplan				
- mechanische ventilatie	670.250	156.250	222.250	56.250
- riool- en bouwkundige voorzieningen	1.923.500	1.193.800	1.589.800	1.093.800
Meerjarig investeringsplan openbare verlichting 2015 - 2031		661.000		575.000
Cofinanciering van EZ relavante fysieke investeringen	600.000	600.000		
Vervanging bomen	162.500	162.500	162.500	
Vervangende nieuwbouw onderwijs				1.600.000
Auto's en vrachtauto's		201.100	67.000	176.000
Aanhangers (met opbouw)		14.600		
Veegmachines	172.700			352.000
Maaimachines	149.600			171.800
Tractoren			180.500	
Materieel sportvelden		28.100		
Materieel gladheidbestrijding	83.800	58.600		
Materaal begraafplaatsen	13.000		125.000	13.800
Materieel werkplaats		23.900		
Investeringen in poort Zuid				
- Vispoortplein	750.000			
- investeringen in poort van Zuid	2.150.000			
Totaal	**6.675.350**	**3.099.850**	**2.347.050**	**4.038.650**

Toelichting investeringen gepland in 2020

Gemeentelijk waterketenplan

De riolering in Zutphen kent een economisch en technische levensduur van circa 40 jaar. Na deze periode wordt – als na het uitvoeren van video-inspecties noodzakelijk blijkt te zijn – de riolering vervangen. In sommige gevallen kan het voorkomen dat de riolering eerder wordt vervangen door bijvoorbeeld inbreidingsplannen, meeliften met werken uitgevoerd door derden etc. Basis voor

vervanging is het gemeentelijk waterketenplan met een looptijd van 2016 – 2020.

Meerjarig vervangingsplan openbare verlichting 2015-2031

De openbare verlichting in de gemeente Zutphen is sterk verouderd. Er is een inventarisatie gemaakt en hieruit blijkt dat er veel lichtmasten aan vervanging toe zijn. Er is tot 2031 een vervangingsschema opgesteld, waarbij tweejaarlijks een krediet wordt gevraagd. Met dit krediet worden geplande vervangingen gerealiseerd met oog voor nieuwe ontwikkelingen op dit gebied. Indien mogelijk kunnen de energielasten nog verder teruggedrongen worden. Voor 2021 is een investering gepland van € 661.000 en voor 2023 € 661.000.

Cofinanciering van EZ-relevante fysieke investeringen

Veel actielijnen en projecten in cleantech verband kunnen aanleiding geven voor aanzienlijke fysieke investeringen. De provincie is een belangrijke subsidiënt, maar zal altijd om een co-financiering vragen.

Vervanging bomen

Om het "groene geraamte" van de gemeente, belangrijk voor de beeldkwaliteit van wegen, wijken buurten, te handhaven is een investering noodzakelijk voor de komende drie jaar van jaarlijks € 162.500.

Vervangende nieuwbouw onderwijs

In het masterplan onderwijshuisvesting Zutphen "Onderwijs sterk in verbinding" is een inventarisatie gemaakt van de benodigde investeringen. Voor 2023 is een investering geraamd van € 1.600.000.

Vervanging bedrijfsmiddelen beheer en onderhoud

Een aantal bedrijfsmiddelen staat gepland om vervangen te worden. Door het team beheer en onderhoud is een meerjarig vervangingsschema opgesteld, waaruit blijkt dat de technische levensduur van de betreffende bedrijfsmiddelen is bereikt. Totale investering in 2020 is € 419.100.

Investering in Poort van Zuid

Een belangrijke opgave binnen krachtig Zutphen is het verder ontwikkelen en vormgeven van de zuidelijke entree (Poort van Zuid). Voor 2020 is totaal beschikbaar € 2.900.000. Hiervan is afgesplitst voor het project "Vispoortplein" € 750.000.

Investeringplan 2020 - 2023		Kapitaallasten		
Bedragen x € 1	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Gemeentelijk waterketenplan				
- mechanische ventilatie		44.700	63.200	79.200
- riool- en bouwkundige voorzieningen		128.200	231.200	346.800
Meerjarig investeringsplan openbare verlichting 2015 - 2031		33.100	41.300	69.500
Cofinanciering van EZ relavante fysieke investeringen	30.000	67.400	74.400	73.600
Vervanging bomen	4.100	10.200	16.300	18.200
Vervangende nieuwbouw onderwijs				
Auto's en vrachtauto's		44.500	33.900	78.200
Aanhangers (met opbouw)		14.600		
Veegmachines	24.700	26.600	26.300	76.600
Maaimachines		12.500	13.300	51.100
Tractoren			22.600	24.600
Materieel sportvelden		4.700	5.000	4.900
Materieel gladheidbestrijding	6.500	12.000	12.600	12.400
Materaal begraafplaatsen	13.000		31.600	14.500
Materieel werkplaats		23.900		
Investeringen in poort Zuid				
- Vispoortplein	37.500	46.700	46.300	45.800
- investeringen in poort van Zuid	107.500	134.100	132.700	131.300
Totaal	**223.300**	**603.200**	**750.700**	**1.026.700**

Subsidies

De gemeente Zutphen verstrekt veel subsidies die vallen onder de programma's in de gemeentebegroting. In deze bijlage willen we bijdragen aan de gewenste transparantie over de gemeentelijke subsidieregelingen en te verstrekken subsidies 2020.

Programma	Subsidieregeling	Subsidiedoel	Raming 2020
1: Bestuur	Wijkgericht werken	Versterken leefbaarheid in de wijk .	14.200

Programma	Subsidiedoel	Subsidieontvangers	Raming 2020
3: Duurzame leefomgeving	Ondersteuning van activiteiten die bijdragen aan educatie en voorlichting op het gebied van bescherming van Flora en Fauna met als doel een duurzame samenleving.	Diverse instellingen	8.500
	Afkoppelen hemelwater op particulier terrein	Bevorderen duurzame inzameling afvalwater door hemelwater zoveel mogelijk te infiltreren.	15.500

Programma	Subsidiedoel	Subsidieontvangers	Raming 2020
4: Vitale samenleving	Buurtsportcoaches	Sportstimulering, sport, bewegen en meedoen.	227.300
	Sportsubsidies	Het stimuleren van incidentele activiteiten die sportdeelname cq sport en bewegen in brede zin bevorderen en bijdragen aan een sportief en levendig sportklimaat.	35.500
	In stand houden van sportaccommodaties.	Organisaties.	659.700
	Jeugdsubsidie regeling	Het organiseren van stimuleringsactiviteiten t.b.v. jeugd.	52.000
	Armoede en Schulden	Voorkomen en verminderen van armoede en schulden.	172.558
	Veilig thuis	Uitvoering geven aan de zorgplicht van de gemeente benoemd in artikel 4.1.1, eerste lid van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.	289.200

	Het stimuleren van de verbinding tussen scholen en samenleving	diverse onderwijsinstellingen.	45.100
	Zoveel mogelijk jonge kinderen met een (dreigende) taalachterstand deel te laten nemen aan educatieve programma's die ten doel hebben deze achterstand in te halen.	Diverse instellingen.	900.000
	Schooluitval-Jeugdwerkloosheid	Voorkomen en verminderen van schooluitval en jeugdwerkeloosheid.	224.113
	Opvoed- en opgroei ondersteuning	Versterken van opvoed- en opgroei ondersteuning.	485.455
	Dementie	Ondersteuning van mensen van dementie en ontlasten van de betrokken mantelzorgers.	135.664
	Eenzaamheid	Voorkomen en verminderen van eenzaamheid.	50.000
	Gezondheid-Gezond in de stad	Verbeteren van gezondheid.	38.922
	Categorie overige	Overige activiteiten ter versterking van de zelfredzaamheid van de Zutphense inwoners.	612.730
	Lumpsum:		
	PERSPECTIEF	Versterking van de leefbaarheid van de wijk en inwoners ondersteunen bij zelfredzaamheid.	3.240.110
	STATUSHOUDERS	Ondersteuning van statushouders en stimuleren integratie.	135.478
	MEE-Oost	Onafhankelijke cliëntenondersteuning en ondersteuningsprojecten voor inwoners.	100.000
Programma	**Subsidiedoel**	**Subsidieontvangers**	**Raming 2020**
5: Een aantrekkelijke stad	Stimuleren van een goed ondernemersklimaat	Organisaties	10.300
	Het aantrekken van krachtige inwoners en het versterken van kwetsbare inwoners. Het bevorderen van vernieuwing in de culturele sector.	Organisaties	1.050.300

	Stimuleren en versterken op diverse fronten van economische zaken en toerisme.	Organisaties	345.300
	Activiteiten dragen bij aan een goede culturele infrastructuur, waarmee een breed publiek wordt bereikt.	Organisaties	2.634.400
	Ondernemersfondsen	Diverse instellingen	712.840
	Voorzien in het onderhoud van de molens.	St. Warkense Molen, Vereniging De Hollandsche Molen	26.700
	Stimuleren van een goed ondernemersklimaat	Samenwerking Zutphense bedrijven	10.300
	Subsidieregeling stimulans gemeentelijke monumenten	Het versterken van de lokale en regionale positie als centrum voor kunst en cultuur	26.000
	meerjarige iniatieven	Een goede, culturele infrastructuur, waarmee een breed publiek bereikt wordt.	127.600
	Incidentele subsidies	Het versterken van de lokale en regionale positie als centrum voor kunst en cultuur	119.900
		Stimuleren en versterken op diverse fronten van economische zaken en toerisme.	5.300
		Totaal	**12.510.970**

Overzicht producten per programma

Programma 1 Bestuur		Rekening	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lasten							
(excl. mutaties reserves)							
001	Bestuur	3.056	2.356	2.350	2.354	2.358	2.363
002	Bestuursondersteuning	390	384	401	401	401	401
003	Burgerzaken	1.334	1.224	1.150	1.207	1.212	1.207
005	Communicatie	32	60	80	80	80	80
007	Wijkgericht werken	282	322	329	329	329	329
Totaal lasten		**5.094**	**4.346**	**4.310**	**4.371**	**4.380**	**4.380**
Baten							
(excl. mutaties reserves)							
001	Bestuur	-797	-36	-37	-37	-37	-37
002	Bestuursondersteuning	-1					
003	Burgerzaken	-884	-835	-583	-611	-573	-556
005	Communicatie						
007	Wijkgericht werken	-27					
Totaal baten		**-1.709**	**-871**	**-620**	**-648**	**-610**	**-593**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves							
Onttrekking reserves		-104					
Totaal mutaties reserves		**-104**					
Saldo programma 1 Bestuur		**3.280**	**3.476**	**3.690**	**3.723**	**3.770**	**3.786**

Programma 2 Veilige stad		Rekening	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lasten							
(excl. mutaties reserves)							
120	Brandweer	2.930	2.824	3.128	3.108	3.106	3.105
140	Openbare orde en veiligheid	1.431	1.395	1.409	1.409	1.384	1.384
Totaal lasten		**4.361**	**4.219**	**4.537**	**4.517**	**4.490**	**4.489**
Baten							
(excl. mutaties reserves)							
120	Brandweer	-81	-15	-15	-15	-15	-15
140	Openbare orde en veiligheid	-85	-31	-6	-6	-6	-6

Totaal baten	**-166**	**-46**	**-21**	**-21**	**-21**	**-21**
Mutaties reserves						
Toevoeging reserves	46			46	46	46
Onttrekking reserves	-11	-14	-5	-4	-4	-4
Totaal mutaties reserves	**34**	**-14**	**-5**	**41**	**41**	**41**
Saldo programma 2 Veilige stad	**4.230**	**4.159**	**4.511**	**4.537**	**4.510**	**4.509**

Programma 3 Duurzame leefomgeving		Rekening	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lasten							
(excl. mutaties reserves)							
004	Vastgoedinformatie	32	44	44	44	44	44
210	Wegen	4.561	4.929	5.127	5.194	5.231	5.258
211	Verkeer	342	530	434	595	574	571
221	Overige watergangen	21	43	42	42	42	43
222	Havens en kaden	255	170	155	154	154	153
240	Afwatering	2	5	5	5	5	5
560	Groen	2.795	2.320	2.432	2.491	2.451	2.485
561	Openluchtrecreatie	57	90	91	91	91	93
580	Speelgelegenheden	154	174	181	181	180	183
721	Afval	4.219	4.432	4.749	4.750	4.749	4.750
722	Riolering	4.273	4.240	3.855	3.897	3.867	3.849
723	Milieu	2.880	2.059	1.979	1.402	1.359	1.359
724	Begraafplaatsen	686	612	612	610	598	599
810	Ruimtelijke ordening	444	1.061	1.029	1.079	878	878
820	Volkshuisvesting						
821	Overige volkshuisvesting	2.859	2.088	1.806	1.806	1.806	1.806
830	Grondzaken	8.916	7.021	5.166	2.987	784	4.416
835	De Mars	5.655	12.278	11.533	95	95	95
Totaal lasten		**38.151**	**42.096**	**39.240**	**25.423**	**22.908**	**26.587**
Baten							
(excl. mutaties reserves)							
004	Vastgoedinformatie						
210	Wegen	-262	-120	-122	-122	-122	-122
211	Verkeer	-7	-4	-4	-4	-4	-4
221	Overige watergangen	-10	-11	-11	-11	-11	-11
222	Havens en kaden	-9	-11	-12	-12	-12	-12
240	Afwatering						

560	Groen	-28	-1	-1	-1	-1	-1
561	Openluchtrecreatie	-11	-11	-11	-11	-11	-11
580	Speelgelegenheden						
721	Afval	-4.984	-5.216	-5.606	-5.606	-5.606	-5.606
722	Riolering	-4.702	-4.722	-4.308	-4.354	-4.415	-4.415
723	Milieu	-246	-41	-42	-42	-42	-42
724	Begraafplaatsen	-351	-346	-351	-351	-351	-351
810	Ruimtelijke ordening	-37	-26	-26	-26	-26	-26
820	Volkshuisvesting	-181					
821	Overige volkshuisvesting	-3.784	-1.548	-1.543	-1.543	-1.543	-1.543
830	Grondzaken	-13.000	-9.321	-5.166	-2.987	-784	-4.416
835	De Mars	-5.229	-12.146	-11.437			
Totaal baten		**-32.841**	**-33.524**	**-28.640**	**-15.070**	**-12.928**	**-16.560**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		5.380	2.522		204	204	204
Onttrekking reserves		-2.054	-784	-186	-183	-167	-165
Totaal mutaties reserves		**3.326**	**1.738**	**-186**	**20**	**37**	**38**
Saldo programma 3 Duurzame leefomgeving		**8.636**	**10.310**	**10.414**	**10.375**	**10.018**	**10.067**

Programma 4 Vitale samenleving, iedereen doet mee Bedragen x € 1.000		Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten							
(excl. mutaties reserves)							
420	Onderwijsbestuur	191	145				
421	Onderwijshuisvesting	4.504	5.427	5.171	5.608	5.520	5.484
422	Lokaal onderwijsbeleid	2.454	2.217	2.853	2.825	2.825	2.825
423	Volwasseneneducatie	62	62	62	-1	-1	-1
511	Vormings- en ontwikkelingswerk	47	47				
530	Sport	2.801	2.716	2.760	2.670	2.668	2.664
600	Uitstroombevordering	18.246	13.975	15.421	15.142	15.145	15.148
605	Minimabeleid	5.053	4.522	3.755	3.655	3.655	3.655
610	Inkomensvoorziening	26.475	29.569	24.083	24.033	24.033	24.033
620	Maatschappelijke zorg	20.294	16.907	17.973	17.468	17.333	17.374
630	Sociaal cultureel werk	20.053	16.333	16.928	16.178	16.178	16.178
631	Sociaal cultureel werk (P630 / SP 3)	1.376	1.227	1.289	1.289	1.289	1.289
650	Kinderopvang	423	249	344	205	205	205
710	Volksgezondheid	2.170	2.633	2.879	2.899	2.873	2.873

Totaal lasten		**104.149**	**96.029**	**93.518**	**91.971**	**91.723**	**91.727**
Baten							
(excl. mutaties reserves)							
420	Onderwijsbestuur						
421	Onderwijshuisvesting	-934	-434	-440	-440	-440	-440
422	Lokaal onderwijsbeleid	-515	-659	-986	-986	-986	-986
423	Volwasseneneducatie	-7					
511	Vormings- en ontwikkelingswerk						
530	Sport	-703	-1.034	-1.089	-1.089	-1.089	-1.089
600	Uitstroombevordering	-121	-39	-1.763	-1.638	-1.638	-1.638
605	Minimabeleid	-18	-25	-146	-146	-146	-146
610	Inkomensvoorziening	-21.883	-20.249	-19.940	-19.940	-19.940	-19.940
620	Maatschappelijke zorg	-759	-150	-536	-555	-456	-476
630	Sociaal cultureel werk						
631	Sociaal cultureel werk (P630 / SP 3)						
650	Kinderopvang	-13	-5	-9	-9	-9	-9
710	Volksgezondheid	-29	-14	-14	-14	-14	-14
Totaal baten		**-24.982**	**-22.609**	**-24.923**	**-24.817**	**-24.718**	**-24.738**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		2.269	396	746	872	872	872
Onttrekking reserves		-12.286	-3.099	-613	-546	-558	-557
Totaal mutaties reserves		**-10.017**	**-2.703**	**133**	**325**	**314**	**315**
Saldo programma 4 Vitale samenleving, iedereen doet mee		**69.151**	**70.717**	**68.728**	**67.479**	**67.319**	**67.305**

Programma 5 Aantrekkelijke stad		Rekening	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000		**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Lasten							
(excl. mutaties reserves)							
213	Openbaar vervoer	321	305	313	313	313	313
214	Parkeren	356	512	390	378	378	374
310	Gemeentelijke panden en gronden	3.346	3.016	2.585	2.571	2.546	2.538
311	Straatmarkten	103	200	149	149	149	149
320	Economische zaken	1.277	1.162	1.349	1.339	1.339	1.339
340	Landelijke eigendommen	173	123	118	118	118	117
340	Kunst	188	42	42	42	42	42
541	Musea	1.921	1.067	1.082	1.082	1.082	1.082
543	Archief	229	792	846	844	840	840

544	Monumenten	833	760	529	529	528	524
545	Archeologie	13	432	390	390	390	390
550	Cultuur	3.267	3.326	3.089	3.089	3.088	3.086
562	Toerisme en recreatie	490	502	465	463	463	463
Totaal lasten		**12.517**	**12.239**	**11.347**	**11.307**	**11.276**	**11.257**
Baten							
(excl. mutaties reserves)							
213	Openbaar vervoer						
214	Parkeren	-2.123	-2.137	-2.223	-2.223	-2.223	-2.223
310	Gemeentelijke panden en gronden	-2.240	-2.803	-2.068	-2.068	-2.068	-2.068
311	Straatmarkten	-202	-291	-196	-196	-196	-196
320	Economische zaken	-438	-510				
340	Landelijke eigendommen	-549	-360	-365	-365	-365	-365
340	Kunst	-1					
541	Musea	-50					
543	Archief	-149	-145	-147	-147	-147	-147
544	Monumenten	-68	-1	-1	-1	-1	-1
545	Archeologie	-213	-184	-187	-187	-187	-187
550	Cultuur	-322	-291	-280	-280	-280	-280
562	Toerisme en recreatie	-28	-18	-19	-19	-19	-19
Totaal baten		**-6.383**	**-6.740**	**-5.486**	**-5.486**	**-5.486**	**-5.486**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		757	260	360	854	454	454
Onttrekking reserves		-1.016	-1.018	-403	-403	-403	-403
Totaal mutaties reserves		**-259**	**-758**	**-43**	**451**	**51**	**51**
Saldo programma 5 Aantrekkelijke stad		**5.874**	**4.739**	**5.816**	**6.270**	**5.840**	**5.821**

Programma 6 Algemene dekkingsmiddelen Bedragen x € 1.000		Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten							
(excl. mutaties reserves)							
911	Geldleningen	-1.010	16				
913	Beleggingen	83	92	59	59	59	59
920	Belastingen	694	645	662	554	554	554
921	Algemene uitkering						
922	Algemene baten en lasten	3.056	532	848	1.105	1.602	1.602
960	Overhead	12.756	14.410	16.977	17.310	17.321	17.172

Totaal lasten		**15.579**	**15.695**	**18.546**	**19.028**	**19.536**	**19.387**
Baten							
(excl. mutaties reserves)							
911	Geldleningen	-14	-919	-19	-18	-18	-18
913	Beleggingen	-927	-642	-792	-792	-792	-792
920	Belastingen	-11.706	-11.962	-13.905	-13.906	-11.982	-11.982
921	Algemene uitkering	-90.264	-90.711	-94.035	-95.402	-95.305	-97.427
922	Algemene baten en lasten	-213	-131	-133	-133	-133	-133
960	Overhead	-1.010	-782	-796	-796	-796	-796
Totaal baten		**-104.134**	**-105.147**	**-109.680**	**-111.047**	**-109.026**	**-111.148**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		3.220	1.392	1.077	987	840	1.084
Onttrekking reserves		-3.895	-5.340	-3.103	-1.353	-2.809	-811
Totaal mutaties reserves		**-674**	**-3.949**	**-2.026**	**-366**	**-1.969**	**273**
Saldo programma 6 Algemene dekkingsmiddelen		**-89.230**	**-93.401**	**-93.160**	**-92.385**	**-91.457**	**-91.487**

Overzicht taakvelden

Bedragen x € 1.000		Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
Omschrijving		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
0.1	Bestuur	2.814	-3	2.811	2.818	-3	2.815	2.822	-3	2.819	2.826	-3	2.823
0.10	Mutaties reserves	2.183	-4.310	-2.127	2.961	-2.489	472	2.414	-3.941	-1.526	2.658	-1.940	718
0.2	Burgerzaken	1.196	-583	613	1.252	-611	641	1.257	-573	684	1.252	-556	696
0.4	Overhead	18.393	-686	17.708	18.607	-686	17.921	18.618	-686	17.932	18.467	-686	17.781
0.5	Treasury	59	-1.376	-1.317	59	-1.376	-1.316	59	-1.375	-1.316	59	-1.375	-1.316
0.61	OZB woningen	550	-9.451	-8.901	442	-9.451	-9.009	442	-9.451	-9.009	442	-9.451	-9.009
0.62	OZB niet-woningen	85	-1.998	-1.913	85	-1.998	-1.913	85	-1.998	-1.913	85	-1.998	-1.913
0.63	Parkeerbelasting	146	-2.223	-2.077	146	-2.223	-2.077	146	-2.223	-2.077	146	-2.223	-2.077
0.64	Belastingen overig	7	-2.308	-2.301	7	-2.308	-2.301	7	-384	-377	7	-384	-377
0.7	Alg uitkering en ov uitkeringen gemfonds	0	-94.035	-94.035	0	-95.402	-95.402	0	-95.305	-95.305		-97.427	-97.427
0.8	Overige baten en lasten	728	-32	696	1.055	-32	1.023	1.552	-32	1.521	1.552	-32	1.521
0.9	vennootschapbelasting (VpB)	50	0	50	50	0	50	50	0	50	50		50
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.144	-15	3.129	3.124	-15	3.109	3.122	-15	3.107	3.121	-15	3.106
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.450	-24	1.425	1.450	-25	1.425	1.425	-24	1.400	1.425	-24	1.400
2.1	Verkeer en vervoer	5.564	-180	5.384	5.792	-180	5.611	5.808	-180	5.627	5.832	-180	5.652
2.2	Parkeren	529	0	529	517	0	517	517	0	517	512		512
2.3	Recreatieve havens	16	0	16	16	0	16	16	0	16	16		16
2.4	Economische havens en waterwegen	138	-12	127	138	-12	126	138	-12	126	136	-12	125
2.5	Openbaar vervoer	25	0	25	25	0	25	25	0	25	25		25
3.1	Economische ontwikkeling	167	0	167	157	0	157	157	0	157	157		157
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.926	-2.980	-55	1.595	-1.652	-57	1.591	-1.652	-61	2.840	-2.904	-63
3.3	Bedrijvenloketen bedrijfsregelingen	1.333	-297	1.036	1.333	-297	1.036	1.333	-297	1.036	1.334	-297	1.036
3.4	Economische promotie	444	-159	285	442	-159	283	442	-159	283	442	-159	283
4.1	Openbaar onderwijs	6	0	6	6	0	6	6	0	6	6		6
4.2	Onderwijshuisvesting	5.192	-356	4.836	5.628	-356	5.272	5.540	-356	5.184	5.504	-356	5.148
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.784	-986	1.798	2.721	-986	1.735	2.721	-986	1.735	2.721	-986	1.735
5.1	sportbeleid en activering	440	-441	-1	440	-441	-1	440	-441	-1	440	-441	-1
5.2	Sportaccommodaties	2.319	-732	1.587	2.230	-732	1.498	2.228	-732	1.495	2.224	-732	1.491
5.3	Cult.presentaties, productie en parti.	2.194	-31	2.163	2.194	-31	2.163	2.175	-31	2.144	2.174	-31	2.143
5.4	Musea	2.468	-481	1.987	2.467	-481	1.986	2.460	-481	1.979	2.459	-481	1.978
5.5	Cultureel erfgoed	629	-12	617	629	-12	616	628	-12	616	621	-12	609
5.6	Media	1.049	-139	910	1.049	-139	910	1.048	-139	910	1.047	-139	909
5.7	Openbaar groen en openlucht recreatie	2.918	-101	2.817	2.978	-101	2.877	2.936	-101	2.835	2.975	-101	2.874
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.689	-55	5.634	5.295	-42	5.252	5.295	-42	5.252	5.295	-42	5.252

6.2	Wijkteams	1.204	0	1.204	1.224	0	1.224	1.211	0	1.211	1.211		1.211
6.3	Inkomensregelingen	27.695	-20.669	7.025	27.470	-20.669	6.800	27.470	-20.669	6.801	27.470	-20.669	6.801
6.4	Begeleide participatie	1.690	-1.638	52	1.690	-1.638	52	1.690	-1.638	52	1.690	-1.638	52
6.5	Arbeidsparticipatie	13.624	-125	13.499	13.470	0	13.470	13.473	0	13.473	13.476		13.476
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.109	-28	1.081	1.059	-28	1.031	1.059	-28	1.031	1.059	-28	1.031
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	13.361	-510	12.851	13.112	-541	12.570	13.097	-562	12.535	13.138	-582	12.556
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	16.802	0	16.802	16.062	0	16.062	16.062	0	16.062	16.062		16.062
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	284	-164	120	284	-164	120	164	-44	120	164	-44	120
7.1	Volksgezondheid	1.777	-104	1.672	1.777	-104	1.672	1.765	-104	1.660	1.765	-104	1.660
7.2	Riolering	3.730	-4.308	-578	3.771	-4.354	-582	3.742	-4.415	-673	3.724	-4.415	-691
7.3	Afval	4.445	-5.549	-1.104	4.445	-5.548	-1.104	4.445	-5.548	-1.104	4.446	-5.548	-1.103
7.4	Milieubeheer	1.948	-42	1.906	1.371	-42	1.329	1.328	-42	1.286	1.328	-42	1.286
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	672	-351	321	670	-351	320	658	-351	307	659	-351	308
8.1	Ruimtelijke ordening	1.053	-76	977	1.103	-76	1.027	902	-76	826	902	-76	826
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventer.)	14.844	-14.818	27	2.557	-2.530	27	354	-327	27	2.734	-2.707	27
8.3	Wonen en bouwen	1.805	-1.292	513	1.805	-1.292	513	1.805	-1.292	513	1.805	-1.292	513
Totaal taakvelden		**173.678**	**-173.680**	**-3**	**159.578**	**-159.577**	**-3**	**156.728**	**-156.727**	**-2**	**160.483**	**-160.483**	**-2**

Overzicht beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provincie	Nederland	Bron
Programma 1. Bestuur							
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1000 inwoners	2020	8,1			Eigen gegevens
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2020	821			Eigen begroting
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2020	2,10%			Eigen begroting
0. Bestuur en ondersteuning	overhead	% van totale lasten	2020	9,30%			Eigen begroting
Taakveld	**Indicator**	**eenheid**	**periode**	**Zutphen**	**Provincie**	**Nederland**	**Bron**
Programma 2. Veilige stad							
1. Veiligheid	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2018	4,4	1,7	2,2	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2018	5,5	4	4,8	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen
1. Veiligheid	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2018	1,6	2	2,5	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen
1. Veiligheid	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2018	6,1	4,6	5,4	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	per 10.000 inw.	2018	98	91	119	Bureau Halt
1. Veiligheid	Hardekern jongeren	per 10.000 inw.	2014	0,9	1	1,3	Korps Landelijke Politiediensten (KLPD)
Taakveld	**Indicator**	**eenheid**	**periode**	**Zutphen**	**Provincie**	**Nederland**	**Bron**

Programma 3. Duurzame leefomgeving

7. Volksgezondheid en milieu	Omvang huishuidelijk restafval	kg	2017	129	130	174	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval
7. Volksgezondheid en milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	2017	6,3	8	13,5	RWS Leef-omgeving
2. Verkeer en vervoer	Ziekenhuisopname nav verkeers-ongeval met een motor-voertuig	%	2015	7	7	8	VeiligheidNL
2. Verkeer en vervoer	Ziekenhuisopname nav vervoersongeval met een fietser	%	2015	9	10	9	VeiligheidNL

Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provincie	Nederland	Bron
Programma 4. Vitale samenleving							
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	2016	47,7	46,8	48,7	RIVM - Zorgatlas
6. Sociaal domein	Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2018	721,2	764	774	LISA
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2018	64,5	68	67,8	CBS - Arbeidsdeelname
6. Sociaal domein	Bijstandsuitkeringen	per 1.000 inw 18jr eo	2018	52,1	34,3	40,1	CBS - Participatie Wet
6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	per 1.000 inw 15-65jr	2018	81	22,4	30,5	CBS - Participatie Wet
6. Sociaal domein	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 1.000 inw	2018	76	55	59	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO
6. Sociaal domein	% kinderen in armoede	%	2015	7,89	5,05	6,58	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
6. Sociaal domein	% jeugdwerkloosheid	%	2015	2,5	1,35	1,52	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel

4. Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2017	1,6	1,6	1,9	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2017	0,52	2,28	1,82	Ingrado
4. Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2017	35,48	23,1	26,58	Ingrado
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2017	12,3	10,4	10,4	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2018	1,5	1,1	1,1	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2018	0,3	0,3	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
6. Sociaal domein	Jongeren met delict voor rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2015	1,09	1,29	1,45	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
Taakveld	**Indicator**	**eenheid**	**periode**	**Zutphen**	**Provincie**	**Nederland**	**Bron**
Programma 5. Aantrekkelijke stad							
3. Economie	Vestigingen	per 1.000 inw 15-64jr	2018	140,1	140,8	145,9	LISA
3. Economie	Functiemenging	%	2018	49,7	53,1	52,8	LISA
Taakveld	**Indicator**	**eenheid**	**periode**	**Zutphen**	**Provincie**	**Nederland**	**Bron**
Algemene dekkingsmiddelen							
8. Vhrowv	Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2019	615	670	669	COELO, Groningen
8. Vhrowv	Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2019	657	737	739	COELO, Groningen
8. Vhrowv	WOZ-waarde woningen	1.000 euro	2018	189	232	230	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken

8. Vhrowv	Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	2016	4,7	9	7,2	ABF - Systeem Woningvoorraad
8. Vhrowv	Demografische druk	%	2018	76,3	73,1	69,6	CBS - Bevolkingsstatistiek

Geprognosticeerde balans

Prognose meerjarenbalans (bedragen x € 1.000)	Realisatie	Begroting				
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Activa						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	131	951	909	867	825	782
Materiële vaste activa	152.659	186.383	185.436	179.608	173.057	168.284
Financiële vaste activa	28.002	27.485	26.528	25.731	24.911	24.069
Totaal vaste activa	**180.792**	**214.819**	**212.873**	**206.206**	**198.793**	**193.135**
Vlottende activa						
Voorraden	27.371	18.759	9.466	11.154	8.459	5.856
Uitzettingen	18.824	15.180	15.180	15.180	15.180	15.180
Liquide middelen	1.513	0	0	0	0	0
Overlopende activa	8.950	8.950	8.950	8.950	8.950	8.950
Totaal vlottende activa	**56.658**	**42.889**	**33.596**	**35.284**	**32.589**	**29.986**
Totaal activa	**237.450**	**257.708**	**246.469**	**241.490**	**231.382**	**223.121**
Passiva						
Vaste passiva						
Resultaat boekjaar	-1.942	0	0	0	0	0
Reserves	43.353	30.792	28.665	29.137	27.610	28.328
Voorzieningen	8.661	8.651	8.870	9.089	9.308	9.527
Opgenomen leningen > 1 jaar	131.768	171.670	163.058	158.653	150.048	140.552
Totaal vaste passiva	**181.840**	**211.113**	**200.593**	**196.879**	**186.966**	**178.407**
Vlottende passiva						
Vlottende schuld	31.551	22.536	21.817	20.552	20.357	20.655
Overlopende passiva	24.059	24.059	24.059	24.059	24.059	24.059
Totaal vlottende passiva	**55.610**	**46.595**	**45.876**	**44.611**	**44.416**	**44.714**
Totaal passiva	**237.450**	**257.708**	**246.469**	**241.490**	**231.382**	**223.121**